

Cena Společnosti Agathy Christie

24. ročník / 2022

Obsah

Bleskové vyšetřování.....	2
Dolce Vita	12
Kdo mi ho ukradl?.....	20
Kočičák	33
Krádež obrazu	46
Mrzák.....	52
O mrtvých jen dobře	60
Podivná hra	72
Případ bez citu.....	83
Starý muž myslel na zimu	95
Vesnická neromance 2	107
Vražda podle Othella.....	117
Vražda v tropech	125
Zlatý medvěd.....	137
Zvony zvoucí do Říma.....	150

Dokument obsahuje povídky, které soutěží o Cenu Společnosti Agathy Christie za rok 2022.

K dispozici máte **6 bodů**, které můžete libovolným způsobem rozdělit mezi povídky, popř. je udělit jen jedné povídce.

Své hlasování můžete posílat na e-mail **hlasovani@agatha.cz** do středy **31. srpna 2022**.

U povídek jsme neprováděli jazykovou redakci.

Děkujeme za váš čas věnovaný hodnocení povídek.

Bleskové vyšetřování

„Ctižádostiví mladíci jako ty,“ spustil Peter Burgess jednu ruku z volantu a ukázal na mě, „kteří se chtějí stát úspěšnými vyšetřovateli jako jsem já, mě často žádají o radu. A já jim vždycky povídám: jsou tři základní pravidla, která je třeba v tomhle oboru dodržovat.“

Svého nového parťáka jsem poslouchal jen napůl. Na místě spolujezdce jsem se prohraboval několika složkami papírů ve snaze zorientovat se v případě, než dorazíme na místo. Na výcviku nám říkali, že při rozhovorech s klíčovými osobami musíme znát každou maličkost, která s kauzou souvisí. Jakákoliv chyba se před vyslychaným může stát osudnou. Jakmile vycítí slabost, už z něj nic nedostaneme. A vzhledem k tomu, že se jednalo o můj první případ, muselo vše proběhnout perfektně.

„Za prvé: musíš vypadat profesionálně, Time. Tyhle kalhoty,“ Burgess si sáhl na stehno a natáhl látku, „mě stály tři sta sedmdesát pět liber. Sako? Krát dva. Obojí na míru. Košile s mými iniciály byla za osmdesát.“ Nahnul zápěstí, abych si mohl přecíst manžetové knoflíčky s písmeny PB. „K tomu přičti boty za sto dvacet, kravatu za třicet a hodinky s hodnotou kolem sedmi stovek – ty jsem zdědil, ale stejně. Sakumprásk to bude rozhodně přes dva tisíce liber. Že se ti nechce dát tolik peněz za oblečení? Tak ignoruj moji radu. Ale až se budou příště rozdávat povýšení, dostane to někdo, kdo se obléká na úrovni. Věř mi.“

Přejížděl jsem si po třídenním strništi, které mi nepravdělně rašilo na krku, pod nosem a tu a tam na tvářích. Snažil jsem se tím zakrýt úsměv, který se mi nekontrolovatelně dral na rty po každém dalším Burgessově slově. Elegantní modrý oblek mu perfektně padl na jeho nabobtnalé tělo. Z míst mezi knoflíky košile vykukovala bílá kůže porostlá hustými černými chlupy, třebaže jeho obočí a vousy se již zabarvovaly do šeda. Z lesklých, nepřírozeně černých vlasů mu na skrání stékala jediná kapka potu obarvená do šeda. Povislý ohryzek mu přidržoval na místě uzel kravaty tak dlouhé, že mu v sedě zakrývala rozkrok.

Přikyvoval jsem a snažil se soustředit na hlášení.

„Za druhé,“ pokračoval Burgess. „Zaměřuj se na detaily. Každé smítko prachu může sloužit jako důkaz...“

„Když už jsme u toho, neměli bychom si projít okolnosti případu, než dorazíme na místo?“ přerušil jsem ho.

„Time, jednička za nadšení,“ natáhl Burgess paži a nekomfortně dlouho mi masíroval rameno. „V praxi se to ale dělá trochu jinak než ve škole.“ Odložil jsem papíry na klín a uvažoval, jak nebezpečné by bylo vyskočit z auta jedoucího v plné rychlosti po dálnici, a jestli mi to za to stojí. Negativa těsně převážila pozitiva, svůj nápad jsem zamítl.

„Nechceš se nechat ovlivňovat tím, co se píše ve složkách. Na místo musíš dorazit s prázdnou hlavou.“

„Já jsem si případ již prostudoval. Tak nás to učili ve výcviku,“ obhajoval jsem se.

„Musím si s těmi školiteli promluvit. Říkám už dlouho, že by tam měl vyučovat někdo jako já. Copak se můžete něco naučit od těch přemoudrých starců, co už jsou dvacet let mimo praxi? Svět se mění, pánové! Přenechte to nám, mladé generaci,“ spiklenecky na mě mrknul. „Tak dobře, pro jednu se můžeme nechat inspirovat. Co o případu víme?“

„Nechcete si ponechat prázdnou hlavu?“

„Učedník nemůže vědět víc než mistr,“ řekl.

„Měli bychom zahrnout na příštím výjezdu, mimochodem,“ upozornil jsem.

„Já vím.“

„Dobře, zasvětim vás do případu. Dnes okolo čtyř hodin ráno volala paní Atkinsonová hasiče do malé vesničky Dunford, kam právě jedeme. Nahlásila, že jí hoří kůlna, ve které skladovala mimo jiné sekačku na trávu, nářadí na obhospodařování zahrady, dvě vrtačky a další drobné nástroje. Do kůlny není napojená elektřina. V noci přes vesnici přešla bouřka – to jsem si potvrdil přes meteorologickou stanici – a paní Atkinsonová tvrdí, že do stromu vedle kůlny udeřil blesk. Spadlá hořící větev strhla střechu a kůlna od ní chytla.“

„Výborně,“ řekl Burgess. „Zásah bleskem poznám na sto metrů, *no problemo*. To mě jednou přivolali k chlapovi, který tvrdil, že mu do auta uhodil

blesk. Jeho auto se mělo samo od sebe rozjet a napálit to do stromu. A teď si poslechni tohle. Hned vedle místa, kde auto zaparkoval, stál dům s hromosvodem! Když jsem ho na to upozornil...“

„Tady jsme měli zahnout!“ vykřikl jsem u sjezdu z dálnice.

Burgess bez rozmyslu strhl vůz na stranu. Hlasitý tlukot mého srdce a pach spálené gumy nás pronásledoval po celý zbytek cesty do malé zapadlé vesničky Dunford. Tu a tam jsme projeli okolo osamocené cihlové domku nebo dětského hřiště. Jinak nebylo poznat, že je místo obydlené. Zaparkovali jsme na prašném plácku u menší farmy.

„Tudy,“ ukázal jsem na cestu, která se vinula do ztracena mezi polem a lesem. „Hledáme osamocený pozemek asi půl kilometru odtud.“

Burgess si každou chvíli kontroloval hnědé polobotky a zdlouhavě obcházel každou louži nebo kus bahna, které se mu připletly do cesty.

„Tady bych žít nemohl,“ postěžoval si Burgess. „Já potřebuju akci. Pořád se okolo mě něco děje. Když nejsem v terénu, tak mě najdeš v divadle, na opeře, v galerii.“

„Jaká je vaše oblíbená hra?“ zeptal jsem se bezmyšlenkovitě, aby řeč nestála.

„Uff, to se vůbec nedá říct. Mám rád hlavně alternativní hry. Ty, které boří zavedené pořádky a provádí diváka neprozkoumanými teritorii. Chápeš, co myslím?“

„Jako třeba?“

„Jak říkám, je těžké vyjmenovat všechny,“ Burgess přešel na druhou stranu lesní cesty, aby se vyhnul velké louži.

„Nechci po vás přece všechny. Co třeba poslední tři *revoluční hry*, na kterých jste byl?“

„Time, já bych se mohl o divadle bavit celý den. Než ale dorazíme na místo, musím ti předat radu číslo 3.“

Začínal jsem mít pocit, že můj nový parťák dal všechny peníze za oblečení a nezbylo mu na lístky do divadla.

„Proč ne,“ pokrčil jsem rameny.

„Najdi si vzor, ke kterému můžeš vzhlížet. V zásadě nezáleží na tom, kdo to bude. Sherlock Holmes, Hercule Poirot, Auguste Dupin. Kdokoliv tě inspiruje v té naší bláznivé profesi. Může to být i někdo skutečný z tvého pracovního okolí,“ Burgess si upravil kravatu. „V těžkých situacích se pak můžeš sám sebe zeptat: ‚Co by udělal ten a ten?‘ Věř mi, tenhle malý trik mi pomohl z pořádných šlamastyk.“

„To jsou ale detektivové. My jsme pojišťovací vyšetřovatelé. Trochu rozdíl, ne?“

V ten moment jsem poprvé rozpoznal v obličeji Petera Burgesse podráždění.

„Ale co tě nemá, milý chlapče. Schopnosti a znalosti, které dané profese vyžadují, by se nemohly více podobat. Jde v podstatě o stejnou práci. Vyšetříme místo činu. Na základě důkazů sestavíme hypotézu. Tu se snažíme potvrdit nebo vyvrátit. Nakonec si utvoříme závěry a podáme hlášení. Jak se tedy podle tebe lišíme od starého dobrého Colomba?“

„Colombo vyšetřoval vraždy. My se vrtáme lidem v motoru, když nahlásí bouračku, kterou pojišťovna považuje za podezřelou.“

„Předmět vyšetřování se liší. Princip je však stejný,“ vyštěkl.

„Máte pravdu, pane Burgess,“ souhlasil jsem nakonec, abych ukončil neplodnou debatu.

Zbytek cesty jsme mlčeli. Dům paní Atkinsonové stál uprostřed ničeho. Otevřít dveře nám přišla dáma v zástěře s bílými vlasy pečlivě staženými do culíku. Než nám podala ruku, otřela si mouku do zástěry.

„Paní Atkinsonová? Jsme vyšetřovatelé Burgess a Hawkins. Vadilo by vám, kdybychom se vás zeptali na pár otázek ohledně včerejší nehody a podívali se na místo, kde k němu došlo?“ zeptal se Burgess.

„Vyšetřovatelé, říkáte?“ dáma svraštila obočí. „Ale chlapci od místní policie už tu byli. Víte, v Dunfordu se všichni známe a pomáháme si. Minulý rok například...“

„Jsme pojišťovací vyšetřovatelé, paní Atkinsonová,“ zastavil jsem její historku, než se stihne rozprávět. „Zaměstnává nás pojišťovna, nikoliv policie. Jsme tu jen na rutinní prohlídce.“

„Pojišťovací vyšetřovatelé jsou pořád vyšetřovatelé,“ šeptl spíš sám pro sebe Burgess.

„Nechceme ale, aby si paní Atkinsonová myslela, že jsme od policie,“ obrátil jsem se k němu polohlasem, „vydávání se za úřední osobu je trestný čin.“

„To vím taky, mladíku,“ štěkl na mě pomalu rudnoucí Burgess. „Mám za sebou dva roky policejní akademie. Já přece neřekl, že jsme od policie.“

„Implicitně to tak ale vyznívá,“ bránil jsem se.

Paní Atkinsonová na nás s milým výrazem pokukovala a snažila se rozklíčovat, o čem to mluvíme.

„Musím snad řídit stovky zaměstnanců, abych o sobě mohl prohlašovat, že jsem manažer? Nebo mít obrat v milionech, než se stanu podnikatelem? Pojišťovací vyšetřovatel je vyšetřovatel, jak název napovídá. Nesnaž se udělat dojem na klienta, Time. Soustředme se na práci.“

Obrátil jsem oči v sloup a zadíval se do zelených kopců na obzoru.

„Promiňte paní Atkinsonová,“ začal Burgess znovu, „nevadilo by vám, kdybychom se tady porozhlédli? Zjistíme, jaké jsou škody, uděláme si pár fotek a už vás nebudeme dále obtěžovat.“

„Ale mě přece neobtěžujete, milí pánové,“ řekla paní Atkinsonová. „Já bývala vždycky ráda mezi lidmi. Zvlášť po smrti nebožtíka manžela mi dělá každá společnost radost. Dáte si kávu a něco sladkého na zub? Zrovna jsem upekla bábovku.“

„To budete hodná“

„Nedáme si, děkujeme.“

Řekli jsme oba zároveň. Paní Atkinsonová slyšela – nebo dělala, že slyšela – pouze Burgesse a odešla do kuchyně postavit na vodu.

Usadili jsme se na starý gauč v obývacím pokoji. Z televize na nás křičela postarší moderátorka, jak správně řízkovat ibišek. Burgess se díval kamkoliv, jen ne na mě. Po chvíli mlčení jsem spolkl zbytek hněvu a řekl: „Promiňte, pane

Burgessi. Neměl jsem vám odporovat před klientem. Víím, že se od vás můžu hodně naučit. Jen jsem nechtěl, aby vznikl nějaký zbytečný omyl, to je všechno.“

Burgess se opřel o pohovku, zjevně s úlevou. „Jde mi jen o to, abych ti mohl předat co nejvíc, chlapče. Víím, že ti to pálí. Musíš se jen trochu otevřít novým zkušenostem.“

Podal jsem mu ruku a on mi ji horlivě stiskl.

„Budu jen poslouchat a dělat si poznámky.“

Burgess mi ukázal palec nahoru. „Nespěchejme. Vy nováčci jste do všeho hrrr. Dáme si v klidu kávu a zeptáme se paní Atkinsonové na nehodu. Už dvakrát za sebou jsem byl v rámci naší pobočky vyhlášen pojišťovacím vyšetřovatelem roku a nehodlám ten titul ztratit jen kvůli tomu, že budu zbytečně spěchat.“

Paní Atkinsonová pomalými krůčky vešla do místnosti s podnosem, na kterém stály tři hrnky čaje a miska oliv. S Burgessem jsme se na sebe usmáli, ale neprotestovali jsme.

„Máte to tu moc hezké, paní Atkinsonová,“ začal Burgess.

„Co říkáte?“ nastražila paní Atkinsonová pravé ucho, ve kterém si ukazováčkem štelovala naslouchátko.

„Říkám: MOC-HEZKÝ-DOMEK,“ artikuloval Burgess okázale, rozhazujíc při tom rukama. Paní Atkinsonová s úsměvem přikyvovala, ale neříkala nic. Natáhl jsem se pro ovladač na konferenčním stolku a umlčel jsem křičící televizi. Burgess vytáhl z kapsy saka vyřezávanou dýmku a zamával jí staré paní před obličejem. Ta přikývla.

„Mám ráda vůni tabáku,“ pohlédla oknem ven na rozzářenou dopolední oblohu. „Můj manžel kouřil. Já také – za mlada – ale když jsem otěhotněla se Stephenem, nechala jsem toho a už jsem se k tomu nikdy nevrátila.“

„Jak starý je Stephen?“ zeptal se Burgess pěchujíc si fajfku.

„Minulé léto jsme oslavili jeho padesátiny, představte si to. Pro mě je to ještě malý chlapec.“

„Bydlí někde poblíž?“

„Ano, zůstal v okrese. Dlouho jsme si o něho dělali s manželem starosti, protože tu s námi žil skoro až do manželovy smrti. Ten umřel před dvěma lety.“

Ne že bych ho tu nechtěla, ale jednou hold ptáče musí vyletět z hnízda. Před nedávnem si dokonce našel dívku a nastěhoval si ji k sobě. V létě se mají brát.“

„Máte ještě nějaké další děti?“ zeptat se Burgess a já zkontroloval hodinky. Nevěřicně jsem na ně poklepal.

„Ne, pouze Stephen. Ale nechci, abyste si mysleli, že mě tu nechal samotnou. Často mě navštěvuje, pomáhá mi s opravami domu, stará se mi o finance a všechny administrativní záležitosti – já tomu všemu totiž vůbec nerozumím.“

Burgess pokýval hlavou. Na dnešek jsme měli naplánované ještě další tři inspekce. Tímhle tempem budeme rádi, když stihneme alespoň jednu.

„Paní Atkinsonová, mohla byste mi vylíčit vlastními slovy, co se stalo minulé noci?“ řekl jsem. Burgess zamžoural mým směrem, ale neřekl nic. Paní Atkinsonová se zachmuřila.

„Ale jistě. Jako každou noc jsem se několikrát probudila. To víte, to přijde s věkem. Asi tak okolo třetí jsem dostala žízeň, to mám po těch práscích na tlak, mám po nich vždycky hroznou žízeň. A když jsem rozhrnula záclony v kuchyni, tak se mi málem zastavilo srdce. To si ani nedokážete představit, chlapci. Vypadalo to jako kdybych měla na zahradě samotné peklo. Až jsem se z toho skoro rozplakala. Hned jsem běžela pro telefon a zavolala místní hasiče a Stephen. I když hasiči přijeli velice rychle, Stephen je dokonce předhonil. Pořád se ujišťoval, že se mi nic nestalo. Je na něho spoleh, zjevně mu ten vztah svědčí. Společně jsme v cukru letu kůlnu uhasili. Bohužel z ní moc nezbylo.“

Burgess dopil kávu a zavelel: „Dobrá, tak se na tu škodu podíváme?“

Paní Atkinsonová nás provedla domem k zadním dveřím. Zbytky kůlny ležely asi třicet metrů od domu. Střecha se propadla dovnitř a ze základů vyčnívaly jen tu a tam ohořelé části dřevěných stěn. Z vysokých polic popadaly na zem hřebíky, šroubováky, izolační pásy, hmoždinky a naviják na prut. Každý detail ohořelých trosek jsme nafotili. Paní Atkinsonová nám při tom odpovídala na otázky ohledně kvantity a hodnoty zničených objektů. Pak se omluvila, že musí jít vařit oběd. Beze všeho jsme ji propustili.

Přesunuli jsme se ke kmenu stromu, do kterého měl podle všeho uhodit blesk. Burgess vyskočil a chytil se jeho nejnižší větve. Asi metr a půl nad ní totiž trčel ohořelý pahýl po větvi, která se zřítily na kůlnu. Můj parťák vypadal jako vypasený lenoch, připravující se na svůj poobědový šlofik. Snažil se své kulaté tělo vymrštit na větev, ale jeho malé nožky mu neposkytly dostatečnou oporu. Když sklouzl potřetí, zeptal jsem se ho, jestli ho nemám vystřídat. Zkusil to ještě pětkrát, než přiznal porážku a dovolil mi na strom vylézt. Když mi podal foťák, roztřeseně jsem se postavil a nafotil zblízka místo střetu stromu a blesku.

„Podívej na úhel, kterým je strom rozpůlený,“ komentoval Burgess obrazovku foťáku, když jsme zkoumali snímky. „Typicky když do stromu uhodí blesk, rozstřípne ho podélně. Naše větev je ale oddělena napříč. Je sice na konci ohořelá, ale takhle by vypadat neměla. A koukni se sem,“ ukázal Burgess na jedinou část větve, která nebyla ohořelá na uhel, „nepochybně drážky od pily.“

„Jste si jistý, pane Burgess? Chcete tedy říct, že...“

„...že jsme svědky pojistného podvodu. Ano.“

Paní Atkinsonovou jsme zastihli, když sypala cibuli do sladce vonícího hrnce. Nevšimla si nás, dokud jí Burgess nezaťukal na rameno.

„Ježíš Marja,“ polekaně nadskočila.

„Promiňte, nechtěl jsem vás vystrašit,“ vztáhl od ní ruce. „Paní Atkinsonová, děkujeme vám za váš čas. Máme všechno, co jsme potřebovali.“

„Nezůstanete na oběd?“

„Děkujeme, ale máme toho dnes ještě hodně,“ usmál jsem se na ni.

Mlčení cestou k autu přerušil Burgess. „To na téhle práci nesnáším nejvíc. Většina lidí, kteří páchají pojistné podvody, nejsou špatní. Okrást souseda by je v životě nenapadlo, ale pojišťovna nemá obličej, takže je to snazší. Nutně potřebují peníze a tohle je způsob, jak je získat.“

„A musíme to vůbec nahlašovat?“ zeptal jsem se. „Co kdybychom prostě řekli, že všechno nasvědčuje tomu, že do stromu skutečně uhodil blesk.“

„Pak bychom se dopouštěli podvodu my.“

„Vždyť ta stará paní stráví zbytek života ve vězení. Nebo alespoň v hrozných dluzích.“

„Proboha proč by někdo strkal paní Atkinsonovou do vězení? Vždyť je zjevně nevinná.“

Zastavil jsem se uprostřed lesní cesty.

„Jak to myslíte, pane Burgess. Vždyť jste sám řekl, že do toho stromu neudeřil blesk, ale někdo schválně uřízl větev tak, aby spadla na kůlnu a zapálila ji.“

„Nepochybně,“ usmál se Burgess. „Dokážete si ale představit, že by staříčká paní Atkinsonová vylezla na větev toho mohutného stromu, zpod šatů vytáhla ruční pilu a pustila se do řezání?“

Nad tou představou jsem se musel pousmát.

„Ne, to se mi nezdá moc pravděpodobné“

„Kdo jiný by mohl být viníkem, Time?“

„Jaký jiný člověk by měl k něčemu takovému motiv? Peníze přece dostane paní Atkinsonová. V pojistné smlouvě, kterou jsem četl v autě, je jasně uvedena jako oprávněná osoba.“

„To jistě je. Neslyšel jste ji ale, když říkala, že s jejími penězi hospodaří syn?“

„Ano, prý těm věcem nerozumí.“

„Paní Atkinsonová zmínila též, že má před svatbou. Nejspíš by se mu peníze hodily. Paní Atkinsonová jistě spí bez naslouchátka. Pozemek, který opouštíme, je na samotě. Stephen měl tedy celou noc na to, aby větev uřízl, zapálil kůlnu a opálil strom tak, aby vypadal jako po zásahu bleskem. Navíc když mu paní Atkinsonová volala, musel být vzhůru a pravděpodobně připravený, jinak by nepříjel dřív než hasiči, nemyslíš?“ zabafal z dýmky. „A kdyby si pojišťovna nehodu neprověřila, jistě by mu to prošlo.“

Uznale jsem na Burgesse pohlédl.

„Takže kam jedeme teď?“

„Co by udělal Sherlock Holmes?“ zašklebil se na mě Peter Burgess.

„Jel by si promluvit se synem?“

Můj partner spokojeně přikývl. Od prvního dne mi šel na nervy a myslím, že se to s časem nezmění. Musím ale uznat, že na těch jeho pravidlech možná něco bude.

Dolce Vita

Žena dala na pánev rybí prsty a šla na zahradu. Shořela kuchyň za sto tisíc.

Nadporučík Matouš si novinový titulek přečetl polohlasem ještě jednou. „No chápeš to?“ obrátil se pohoršeně na kolegu Zámeckého. „Lidi jsou hrozně neopatrní,“ pokýval hlavou Zámecký. „Ale já myslím ty rybí prsty, proboha, jak to vůbec může někdo jíst,“ povzdechl si Matouš a odložil noviny.

„Radši si zabal svačinu ty gurmáne, bude výjezd,“ otevřel Zámecký složku a předčítal komisním hlasem: „Pohřešovaná Kristýna Vávrová, třicet čtyři let, Kozmice. Pohřešovaná je od úterý 17. května, to máme nějaké tři dny,“ počítal Zámecký. „Zmizení nahlásil manžel dnes ráno. Pohřešovaná nebere žádné léky, zmizela takto poprvé,“ probíral se hlášením a podával kolegovi vytištěnou fotografii. Matouš se dlouze zadíval na portrét plavovlasé ženy. Za dvacet let u pátrací skupiny mu často už jen tváře pohřešovaných dokázaly naznačit cestu. Poznal sevřené rty se staženými koutky a prázdné oči sebevrahů, hluboké rýhy mezi obočím a uhýbavý pohled týraných, sešlé tváře narkomanů. Pozorně si prohlížel obrázek drobné blondýnky s širokým úsměvem. Jediné, co v přímém pohledu světlých očí našel, byla průzračná, bezelstná radost.

Kozmice je vítaly řadou identických domů s upravenými předzahrádkami. „Další sídliště naležato,“ ušklíbl se Zámecký nad sterilní zástavbou satelitní vesničky, která se rozrůstala nedaleko za hranicemi Prahy. Nízký domek s červenou sedlovou střechou splýval v zástavbě svých dvojníků rozesetých po obou stranách ulice Borůvková. „Borůvková, Jabloňová, Třešňová, Jahodová,“ četl Zámecký z mapy názvy ulic. „Tak z toho aby měl člověk bolení břicha, den co den,“ komentoval Matouš a stiskl zvonek s okrasným nápisem Vávrovi.

Vysoký štíhlý muž s bledou pletí vystoupil s tichým pozdravem ze dveří a přivřel je za sebou. Zámecký s Matoušem se na sebe podívali a předali si pohledem znamení jejich běžného postupu. Matouš už si zvykl na roli pomalejšího, dobráckého kolegy, který každou otázku pokládá pro jistotu dvakrát, zatímco Zámecký přísně dohlíží a skládá detaily.

„Pan Vávra?“ zvedl Matouš lehce hlas v otázce a prohlížel si muže před sebou. Mělké dýchání a sevřené dlaně prozrazovaly nervozitu. „Ano, já jsem volal. Víte, vrátil jsem se dnes ze služební cesty a Kristýna, tedy manželka, není doma,“ hovořil tiše Vávra. „Vlastně od úterý se ani neobjevila v práci, já jí zkoušel několikrát volat a má nedostupný telefon a já...já nevím, celé je to divné,“ zajíkl se Vávra.

„Dobře, tak si to v klidu ujasníme,“ nasadil Matouš laskavý tón, „kdy jste tedy viděl manželku naposledy?“ „Odjížděl jsem v úterý hodně brzy, nad ránem, to spala doma. Během dne mi ale volala Svatava, servírka v manželčině cukrárně, že Kristýna nepřišla do práce. Manželka chodí do podniku každý den, takže pokud nedorazila, něco se stalo,“ těkal očima Vávra.

„Co kdybychom šli dovnitř a sepsali to, co říkáte,“ napřímil se netrpělivě Zámecký a nakročil ke dveřím. Vávra sebou trhl a zastoupil policistovi cestu. „Děje se něco?“ pohlédl Matouš udiveně na třesoucího se muže. „Ne, pojed'te dál,“ hlesl Vávra. Policisté vstoupili do rozlehlé haly prosvětlené dopoledním sluncem. Oba se v prvních nádechu zarazili a zmateně se po sobě podívali. Čistý, světlý prostor v pastelových barvách ostře kontrastoval s všeprostopujícím pachem, který je nutil rychle zakrýt ústa. Matoušovi se vybavila slova, která slýchal v mládí od profesora Blatného, nestora kriminalistiky, a která se mu mnohokrát v praxi potvrdila: „Když úřaduje smrt, atmosféra a pachy v místnosti se změň. Pach smrti vnímá váš mozek rychleji než jakýkoliv jiný pach na světě, je to zásadní pro přežití.“

Zámecký se prudce otočil k Vávrovi: „Můžete nám vysvětlit ten...ehm...puch?“ Muž klesl do křesla. „Já nevím, já opravdu nevím. Vrátil jsem se z cesty domů dnes kolem páté ráno. Nebylo zamčeno, ale nikdo tady nebyl, všechno je na svém místě. Kristýně se nemůžu dovolat. Ten strašný...smrad...se snažím vyvětrat, vůbec netuším, co to je,“ sklonil roztřeseně hlavu do dlaní. „Pošleme sem výjezdovku, ať to prohlídnou,“ vzal Matouš diskrétně kolegu stranou. „Já se tu porozhlédnu, ty ho zatím sepiš,“ nasměroval Zámeckého znovu ke zhroucenému Vávrovi.

Nadporučík Matouš vytáhl fotografii pohřešované a zadíval se znova pozorně na obrázek usměvavé světlovlásky. Hezká mladá žena v liliových šatech. Sladká, stejně jako tenhle obývák, rozhlédl se kolem sebe. Obří pudrově růžová pohovka byla majestátně rozložená uprostřed čistě bílého prostoru, který plynule přecházel do světle modrého kuchyňského koutu. Dokonalost je znamenitá věc, ale má jednu vadu, věští konec, pomyslel si a prohlížel knihy odložené na konferenčním stolku. Luxusní kuchařky kulinářského institutu Alaina Ducasse s ohmatanými listy a desítkami drobných barevných záložek nepůsobily jako pouhá dekorace. „Vaše žena asi ráda vaří?“ obrátil se Matouš se zájmem na Vávru. „Kristýna je hlavně cukrářka,“ pokýval hlavou Vávra, „všechno v Dolce Vita, to je ten její podnik, jí projde rukama. Proto se po ní taky hned v úterý sháněli,“ vysvětloval policistům.

Zvonek oznámil příjezd výjezdni skupiny a Matouš se Zámeckým konečně vyšli na čerstvý vzduch. „No ty kráso, tak tohle už jsem dlouho necítil,“ snažil se Zámecký cigaretou rychle ošálit čichové buňky. „Co myslíš, že to bylo za koktejl, gurmáne,“ popíchl kolegu Matouše. „Kadaverin, putrescin, skatol, indol,“ vyjmenovával Matouš plyny, které nesou nezaměnitelný pach smrti. „Moc rád bych se mýlil, ale tahle chemie mě napadla jako první. Budeme muset počkat, jestli hoši vevnitř něco objeví. Cos dostal z toho Vávry?“ Zámecký vytáhl zápisník: „Ivan Vávra, 44 let, ředitel školy. Od úterý byl na služební cestě v Mnichově, nějaká konference nebo co. To samozřejmě ověříme. Jeho žena je o deset let mladší, děti nemají, oba hodně pracují. Kristýna má prý tady v Kozmicích spoustu známých, do té její cukrárny chodí celá vesnice. Ničeho zvláštního si v poslední době ani před odjezdem nevšiml. Jediné, co zmínil, že měla snad nějaké spory s chlápkem, který u ní dělá barmana a nákupčího, nějaký René Svozil. Snad ji i okradl, ale nic víc k tomu nevěděl, jeho žena si svůj podnik řídí úplně sama,“ probíral poznámky. „Za mě docela suchar a moc času se svou ženou zřejmě netráví,“ zaklapl Zámecký notes a típl cigaretu. „Suchar a cukrářka, no to máme pěknou kombinaci,“ pousmál se Matouš. „Tak se na tu slavnou cukrárnu podíváme a poptáme se trochu kolem,“ rozhlédl se Matouš po jednolitě zástavbě ovocné ulice.

Na křižovatce ulic Borůvková a Jabloňová se mezi vilkami osamocněně krčil obchod s vývěsní cedulí *Karel Král – čerstvé ovoce a zelenina*. V malém krámku se čile pohyboval zavalitý muž. Zatímco se Zámecký prodavači legitimoval, přejížděl Matouš očima zálibně po nevelké místnosti. V bedýnkách a proutěných košících byly rozloženy pestrobarevné hromádky čerstvého ovoce a zeleniny, po stěnách byly rozvěšeny svazky čerstvých i sušených bylinek. Matouš zavřel oči a zhluboka se nadechl čichové lázně.

„Jo Kristýnka, to je moje nejlepší zákaznice,“ slyšel za sebou bodrý hlas zelináře, který hned Zámeckého usadil na židli mezi bedýnky pórků a zářivě žlutých paprik. „Pár dní jsem ji neviděl, to je fakt,“ zamyslel se Král, „ale jinak chodí téměř každý den. Bere ode mně ovoce i do cukrářství, a to ona je hodně vybíravá. Kromě mého obchodu objednává už jen v Praze v Sapě, pokud potřebuje nějakou extra exotiku,“ napřímil se hrdě. „Mezi námi pánové, je štěstí mít tady takovou zákaznici, tady lidi ani moc nevaří,“ máchl široce rukou, jako by chtěl pokárat celou satelitní vesničku. „Všichni jsou tady manažeři a ředitelé, ale gastronomie, to jsou pro ně lisované karbanátky z fastfoodu,“ mudroval Král. Matouš se usmál a pocítil k chlapíkovi za pultem sympatie. „Říkáte, že k vám paní Vávrová chodí pravidelně, to se asi znáte vcelku dobře,“ vedl Matouš zelináře zpátky k tématu. „Netušíte, jestli mohla mít s něčím nebo s někým problém?“ Král se zamyslel a žmoulal v ruce jednu ze žlutých paprik. „Vůbec nikdo mě nenapadá. Víte, Kristýnka, to je takové sluníčko. Vždycky sem nakráčí v těch barevných šatičkách, to máte hned lepší den,“ zasníl se Král.

„A co její manžel, nezmínila se někdy o nějakých problémech,“ vytrhl ho Matouš ze snění. „Moc o něm nemluvila, on řediteluje na škole ve vedlejší vesnici, my tady školu ani nemáme. Co vím, jezdívá domů až večer, často ho nevidám,“ přemítal Král.

„Nebo co cukrárna, o té jste se určitě bavili jako kolegové, jistě dala na váš názor,“ lichotil jemně Matouš zelináři, „neřešila někdy nějaké spory?“ Král se zamyslel. „Nic mě nenapadá, ona je na cukrárnu pyšná a právem!“ zdůraznil. „Má tam pořád plno. Jasně, místní ženský ji někdy pomlouvají, je prostě vidět. Ale jinak? Vlastně jediná věc, kterou si vzpomínám. Řešila se mnou víno, které

odebírání,“ přemítal Král, „nebyla si jistá kvalitou. Ale víte co, já nejsem žádný vinař, to asi vidíte,“ pohladil si se smíchem vystupující pivní pupek. „Zkuste se ale zeptat Svatavy, to je její zaměstnankyně a řekl bych, že jsou i kamarádky. A pár papriček si nevezmete pánové?“ vrátil se Král do role obchodníka.

„Tak vést vyšetřování s igelitkou zeleniny, to můžeš leda ty,“ povzdechl si Zámecký nad kolegou a típl další cigaretu, když Matouš konečně vyšel z obchodu obtěžkán nákupem. „Tak pozor příteli, zatímco ty sis tady větral plíce, já jsem kromě pórku dostal ještě pár zajímavých informací. Například to, že naše cukrářka už dost stála o dítě, ale pan ředitel prý měl těch harantů ve škole až nad hlavu,“ pochlubil se Matouš, co mu zelinář stihl sdělit při vážení zeleniny. „Ale, ale, tak to se nám pan suchar nesarčil,“ pokýval uznale hlavou Zámecký a zamířili směrem do centra vesnice.

Malé náměstíčko obkružovala jedna řada obchodů, kadeřník, psí salon a nepřehlédnutelně růžová cukrárna. Ozdobný nápis u vchodu, *Vítá Dolce Vita*, Matoušovi připomněl pečlivě provedený nápis na zvonku Vávrových. Bylo otevřeno, ale podnik zel prázdnotou. „Dobrý den, dnes bohužel zákusky nepodáváme, pouze kávu a další nápoje,“ houkla na ně od pultu mladá brunetka. „Jdeme kvůli paní majitelce, Kristýně Vávrové, je pohřešovaná,“ vytáhl Zámecký služební odznak. „Už něco víte,“ vyhrkla servírka. „Promiňte, mám o Týnu strach, nikdy takhle nezmizela. Já jsem Svatava Sýkorová, pracuji u paní Vávrové tři roky,“ podávala policistům drobnou ruku. „To je v pořádku,“ uklidňoval dívku Matouš. „To vy jste v úterý vyrozuměla telefonicky pana Vávru, že paní Vávrová nepřišla do práce, je to tak?“ Svatava si nervózně uhladila vlasy. „Ano, je. Jen...já si myslím, že Kristýna zmizela už v pondělí,“ řekla tiše. „Ale? Jak to víte?“ podívali se na sebe kolegové překvapeně. „Chodíme s Týnou každé pondělí večer cvičit. Víte, dojíždíme do Prahy, aby se nám tady ty slepice z Kozmic nepošklebovaly. Vyzvedávám ji pokaždé v šest večer tady u cukrárny, vracíme se pak kolem deváté. No a v pondělí tady čekám, šest, čtvrt na sedm, Týna nikde a telefon mi nebrala. Jela jsem k jejich domu, ale nikdo neotevřel. Tak jsem chvíli ještě čekala v autě...,“ zarazila se dívka. „A paní Vávrová se už neobjevila?“ snažil se ji Matouš povzbudit a navázat větu. „Ne, ale přijel Ivan,

manžel Kristýny. A nebyl sám,“ sklopila Svatava oči a tichým vzlykáním se jí roztrásla brada. Kapka likéru, kterou jí pohotově vnutil Matouš, ji uklidnila. V osiřelé cukrárně pak policistům vyprávěla, jak jí Týna Vávrová pomohla, když nutně jako svobodná matka potřebovala práci. Jak je Kristýna nejen skvělá šéfka, ale taky kamarádka. A jak bolestivé bylo i pro ni vidět, že má Kristýnin muž milenku. „Ještě k tomu Pavlínu, tu nánou učitelkou, ta nesahá Týně ani po kotníky,“ rozčilovala se, když líčila, jak před domem Vávrových zastavilo auto, ve kterém seděl Ivan Vávra s Pavlínou Koutskou, jednou ze svých podřízených učitelek. „Ještě v autě se líbali a pak šli rychle dovnitř,“ popisovala Svatava.

„No, to se nám to pěkně komplikuje,“ zabručel Matouš, když mířili zpět k domu Vávrových. „To teda, máme tady pohřešovanou, která nevíme, kdy vlastně zmizela, manžela, co zapírá milenku, a mrtvolný zápach v domě,“ vypočítával Zámecký. „A nezapomeň na barmana, který možná krade a má zrovinka dovolenou,“ doplnil Matouš informaci, kterou jim potvrdila i servírka Svatava. „René je u nás přes rok, je to takový floutek z Prahy. Kristýna mu dala šanci, měl nějaký škraloup, teď ale uvažovala, že ho vyhodí. Moc o tom nevím, ale přišla mu na nějaké kšeftíky s vínem,“ líčila ochotně, když se ptali na dalšího zaměstnance cukrárny.

Výjezdová skupina nenašla v domě kromě zápachu nic podezřelého. „Nikde nic, skoro až sterilní pořádek. Každopádně nějakou daktyloskopii máme, pošleme do laborky,“ hlásil Matoušovi hlavní technik. „Ten smrad už se celkem rozptýlil, ale jak jste říkal nadporučíku, na první čuchnutí mrtvola jak vyšitá. Akorát tu nikde není,“ pokrčil rameny. Matouš pokýval hlavou a zadíval se na řadu úhledných domů v ulici Borůvková. La Dolce Vita, akorát trošku prohnílá, pomyslel si.

Příští dny roztočily kolotoč pátrání. Daktyloskopie potvrdila přítomnost slečny Koutské v domě a Vávra ani příliš nezapíral. Přiznal, že poměr trval už nějakou dobu a nebylo to poprvé, kdy milenci využili pondělního večera, který Kristýna trávila na cvičení. „Přisahám, že ale v pondělí večer dorazila manželka domů, tak jako obvykle,“ trval na svém Vávra v opakovaných výsleších.

Hloubková kontrola skladu a účetnictví v podniku Kristýny Vávrové skutečně odhalila poněkud zvláštní původ oblíbené Pálavy, která spíše než z moravských vinic doputovala odněkud z východního Srbska. Pro inspektory potravinářské a zemědělské inspekce navíc nebyl René Svozil neznámým jménem, figuroval v několika záznamech o podezřelých obchodech s falešným a pančovaným vínem. Vinařský koníček však poskytl Renému neprůstřelné alibi na dobu zmizení Kristýny Vávrové, když ve stejnou dobu trávil večery ve sklípcích srbského Zaječaru.

Po Kristýně Vávrové se slehla zem. Policisté prohledali kompletně celý dům i zahradu. Pátrání ani za měsíce nepřineslo nic, krom mimořádného zájmu kozmické komunity, pro kterou bylo zmizení oblíbené cukrářky nevyčerpatelným tématem.

Nebylo to zdaleka první nevyřešené zmizení v kariéře nadporučíka Matouše, každopádně obrázek plavovlasé cukrářky mu zůstával stále před očima. Když se k němu doneslo, že Ivan Vávra prodává dům v Kozmicích, vydal se na neohlášenou návštěvu. „Tak prý se stěhujete, pane Vávro,“ prohlížel si Matouš prázdný dům, kde se podél stěn vršily pečlivě poskládané krabice. „Do Pardubic,“ pokýval hlavou Vávra, „mám tam rodiče. Navíc tady je to nesnesitelné, v práci jsem musel dát výpověď, zřizovatel mě vyzval k rezignaci, prý jsem nedůvěryhodná osoba,“ líčil výrazně pohublý Vávra. „Pavlína mě opustila a každou noc jen přemýšlím, co se stalo s Kristýnou.“ Matouš mlčky pozoroval zlomeného muže a na okamžik pocítil něco jako lítost. „Tady ty knihy tu necháváte?“ prohlížel bedny plné kuchařských knih. „Á, institut Alaina Ducasse,“ poznal Matouš knihu, kterou obdivoval při první návštěvě domu Vávrových. „Klidně si ji vezměte, já ty knihy nechci. Připomínají mi Kristýnu a všechno to kolem,“ hlesl tiše Vávra.

...

Sobotní večery trávil nadporučík Matouš ve své staromládenecké garsonce docela neměnným způsobem. Obklopen gastronomickou literaturou a se sklenkou dobrého vína plánoval nedělní kulinářskou kreaci, kterou pohostí svou drahou osmdesátiletou máti, jež mu dokázala být kritikem téměř michelinských

parametrů. Sáhl po novém přírůstku ve své rozsáhlé knihovně a probíral se recepty francouzského kuchařského mága Ducasse. Listoval pomalu stránkami s řadou drobných poznámek a záložek, popsaných okrasným písmem Kristýny Vávrové. Záložka na konci knihy byla přeložena napůl. Matouš rozevřel list s dodací fakturou a odložil ji stranou. Zarazil se a prohlédl si papír pozorněji: *15 kg Durian fruit. Sapa e-shop, datum dodání 18.5., podepsána Kristýna Vávrová.* Matouš cítil, jak se mu zvýšil tlak. Osmnáctého května, tedy ve středu, den po svém údajném zmizení, převzala zmizelá zásilku?

Durian, hledal Matouš rychle heslo na internetové encyklopedii. Tady je to - durian, nejsmradlavější ovoce světa, ovoce, které dokáže evokovat pach mrtvého těla. A čich, který je člověku nejpůvodnějším smyslem, ten čich, který jako první spouští naše emoce, nás navedl hledat mrtvolu a hledat podezřelé. Co když věděla o manželově milence, stejně jako věděla o Reném a pomstila se, když je zkrátka nechala stát se podezřelými, když nastražila čichovou stopu, přemýšlel horečně Matouš. Koneckonců, není rafinovanější pomsta než ta, kterou na sobě ti, co nám ublížili, vykonají sami, vzpomněl si Matouš na slova svého oblíbeného básníka Pavese.

Posadil se do křesla a pomalu nalil sklenku sladké Pálavy. Na tebe Kristýno, ať už jsi kdekoliv.

Kdo mi ho ukradl?

Mám rád pařby stejně jako každý jiný přičetný člověk. Samozřejmě takové, které korespondují s mou introvertní povahou. A tahle mě bavila, ne že ne. Já a pár kamarádů jsme se u mě sešli, abychom zavzpomínali na vysokoškolská léta, vypili několik litrů alkoholu a snědli pár pizz. Královsky jsem se bavil. Však jsem většinu neviděl několik let. Ale sdílená minulost je mrcha, která nehledí na čas. Ačkoli většina kamarádů ztloustla, až jim břicha vypadávala z triček, já v nich stále viděl tu partu chudých študáků, s níž jsem v opileckém opojení rušil noční klid Brna.

Ostatní byli podobní geekové jako já, i když by to do některých málokdo řekl. Třeba Roman byl ukecaný finanční poradce. Prý už vede svůj vlastní tým a nemusí se tolik dřít, což jsem mu věřil, protože - jak moje babička říkávala - vypadal, že mu nic nechybí. Patrik byl typický programátor. Tlustý tak akorát, aby mohl v pohodě chodit, ale už ne běhat. A Tomáš byl podobná anomálie jako já. Spojovalo nás, že jsme neměli tak zářnou kariéru jako Patrik s Romanem. Já pracoval v knihkupectví a Tomáš dělal závozníka ovocných moštů. Odlišovalo nás, že já vlastnil osobní byt, zatímco on stále bydlel u rodičů. Ale díky našim fyzicky náročnějším zaměstnáním jsme alespoň nevypadali jako velryby narvané do plavek.

Prostě to byl super večer. Vyprávěli jsme si vzpomínky, novinky, vztahové problémy a kontrolovaně jsme se navzájem popichovali. Ráno jsem se probral v prázdném bytě. V průběhu noci jsem spokojeně odpadl na gauči a kolegové chlastači odešli do svých domovů. S mírnou kocovinou jsem se vydal vyčistit zuby a přichystat snídani. Po jídle jsem sebral prázdné krabice od jídla a vyrazil ke vchodovým dveřím, když jsem si periferním viděním všiml něčeho znepokojivého. V knihovně mi cosi chybělo. Krabice jsem upustil na koberec a s děsem kráčel k policím. Modlil jsem se, aby nechybělo to, co jsem si myslel. Měl jsem je schované v druhé řadě, chráněné Kotletovinama... ale nebylo to dostatečné.

Někdo mi ukradl Kulhánka.

„Zmrdi jedni!“ zařval jsem.

Jsem nekuřák, ale cítil jsem, že by to chtělo pořádného šluka. Měl jsem pocit, že konečně chápu ty zádumčivý noirový hrdiny. Co je to za společnost, ve které vám dýku do zad bodne kamarád? Ke kocovinové bolesti hlavy se přidal její kamarád stres. Měl jsem jít na policii? Necítil jsem k nim důvěru. Posledně, když jsem chytil v knihkupectví zloděje, tak mi doporučili ho nechat nejdřív projít ven a až pak chytat. Prý mají jinak svázané ruce, takže mu jen domluvili a pustili ho. Daňoví darmojedi! Co mi řeknou teď? Že jsem neměl své kamarády zvat dovnitř? Že si za to mohu sám, že byly mé knihy vystaveny až moc lascivně? Policii jsem zavrhl.

„Kdo by mi mohl pomoci?“ zamyslel jsem se nahlas a zapil ibalgin kolou.

Koukal jsem do blba, dokud mi nedocvaklo, kdo se vyzná ve vyšetřování. Kolegyně z protisměny byla vášnivá čtenářka detektivek a thrillerů, ta by mi mohla poradit. Odhodil jsem svou imaginární cigaretu, nasadil kabát a vyrazil do zimy.

„Určitě to nebyl Číňan ani zahradník.“ Neměl jsem velká očekávání, ale Dáša se překonala.

„Díky. Mohu si tedy svého osobního zahradníka a prodavače z večerky vyškrtnout,“ odvětil jsem.

„A nejsou prostě jen někde pohozený? Prohledals pořádně byt?“

„Díky IT Crowde. Skutečně jsem to zkoušel vypnout a zapnout.“ Mluvil jsem sice sarkasticky, ale v hlavě jsem si udělal poznámku, že ještě musím prohledat byt.

„Jako sorry, ale prostě mi to jen přijde nepravděpodobný, že by ti někdo z kamarádů kradl knížky. Vždyť kolik stojí takový fantasmagorie?“

„Chybějících osm Kulhánkových knih dneska seženeš přibližně za čtyřicet tisíc.“

Dáše spadla čelist. „Čtyřicet táců? Proboha, co to čtete za bichle?“

„Kvalitní brakovou literaturu. A teď se soustřeď. Jak mám postupovat?“

„Byli jste tam jenom vy čtyři?“

„Ano. Teda v noci jsem odpadl, takže to nemohu odpřisáhnout, ale pochybuji, že si tam zbytek přivedl někoho cizího.“

„Máme tudíž tři podezřelé,“ řekla Dáša tajemně a pokusila se o dramatickou pauzu. „Tři muže posilněné alkoholem, kteří možná, v záchvatu chtíce, využili příležitosti a odcizili posvátné relikvie nerdovské komunity. Je zločincem jen jeden z nich, nebo po vzoru Vraždy v Orient-expressu jsou zločinci všichni? Nevíme, ale my pachatele dopadneme, neboť pravda je tam venku.“

Despekt z mého pohledu by se dal krájet a prodávat jako orgány v Mexiku. „Skončila jsi? Bavíš se dobře? Protože mně do smíchu není. Já si ty knihy šušnil na důchod.“

„Klídek nerváku,“ usmála se šotkovsky. „Však my na toho loupežníka přijdeme.“

„My? Jsme snad tým? Půjdeš hledat se mnou?“

„Nepůjdu, ale budu přítelem na telefonu. A teď mi trochu popiš ty tvoje kumpány, ať můžu udělat plán vyšetřování.“

„Patrik – tlustej programátor. Roman – tlustej finanční poradce. Tomáš – normální závozák.“

„Ok, to je trošku moc zjednodušený popis. Něco bližšího? Nemá třeba některé z nich dvojče?“

„Ne, ale jestli se mě ptáš, kterýho z nich bych typoval na zločince, tak bych ukázal na Romana. Přeci jen se ochomýtlá kolem financí a tam nemá nikdo čistej štít... navíc furt mluví. A já moc nevěřím lidem, co furt klapaj chlebárnou.“

„To je trochu kliše, že finančníci jsou všichni zloději, ale jestli je nejvíc podezřelej, tak bych začala s ním. Co ostatní?“

„Druhý podezřelý je Tomáš. Zdá se být v pohodě chlap, ale má problémy s prachama, a kdyby mu na účtu přistálo čtyřicet ká, tak by mu to vytrhlo trn z paty.“

„Hm, toho bych osobně dala jako číslo jedna na svůj list podezřelých, ale konečné slovo máš ty.“

„A nakonec Patrik. Toho podezřívám nejmíň. Je to dobráček ťulpas. Krom vlastnictví knížek by z toho nic neměl. Peněz má dost.“

„Třeba trpí kleptomanií nebo dobráčkou duší jen hraje, aby tě svedl na špatnou stopu.“

„Jo, je to hereckej génius a padouch jak z bondovky.“ Vzpomněl jsem si, jak včera zbouchal dva balíky chipsů za pět minut. Musel by být magor, aby jen hrál takového nenažrance. „Co bys mi tedy doporučila jako postup? Mám je sledovat nebo za nima rovnou vletět?“

„Rovnou za nima běž, ale snaž se je jen oťukávat. Nesmí vědět, že víš, že ti zmizely ty drahý knížky. Čekej na jejich chybu, určitě se některý z nich prořekne. A jdi za nima osobně, nevolej jim. Potřebuješ vidět jejich křivý huby, když se ti budou snažit lhát.“

Cítil jsem se připraveně. Uběhlo dostatečně času, aby ze mě vyprchal alkohol a Dášiny rady, když už ne moc užitečné, byly aspoň motivující.

„Dobrá. Jdu na to.“

Samozřejmě, že jsem nevyrazil hnedka. Byla neděle a já nevěděl, kde Roman bydlí. Vrátil jsem se tedy domů a pořádně prohledal byt. Kulhánky jsem pochopitelně nenašel, zato jsem zjistil, že mi zplesnivěl chleba ve spíži a nepozorován tvořil galaxie života na svém povrchu. Ještě, že byl dobře zabalený v sáčku.

Snažil jsem se přijít na jiné myšlenky, ale krádež mi vířila hlavou jak netopýr v pokoji. Zkusil jsem si zacvičit. Nepomohlo to tolik, jak jsem doufal. Zavolal jsem ještě do práce, protože jsem zapomněl oznámit, že si potřebuji vzít volno – naštěstí mám benevolentní vedoucí – a odebral se na kutě. Otevřel jsem detektivku od Štěpána Kopřivy a fascinovaně četl. Bylo k neuvěření, že dokáže napsat knihu s nepojmenovaným protagonistou.

Na Jánské jsem vešel do kanceláře finanční instituce. Cítil jsem se špinavý už jen tím, že jsem dýchal tamní vzduch. Ženský byly v uplých kostýmcích a chlapi měli špatně zavázané kravaty. Peklo finančního sektoru.

„Mohu vám nějak pomoci?“ oslovil mě falešně se usmívající borec. Chudák vyfasoval směnu vítače.

„Hledám Romana,“ řekl jsem.

„Pana manažera? A máte s ním sjednanou schůzku?“

Páni, Roman vážně nekecal, když říkal, že vede tým.

„Ne, ale on si na mě čas najde. Prosím, řekněte mu, že na něj čeká kamarád.“

„Dobrá, řeknu mu, že na něj čeká pan...“ Vítač čekal se svým americkým úsměvem na doplnění.

„Pan kamarád ze soboty.“ Vypadalo to, že jsem ho potěšil, protože teatrálně protočil oči a odešel za skleněné dveře. Těší mě, když mohu přinést trochu herecké kultury do šedivých životů finančníků.

Nečekal jsem dlouho a zpoza dveří vyšel Roman. „Čau chlape, co tě sem vede? Potřebuješ něco pojistit?“

„Ále,“ machl jsem rukou. „Potřeboval bych s tebou jen něco probrat, našel by sis chvilku?“

„Hele, teď mám docela fofr, máme poradu, ale když na mě počkáš půl hodky, tak to tady zabalím a jedu domů. Můžu tě vzít s sebou.“

„To by bylo supr. Skočím počkat ven.“

„Klidně počkej tady, venku zas smrdí ulice. Bezďáci nám tam chčijou jak na veřejných hajzlech.“

Radši se nadýchám osvěžující močoviny, než zůstat tady. „Díky, ale potřebuju si vyřídit jeden telefonát a nechcu nikoho rušit.“

„Jasný, uvidíme se teda za chvíli.“ Roman se otočil na podpatku a vrátil se na poradu. Kvapně jsem vycouval ven a vytočil Dášu.

„Co je?“ ozvala se rozespale.

„Jsem u Romana v práci –“ nenechala mě domluvit.

„Proč seš, sakra, u něj v práci? Myslíš, že svůj lup schová do pracovního stolku? Proč jsi nešel k němu domů?“

„Nech mě domluvit, zatraceně. Já nevím, kde bydlí. Na internetu jsem si našel, že pracuje tady v centru, tak jsem za ním zašel.“

„No dobře, ale jedeš teda dost freestyle. Nemáš žádný pořádný postup, nezpracováváš ho správně.“

„Neboj se, vím, co dělám,“ ubezpečil jsem ji a usmál se.

Nevěděl jsem, co dělám, ale usmíval jsem se dál. Víc jsem nezvládl, neboť mi děsem drkotaly zuby. Roman měl asi rád filmovou sérii Rychle a zběsile, protože jsme k němu domů dorazili rychleji, než mi připadalo možné. Měl jsem za to, že krom řady světských zákonů porušil i pár fyzikálních.

„Tak jsme tady, vítej v mém paláci.“ Panovnický rozpřáhl ruce a hrdě mi ukázal nechutnou hroudu hmoty, které se láskyplně přezdívá podnikatelské baroko.

„Nádhera,“ hlesl jsem.

„Že jo? Teď mi tu před měsícem dělali nový plastový okna, takže barák prosvítá modernou. Mám nejhonosnější barák v ulici, možná v celých Ostopkách!“

Romanovo vychloubání pokračovalo, dokud jsme se nezastavili v kuchyni. Otevřel dva lahváče Holby - ryzí sračky z hor - a uvelebil se do monstrózního křesla, které by mohlo poskytnout útočiště deseti indickým sirotkům. „Tak co potřebuješ?“

„Víš, napadlo mě, že bych potřeboval poradit s financema, ale nechtělo se mi to probírat v tom kanclu,“ začal jsem. „Určitě mi budeš rozumět, život je nepředvídatelný a lidi jsou občas divocí a zlí...“ Nechal jsem větu chvíli ve vzduchu a sledoval Romanův obličej. Ani nemrkl. Poslouchal pečlivě a s pochopením ve tváři. „Ne, že bych obrážel nějaký noční klub...“ Opět nic. „Ale peníze mi většinou na konci měsíce nevystačí a chtěl bych s tím něco dělat. Už mě nebaví, že jsem furt v hokně a můj život se nikam neposouvá. Bojím se, že mi v důchodu nezbyde nic jiného, než cesta bolesti. Ehm,“ odkašlal jsem si do ruky, „nebo jak někteří říkají – cesta krve...“

Roman kroutil účastně hlavou. Chvíli setrval s prsty slepenými do stříšky pod nosem a pak se mě zeptal: „Proč mi tu, kurva, hláskuješ Kulhánkovy série?“

„Čůráku, sebrals mi je?!“ V duchu jsem se uklidňoval nalháváním, že postupuji konstruktivně a metodicky. V podstatě jsem hrál taktiku zlého poldy.

„Co jsem ti sebral, ty vole?“

„Kulhánky!“

„Proč bych ti, kurva, bral Kulhánky? Vždyť já mám vlastní.“

„Cože?“ Tohle se nevyvíjelo podle předpokladu.

„Mám svoje vlastní Kulhánky. Pod' se podívat, ty kokote!“ Roman se zuřivě vyklumprdil z křesílka a vedl mě ke knihovně. Jak jsem ho považoval za nevkusáka na hodně věcí, fantastická literatura mezi ně nepatřila. Vystavené knihy Sandersona, Abercrombieho a Jemisinové jasně dokazovaly, že se majitel vyzná.

„Tady je mám, kurva drát! Nechápu, co to do tebe vjelo,“ řekl Roman a ukázal mi své poklady české akční sci-fi.

Byly tam. Divocí a zlí i Cesta krve, chyběla jen série Noční klub. Nemusel jsem je ani vytahovat, hned jsem poznal, že nejsou moje. Majitelé takových klenotů poznají své miláčky.

„Proč nemáš Noční klub?“

„Protože jsem neměl čas ještě ani dočíst Cestu krve. Nestíhám, su zavalenej prací a teď mě ještě můj kámoš podezírá z krádeže. Do prdele! To sem se teda dožil doby.“ Cítil jsem se strašně. Roman byl sice hňup, ale furt můj kámoš. Bál jsem se, že ztratím své přátele, když budu vyšetřovat tu krádež, ale nemohl jsem nad tím mávnout jen tak rukou.

„Promiň. Zmizely mi moje série a potřebuju zjistit kam... a poslední jste u mě byli vy,“ řekl jsem zkroušeně.

„Vole, já su manažer. Né ňáká chňapka z Hlavasu. Jestli to někdo z nás tří čajzl, tak bych si spíš tipl Tomáše. Ten má jednu kapsu prázdnou a druhou děravou. Navíc jsem z párty odešel první. Ale, kurva, že podezíráš mě, to mě ranilo. Budu tě muset poprosit, abys teď opustil můj dům.“

„Jasný, tomu rozumím,“ řekl jsem a odešel. Roman za mnou zabouchl dveře a já vykročil čerstvě napadaným sněhem, směrem do Bohunic. Naštěstí to nebylo daleko a já měl aspoň čas zchladit hlavu.

„Dobrý den, paní Černá. Může si jít Tomáš hrát?“ zavolal jsem přes zrezivělý plot.

Shrbená stařenka se na mě podívala jako na debila. Pak ale zaostříla a usmála se. „To seš ty, hochu? Já už tě řadu let neviděla! Tys teda vyrostl, fešák a svalovec.“

„Ale prosím vás. Tomáš má ruce jak lopaty, já spíš jak lopatičky.“

„Ale kdeže, přece poznám robustního mužskýho. Tomáš je ve svém pokoji, mám ho zavolat?“

„Pokud byste byla tak hodná,“ usmál jsem se. Pomaličku se vyštrachala do betonových schodů ze sedmdesátých let a zmizela za dveřmi. Ihned jsem si uvědomil, že jsem se měl radši pozvat dovnitř a zkouknout Tomášovu knihovnu. Inu, pozdě bycha honit.

Procházel jsem si scénáře postupu. Dáša mě urgovala, abych se choval nenápadně, a nejspíš měla pravdu. Můj výbuch u Romana ničemu nepomohl. Nejenom, že jsem si ho proti sobě poštvál, ale ještě jsem se nic nedozvěděl. Z myšlenek mě vytrhl vycházející Tomáš.

„Čau chlape, co se děje?“ zvolal zvesela ode dveří.

Zachmuřeně jsem ho sledoval, počkal, až dojde k brance a zeptal se: „Sebral jsi to?“ Čert už vem chození kolem horké kaše!

Tomáš se zarazil a svěsil ramena. „Už to víš?“

Zatraceně, Tomáši! Jak jsi mi to mohl udělat? Vždyť se známe tak dlouho! Proletělo mi hlavou, ale udržel jsem se. Nádech výdech.

„Co jsi s tím udělal?“

Tomáš koukal do země a třásl se. „Člověče, já se hrozně omlouvám. Byl to zkrat. Víš, jak na tom jsem. Nervy v kýblu, rodiče furt za hrbem a neustálá únava. Když jsem to tam uviděl stát, nehlídaný a osamělý, tak jsem to nevydržel. Prostě jsem to vzal s sebou, myslel jsem, že si toho ani nevšimneš.“

„Jak bych si mohl něčeho takovýho nevšimnout, Tome? Myslíš si, že když mi zmizí tři série, tak mě to hnedka netrkne?“

Tomáš se na mě nechápavě podíval. „Série?“

Opětoval jsem mu jeho nechápavý pohled. „Kulhánka,“ upřesnil jsem.

„Cože?“

„Eh?“

„O čem to mluvíš? Jakýho Kulhánka?“

„Přece moje tři série za čtyřicet táců. Ty, cos mi šlohl.“

„Já, že ti šlohl knížky za čtyřicet táců? Posral ses v kině? To myslíš, že chcu mít opletačky se zákonem?“

Nějak jsem se nechytal. Už to vypadalo, že mám svého pachatele, ale stejně rychle jako se mi dostal do pařátů mi z nich zase upláchl. „Tak cos mi, do hajzlu, sebral?“

„Vzal jsem si domů tu flašu Republicy, co jsme neotevřeli. Měl jsem slinu a chtěl se doma ještě dorazit.“

Rozchechtal jsem se. Spadl mi kámen ze srdce, že zlodějem není Tomáš. Měl jsem k němu nejvřelejší vztah a sebraná flaška rumu v opilosti byla prkotina. „V pohodě, ty vole.“

Tomáš se rozzářil. „Díky, chlape, že mi to nemáš za zlý. Já jsem pak měl černý svědomí, že jsem ti ten chlast sebral, ale nedokázal jsem se přinutit se ti přiznat. Fakt promiň.“

„Říkám, že v pohodě,“ ubezpečil jsem ho, ale v pohodě jsem se necítil. Posledním podezřelým byl Patrik. Skutečně byl géniem zločinu, jak mi říkala Dáša?

„Takže ti někdo sebral Kulhánky?“

„Jo, zkoušel jsem nejdřív Romana, ale ten má svoje vlastní. Docela jsme se raflí a pak jsem šel za tebou. Byls blíž jak Patrik.“

„Jo, to bych řekl, když ten je v Praze.“

„Jo jo,“ souhlasil jsem. „Nevíš náhodou, kde přesně bydlí?“

„To náhodou vím. Jednou jsem u něj přespával, když jsem jel do Práglu na koncert Rammsteinů. Bydlí v Hájích, na Starobylé.“

„To není zrovna nóbl čtvrtě pro zkušenýho programátora.“

„Je skromnej.“

„Asi jo. Kdy jsi šel domů?“

„No, když jsi odpadl, tak za chvíli šel Roman domů a po něm jsme tam ještě tak hodinu zevlovali s Patrikem. Pak jsem vyrazil na dvojkovej rozjezd. Poslední teda odcházel Patrik, říkal, že ještě dopije, co má rozpito a taky povalí. Měl mu jet nějaký pozdní vlak.“

Bylo na čase udělat si výlet do Prahy, nejoblíbenějšího stánku trdelníků všech Brňáků.

Do starého paneláku mě pustila zamilovaná dvojice, co nehleděla na to, kdo vchází. Zabouchal jsem na Patrikovy dveře a čekal. Záměrně jsem ignoroval zvonek, cítil jsem, že takto je to dramatičtější. Brzy měla nastat chvíle pravdy. Vylučovací metodou jsem došel k tomu, že pachatelem musí být on. Vyčkal jsem do večera, protože jsem předpokládal, že přes den bude datlovat funkce a proměnné do počítače. Aspoň jsem si prohlédl krásy Jižňáku. Dva vysoké paneláky spojené můstkem a obchodní centrum... až oči přecházely.

Dveře se otevřely a v nich stál Patrik v trenýrkách. Vypadal šokovaně.

„Patriku,“ řekl jsem odměřeně.

„Ty vole, co tu děláš?“ vysoukal ze sebe Patrik.

„Udělals to?“ šel jsem hnedka k věci.

Trhnutí podobné Tomášovu. Věděl jsem, že je vinný. Bylo mu to vidět i na očích.

„Jak ses to dozvěděl?“

„Jsem dobrý detektiv.“

„Já myslel, že spíš. Že si ničeho nevšimneš,“ řekl Patrik a pustil mě do bytu. Zběžný pohled potvrdil domněnku, že je skutečně skromný. Neměl ani sestavený kuchyňský stůl z Ikei, měl ho stále v krabici a večeri měl položenou na ní.

„Pěkněj byt,“ řekl jsem.

„Ale hovno, není pěkněj, ale je levnej a sousedi řvou jen dva dny v týdnu.“

„To není vůbec špatný,“ kývl jsem hlavou, ale připadalo mi to přímo úděsný. „Tak kde je máš?“ zeptal jsem se, neměl jsem chuť se s ním déle vybavovat.

„Co kde mám?“ nechápal Patrik a já měl neuvěřitelný pocit déjà vu.

„Kde máš mé knihy od Kulhánka. Ty, který jsi mi šlohnul.“ U všech svatých, ať se přizná a já mám tohle martýrium za sebou.

„Ale já jsem ti Kulhánka neukradl.“

A tím má detektivní kariéra skončila. Vyzpovídal jsem tři podezřelé a všichni pochopitelně popřeli svou vinu. Případ uzavřen, všichni jsou nevinní a já jsem letadlo. BRRRRRRUM!

Složil jsem hlavu do dlaní. „Cos, proboha, udělal?“

Patrik mlčel a šoural nohou.

„Tak cos udělal? Vyžvejkní se!“

„Dl... sm... pu...“ zakníkal.

„Cože?“ zahřměl jsem, až sebou Patrik trhl. Sousedí řvouni zabouchali na zeď, abychom se ztišili.

„Dal jsem ti pusu.“ Tentokrát to řekl dostatečně hlasitě, abych mu rozuměl a já si v ten moment přál, abych mu nerozuměl.

„Cože?“

„Dal jsem ti pusu,“ potvrdil svá předešlá slova.

Nedávalo to smysl. „Proč jsi mi dal, proboha, pusu, Patriku?“

„Byl jsem ožralej a chtěl jsem otestovat, jestli jsem gay.“

„Dobrá, takže jsi využil mé intoxikace, abys mi dal pořádněj kousanec, rozumím tomu správně?“

Patrik vypadal zhnuseně. „Ježíši! To ne! Fuj, to bych nedokázal. Jednak mi to přijde nechutný, a navíc by to bylo v podstatě znásilnění.“

„Tobě přijde nechutný líbání chlapů, ale stejně jsi chtěl otestovat, jestli nejsi gay? Posloucháš se vůbec?“

„Jo, teď zpětně to i mě připadá divný, ale v ten moment mi to přišlo jako dobrej nápad. Dal jsem ti pusu na tvář.“

To mě trochu uklidnilo. „Ok, to je asi docela v pohodě –“

„Ani to se mi nelíbilo.“

„Jo, díky za info, Patriku. Už sis udělal jasno ve své sexualitě?“

„Myslím, že jsem asexuál.“

„Fajn, jsem rád, že sis to přiznal, ale já tu teď řeším krádež mých knih. Někdo z vás mi je šlohl a nebaví mě to už řešit. Včera jsem navštívil Tomáše a Romana, kterej, mimochodem, byl dost na dně z toho, že jsem ho podezíral –“

„Mně na instáči přišel docela vysmátej.“

„Cože? Ty ho máš na Instagramu?“

„Jo. Ty ne?“

„Já používám jenom Facebook. A i na ten jste mě lámali přes rok.“

„Koukej, včera odpoledne se fotil před zrcadlem.“ Patrik mi ukázal fotku polonahého Romana v kulturistické póze. Nevím, co tam přesně předváděl, ale ukázal víc, než zamýšlel.

„Zmrd jeden!“ zařval jsem.

Když Roman otevíral své mosazí zdobené vchodové dveře, určitě nečekal, že tam uvidí trojici našťvaných mužů

„Borci, co tu děláte?“ vyjekl, než mu má pěst zarazila příval blbých keců.

„Držte ho při zemi, ať neotravuje,“ přikázal jsem Tomášovi a Patrikovi a vyrazil ke knihovně.

„Co to má znamenat? Pomátli jste se?“ huhlal Roman přes rozbitý nos.

„Pomátl ses tak maximálně ty, když sis myslel, že mému cvičenému oku uniknou bílé hřbety Nočních klubů. Ještě, že seš blbej narcis, co neumí ovládat technologie.“

Roman pochopil, že udělal chybu, ale hrál dál. „Nevím, o čem to mluvíš.“

„Mluvím o sérii, kterou sis nechtěl kupovat, protože nemáš dočtenou ani Cestu krve. Zvláštní, že se jako zázrakem objeví po mém odchodu ve tvé knihovně.“ Vytáhl jsem knihy z police a zkontroloval identifikační škrábanec tužkou na straně 52.

„Jsme šťastní?“ zeptal se Patrik.

„Jsme šťastní,“ potvrdil jsem. „Kde jsou mé ostatní knihy?“

„Kurva! No dobře! Prodal jsem je!“

Zalupal jsem po dechu. Ten hajzl prodal moje knihy! „Proč?“

„Potřeboval jsem rychle vrátit prachy za zrušený životka. Když jsem viděl, že jsem dostal příležitost, chopil jsem se jí.“

Kroutil jsem nevěřičně hlavou. „Vždyť jsi finanční poradce, máš peněz dost.“

„Jsi blázen?“ zasmál se zoufale Roman. „Finanční poradci si na bohatství hrajou, všechno mám na splátky. Hypotéka na barák, leasing na káru, kdyby se mi vysrala pračka, nemám na novou!“

Bylo to tak tragikomické, že jsem se začal smát. „Kam jsi ty knihy schoval původně?“

„Do šuplíku u pracovního stolu.“ Tohle ještě Dáše připomenu.

„A proč jsi neprodal i Noční klub? Kdyby ses ho zbavil, nikdy jsem na tebe nepřišel a podezíral bych všechny.“

Roman na mě civěl jako na mimoně. „Copak to nechápeš? Jsem jak ty. Chcu mít všechny knihy do sbírky!“

„Byli jsme kamarádi, Romane. Proč ses neovládl?“

Roman se mi provinile podíval do očí a zachrčel: „Časy jsou zlé, Kamile.“

Kopnul jsem ho do břicha a zrekvíroval i zbytek Kulhánků. Nebyly to sice moje staré kusy, ale komplet je prostě komplet.

Kočičák

Stále nevím, které šaty si vezmu. Jsem spíše chlapecký typ a nosit minišaty se teprve učím. Nakonec zvolím ty světle modré.

Petr mne vyzvedne svým vozem a já se cítím jako princezna.

Restaurace je jen z poloviny zaplněná. Nabídkový lístek obsahuje mnoho různých jídel a já nevím, co si objednat.

„Vyber si, co chceš, lásko. A prosím, nehleď na cenu. Tento den je i pro mne výjimečný,“ galantně mi zašeptá můj idol. Věřím, že i idol mnoha jiných dívek a žen. Petr má všechno – postavu jako princ Krasoň, upravené blond vlasy a je vždy hladce oholen. K tomu podniká a má malý, ale vlastní byt na předměstí. Ukázal mi ho jen jednou a to pouze jeho okna z ulice. Právě v něm probíhá rekonstrukce.

„Chci, aby byl pro nás dva dokonalý do nejmenšího detailu. Buď tedy, prosím, trpělivá.“

Na to nemám co říct. Zůstává jen pocit, že naše známost je, už i pro něho, opravdu vážná.

Když z poslední sil sním desert, Petr se zatváří tajemně: „Mám pro tebe dárek. Je to poděkování za ten báječný rok s tebou.“

Podá mi malou krabičku. Neváhám a hbitě sejmu víko. Na růžovém polštářku leží krásný velký přívěsek z bílého zlata.

„Kočka?“ reaguji zcela nevhodně. A hned bych si nafackovala.

Petrův výraz se změní. Zbledne a lehce si odkašle.

„Počkej, já to nemyslela zle. Je nádherný! Jen jsem nevěděla, že máš rád - kočky?“ snažím se napravit, co jsem zkazila. „Petře, prosím,“ vezmu ho za ruku a snažím se upoutat jeho pohled: „je moc krásný. Děkuji. Já pro nás taky něco mám.“ Petr se mi sice stále nedívá do očí, ale obálku otevře.

„Mikulov? Tam jsem nikdy nebyl.“

„Nemusela jsi to kupovat,“ brble stále Petr, když rychle projíždí městem: „vždyť to muselo být drahé.“

„Táta mi s tím pomohl. Vždyť víš, že to pro něj není žádný problém.“

Můj otec vlastní velkou stavební firmu. Po smrti maminky jsem s ním, zůstala sama.

„Už jsi velká holka. Ale mám o tebe strach. Muži umí být někdy velmi zlí.“

Objala jsem ho a zašeptala mu: *„Dám si pozor, tati! Přece nejsem hloupá.“*

Penzion sídlí na horní části náměstí. Malý problém nastal při ubytování. Petr zjistil, že si doma zapomněl peněženku. Chtěl to vzdát a jet domů.

„Slečno,“ začnu smlouvat s recepční: „kdo ten pobyt zaplatil? Vidíte to jméno na faktuře? Tak ho, prosím, napište do knihy hostů.“

Dále již vše proběhne bez potíží a já si vybalím v útulném pokojíčku v podkroví. Petr prohlásil, že si tašku přinese až večer. Bylo mi to divné, ale je to v podstatě jeho věc. Když se mu pak bude chtít jít zase do auta?

Na tento víkend jsem se těšila jako malá holka. Jen se mi zdá, že Petr mé nadšení tak úplně nesdílí. Původně nechtěl jet totiž vůbec. Že má ve firmě moc práce. Nakonec sice svolil, ale začínám mít obavy, že nadšení se u něj po celý víkend nedočkám.

Procházíme náměstím a já stále vesele brebentím. Petr mne sice drží za ruku, ale téměř nemluví.

„Prosím tě, proč máš ty tmavé brýle? Vždyť už je večer,“ nevydržím jeho netečnost a brýle mu sundám z nosu.

„Co děláš!?“ oboří se na mě jako nikdy: „jsi jak malá! Neumíš se trochu chovat?“ Mračí se tak, až z něj mrazí. Zastavím se a nevěřicně na něj koukám. „No, co? Poskakuješ jak trhlá, pořád se po nás někdo otáčí. Musíme být stále středem pozornosti?“ doplní.

Najednou to pochopím – on na mě žárlí!

„Ale jdi. Vždyť víš, že tě děsně miluji,“ otočím si jeho tvář k sobě a dlouze ho políbím.

„Marku? Jsi to ty?!“ ozve se nám za zády.

Když se od sebe odtrhneme, uvidím skupinu mladých lidí. Mého Petra oslovila tmavovláska z hloučku. Může jí být něco kolem třiceti.

„Já? Ne. To si mě s někým pletete,“ začne koktat můj partner.

„Promiňte,“ šeptne ta mladá žena: „asi jsem se zmýlila. Ale jste mu tak podobný.“ Prohlédne si mého partnera ještě jednou. Pak zakroučí hlavou a pomalu od nás odchází.

„Bláznivé ženské,“ už zase se mračí Petr.

„Prosím tě, nepřeháněj. Vždyť se nic nestalo,“ snažím se ho uklidnit.

Napadne mne, že to mohla být známá z jeho dětství. Petr na něj nerad vzpomíná. Byl takzvané týrané dítě. Vyrostl v dětském domově.

Odmaturoval na gymplu a brzy našel díru ve světě financí. Jen s málem peněz si založil vlastní firmu. Vlastně ani nevím, v čem jeho podnikání spočívá. Vím jen, že je úspěšný.

Večer voní blížícím se létem a já se opětovně pokusím navodit příjemnou atmosféru. Usadíme se do zahrádky restaurace u morového sloupu. Objednám víno a snažím se vést nenucený rozhovor: „Zítřka bychom mohli přejít Pálavu, co ty na to?“

Petr jen něco zamručí. Připadá mi, že stále myslí na něco jiného.

„Tak co tedy? Půjdeme?“ ztrácím s ním trpělivost.

„Říkal jsem ti, že mám potíže,“ zlobí se i on.

Pohládím ho po ruce: „Promiň. Je to tak vážné?“

„Ale ne. Nech to být. Já to nějak vyřeším. Omlouvám se, že ti kazím víkend. Ale prvně ta peněženka. Pak mi zase volali z dílny. Plánoval jsem, že v létě se už přestěhujeme,“ hledí zadumaně.

Stěhování? Jako my dva spolu? Už se vidím, jak stojím u plotny a vařím.

„Povídej, Petře. Přece se mě to také týká.“

„To sice ano. Ale to by se nehodilo. Já bych ti to v pondělí vrátil. Ale i tak – ne!“ zavrtí opět hlavou. „Mohla by sis myslet, že se o tebe nedokážu postarat.“

„To je přece hloupost! Máme emancipaci. Tak už mluv!“ naléhám.

„Víš, měli nám začít vyrábět kuchyňskou linku, jenže bez zálohy zakázku nepřijmou. Budeme muset čekat další dva měsíce,“ vysloví konečně to, co ho trápí.

„Linku? To bude stejně moje království,“ nechce se mi ani věřit, že mé představy tak těsně souvisí s jeho starostmi. „Tak kuchyň zaplatím já!“

„Ne, o tom nemůže být vůbec řeč. Na tom si trvám! Bude to jen půjčka.“

Nakloním se k němu a políbím ho.

„Dobrá. Tak tedy půjčka. A už nebuď smutný. Kolik vlastně potřebuješ?“

„Tři sta tisíc.“

Hned jak se vrátíme do penzionu, vytáhnu nořas a peníze převedu.

„Hotovo!“ zvolám, když mi má banka sděluje, že transakce byla úspěšně přijata ke zpracování. „A teď bych prosila, abys zapomněl na starosti a věnoval se dámě,“ udělám na něj lascivní gesto. Těším se, že od teď už to zase bude můj Petr.

Nevěřím svým uším, když od něj uslyším: „Ještě si odskočím něco vyřídit. Za chvíli jsem zpět. Pak už budu jen s tebou,“ políbí mne na čelo a je ten tam.

I přes spoustu otázek, co mi víří hlavou, nakonec rychle usnu.

Když se nad ránem vzbudím, místo vedle mě je stále prázdné.

„Vy mi nerozumíte? Muselo se mu něco stát!“ opakuji jim snad po sté, že se Petr ztratil. Jsem vzteky bez sebe. Má láska teď možná někde leží zraněná! A s nimi to prostě nehne.

„Slečno, váš přítel se nepohřešuje. Víte, my jsme tady na to celkem zvyklí. Mladí k nám přijedou, něco vypijí, pak se pohádají a občas se jeden z nich urazí. Věřte mi, do večera ho máte zpátky,“ mluví se mnou ten vesnický strejda jako s úplnou slepicí.

„Ale, my se nepohádali! Právě naopak. Už jsme všechny starosti vyřešili. Já mu poslala ty peníze a...“

„Peníze? Hotovost?“ přece jen konečně zbystří.

„Ale ne. Žádnou hotovost. Nemá u sebe ani korunu. Jde jen o půjčku.“ vysvětluji mu situaci.

„Smím se zeptat, o jak velkou částku jde. Stačí mi řádově. Sto korun? Tisíc?“ neopadáva jeho zájem.

„Tři sta tisíc. Ale vysvětluji vám, že to je v pořádku!“ zvednu již hlas. Připadá mi, že je snad hluchý.

„Dobře. Tak prosím jméno, datum narození a adresu vašeho přítele. Podívám se na to.“

No, konečně! Velmi ráda mu vše nadiktuji. Na chvíli odejde.

Když se vrátí zpět, tváří se docela nešťastně.

„Co je? Vy už jste ho našli? On - jemu se něco stalo, že jo?“ běží mi hlavou ty nejčernější myšlenky.

„To ne. Problém je někde jinde. Víte, my osobu uvedeného jména a data narození prostě nenašli.“

„Jak nenašli?“ nechápu.

„Potíž je v tom, že v České republice nežije a nikdy nežil žádný Petr Voráček, narozen 14. 3. 1989.“

„Adresa taky neseďí?“ chytám se posledního stébélka.

„Bohužel. Na uvedené adrese žádný pan Voráček nebydlí.“

„To není možné! Vloni byt koupil a nyní ho pro nás renovuje. My tam spolu budeme žít,“ říkám už plačky. Vůbec tomu nerozumím. Petr, můj Petr. Vždyť mě miluje! Slzy už nejdou zastavit.

„Prosím. Uklidněte se, slečno. My vám ho najdeme. Nejste sama co...“ chlácholí mě ten strejda.

„Co nejsem sama?“ nechápu stále, o čem to mluví.

„Nejste první žena, co naletěla podvodníkovi. Není rok, abychom nějakého podobného nehonili. Jen těch peněz je opravdu škoda.“

Proboha! Dojde mi konečně, co jsem provedla. Táta mě zabije!

Prvně si na známé zahrádce poručím rum s kolou.

Místo pohody na sluníčku prožívám vnitřní peklo. Pořád nevím, čemu mám vlastně věřit. Kdybych se tak mohla s Petrem potkat! Třeba by mi to vysvětlil. Opravdu mi mohl celý rok lhát a já na něm nic nepoznala?

Vybavuji si různé situace, co jsme spolu zažili. Dojde mi, že jsem žádný z jeho dokladů – občanku, řidičák, opravdu nikdy neviděla. Také jsme se vlastně

ani moc nevidali. Jednou měsíčně strávil víkend u mne doma. Občas jsme šli do kina nebo na večeri.

Když si to tak zrekapituluji, uvědomím si, že ho vlastně vůbec neznám.

Opět mávnu na servírku.

Tři sta tisíc! Jak jsem mohla být tak hloupá? Jak to řeknu tátovi? Tolik mi věřil! K mým osmnáctým narozeninám mi daroval kartu k účtu. Výpis přiložený k ní mi prozradil, že disponuji se zůstatkem rovného půl milionu korun. Co se táta musel na ty peníze nadřít! Vidím před sebou jeho ztrhaný obličej a je mi to všechno tak líto.

Po další rundě nejsem o mnoho spokojenější.

Nejprve jsem stále našťvaná na sebe. Pak si uvědomím, že to nejsem já, kdo je tady lhář. A možná i zloděj.

Přece mu ty prachy nenechám! Bráním se myšlence, že jsou na vždy pryč.

A pak se v mé podnapilé hlavě zrodí plán. Tátovi zatím nic neřeknu. Já si toho mizeru, co nevím, ani jak se jmenuje, najdu sama!

Na toto rozhodnutí si objednáám ještě jednu rundu. A pak další tři.

Nedělní poledne mne zastihne v posteli. V hlavě mi kutá tisíc skřetů a v puse mám Saharu. Hlad mě donutí nakonec vstát.

Vejdu do první restaurace, kterou uvidím, najdu si místo u okna a objednáám si kus hovězí flákoty.

Pomalou a s klidem si vychutnávám první sousto, když kolem projde skupinka mladých lidí. Málem mi zaskočí. No, jasně! Já na ni úplně zapoměla! Ta tmavovláska, co oslovila mého Petra jako – Marka.

Vyskočím od výtečné večere a běžím za ženou, co právě kolem prošla. Chvilku mi trvá, než ji doženu. Těsně před tím, než ji oslovím, si uvědomím, že to není ona.

„Slečno, co to děláte?“ Otočím se a za mnou stojí udýchaný číšník. „Nechcete mi utéct bez placení?“ sklopí krásné tmavé oči a celý se začervená.

„Promiňte,“ zrudnu i já. Líbí se mi. Ale já mu po tom úleku asi sympatická nebudu. Stojí zde a čeká s nataženou dlaní.

„Promiňte,“ omluvím se znovu a do dlaně mu strčím tisícovku. Stydím se, tak se snažím zmizet po anglicku.

„Ale, ale to je moc, slečno!“ volá na mě. Mávnu jen rukou a mizím mu z dohledu. Přišla jsem o mnoho víc. Na nějaké té stovce už nesejde.

Vrátím se do pokoje a přemýšlím, co dál. Musím si vytvořit nějaký plán. Tak, co o Petrovi vím?

Dejme tomu, že mi ve všem lhal. Procházím vzpomínky na něj a nemohu se ničeho chytit. Ani listování v mém diáři mi vůbec nepomůže. Co zbývá? Jen to, co se stalo v těchto posledních dnech.

1. Tmavovlasá slečna (paní)
2. ... Zůstává prázdné. Tedy moc toho nemám, zhodnotím.

Nemyslí mi to. Potřebuji se pořádně vyspat. Začnu sprchou. Vysvlékám se a naposled si sundávám šperky. Když uvidím, co držím v ruce, zajásám. Kočka! Dárek od Petra. Prohlížím si ji a pak ji zašeptám: „Prosím, přiveď mě k Petrovi!“

Kočka na mne mrkne blýskavými kamínky, co má místo očí.

S osuškou kolem těla přejdu ke stolku a vezmu blok do ruky. Do bodu číslo dva dopíšu – Kočka – zlatnictví – šperk na zakázku?

Deset minut před osmou postávám před dveřmi prodejny Hodinářství u věže. Cítím se jako ohař na stopě.

O deset minut později, už vím, že jsem se nemýlila. Dle prodavačky je kočičák od Petra opravdu z bílého zlata a je dozdoben zirkony. O sériovou výrobu rozhodně nejde. Ale žádnou provozovnu, kde by ho mohli vyrobit, nezná.

Zklamaně sedím u snídaně a pozoruji okolí. Moc jsem tedy nepokročila. Chvilí přemýšlím nad tím, že přece jen zavolám tátovi.

„Dobré ráno. Je tady volno?“ usmívá se na mě ten kluk z restaurace. Za ruku se ho drží malý, tak šestiletý, chlapec.

„Ano. Prosím,“ pozvu oba a dáme se do řeči.

Dozvím se, že se jmenují Martin a Pavlík. Ten starší studuje vysokou v Ostravě a bude z něj inženýr. Ten mladší je jeho synovec.

„Ta je tvoje,“ otevře peněženku a podává mi bankovku Martin: „hledal jsem tě.“

„Děkuji,“ odpovím a mám slzy v očích. Jeden muž mě okrade o tři sta tisíc. Druhý mne hledá, aby mi vrátil pětistovku. Život je někdy absurdní.

Martin si mých slziček všimne: „Děje se něco? Ublížil ti někdo?“

Přikývnu. A vše mu povím.

„Dobré ráno. Mám tip na jednoho zlatníka!“ vesele se na mě usmívá můj nový známý. „Pavlík musí s námi. Doufám, že to nevádí?“

Zavrtím hlavou. Nevadí. Jsem ráda, že na vše nejsem sama.

„Pan Veverka je už v důchodu. Ale třeba bude někoho znát. Pojď, musíme jít do židovské uličky,“ podá mi ruku.

„Víte, ztratil se mi přítel,“ snažím se zapůsobit na starého zlatnického mistra, když nám otevře dveře od bytu. „Tohle mi nedávno daroval. Netušíte, kdo by to mohl, někde tady, na jižní Moravě vyrobit?“

„Jo, za mlada, slečno,“ napřímí se: „jsem takové kousky vyráběl také. Ale dnes, dnes bych vás poslal za mojí dcerou.“

Vytáhnu blok a rychle zapisuji jméno a adresu, co mi děda diktuje.

Slušně staříkovi poděkujeme a odcházíme.

Vůz, ve kterém sedím, není typ, na jaký jsem zvyklá. Je to stará Felicie, co má svá lepší léta za sebou.

Martin řídí jistě, ale velmi opatrně. Trpělivě vede škodovku místní okreskou a nespěchá. Někdy jsem četla, že jaký je muž řidič, takový je i milenec.

U Petra to tedy platilo! Jezdil rychle a neohlížel se na nikoho. Kdo ví, jaké by to bylo s Martinem?

Divím se, že tak fajn kluk ještě žádnou slečnu neokouzil.

„To víš, vyrůstali jsme jen s mámou. Tak to bylo z ruky do huby. Ani teď nemůžu zvat dívky na drahé večere. Natož je vozit na dovolené k moři. Připadá mi, že je to dnes standart. A ten nesplňuji,“ vysvětluje, když se ho na to zeptám.

Má pravdu. Nebýt mého zklamání z Petra, asi bych si ho ani nevšimla. Obyčejný kluk, co si musí při studiu přivydělávat obskakováním hostů.

Já se sice také neoblékám do značkového, ale беру to jako svoji osobní revoltu. Ale jaké je to opravdu nemít peníze, to jsem nikdy nezažila.

Zlatnictví najdeme snadno. Logo zdobí malá veselá veverka.

Když se dostaneme až k paní majitelce, její vzhled mne nezklame. Je to vysoká distingovaná dáma s perfektní postavou.

„Čím vám mohu pomoci?“ zeptá se nás profesionálně.

„Potřebovala bych vědět, zda neznáte tento šperk. Jestli jste jej náhodou nevyráběli zde, na zakázku,“ vložím kočičáka do nastavené dlaně zlatnice. „Víte, moc by nám pomohlo vědět, kde byl vyroben a případně...“ kdo si ho objednal, chci dodat. Ale můj proslov přeruší výkřik.

„Paní Veverková!“ zvolá jedna z prodavaček, co náš rozhovor po celou dobu pečlivě sleduje.

Zlatnice se totiž při pohledu na šperk začala velmi nebezpečně naklánět a jednu chvíli to vypadá, že upadne.

„Děkuji vám, Michaelo. A vy, prosím, pojdte za mnou,“ promluví k nám, když se vzpamatuje.

Vejdeme do kanceláře a usadíme se do nabízených křesel. Jsem napětím úplně bez sebe. Co se to, proboha, děje?

„Kde jste ho vzali?“ zeptá se nás, když se posadí do kancelářské židle.

„Daroval mi ho můj přítel Petr Voráček,“ vysvětluji.

„Voráček?“ nadzvedne obočí: „vydržte chvíli.“

Otočí se a zvedne mobilní telefon: „Přijed' sem, Mourku. Ano, do zlatnictví. Je to nutné. Děkuji.“

„Manžel tady bude hned. Počkáme na něj,“ dodá a zeptá se nás na občerstvení.

Než nám přinese láhev minerálky, přidá se k nám i její muž.

„Kde je má dcera?“ zeptá se hned po tom, co mu jeho žena ukáže přívěsek.

„To nevím,“ pokrčím rameny: „jen vám mohu říct, jak jsem ke kočičákovi přišla.“

Oba mlčky souhlasí. Tak se napiji a začnu vyprávět. Sdělím jim vše o mně a o Petrovi. Nic nevynechám. Když už nemám co dodat, vezme si slovo paní Veverková: „Byla jste ke mně, slečno, upřímná. Budu tedy také. Je to šperk naší dcery. Vyrobita jsem ji ho k dvaadvacátým narozeninám. Víte, my o ní již delší dobu nic nevíme. Před necelým půlrokem se s námi hrozně pohádala. Zjistili jsme, že si Jolana zrušila stavební spoření a převedla celou částku na účet toho inženýra z Prahy. Mysleli jsme, že nás trefí šlak.“

„Inženýra? Ona s někým chodila?“ není mi jasné, o kom to mluví.

„Ano. Představil se nám jako inženýr Michal Horáček. Viděli jsme ho sotva dvakrát – třikrát. Manželovi se vůbec nelíbil. Holce navykládal, že bude pro ně kupovat byt v Praze a že v něm budou společně žít.“

„Víte, šlo o téměř dva miliony korun. To ani pro nás není zanedbatelná částka,“ promluvil pan Mourek: „chtěl jsem si to s Jolankou vyjasnit. Ale nebyla s ní rozumná řeč. Pořád opakovala, že Horáčka miluje a on ji. Nakonec se urazila, sbalila si věci a od té jsme o ní neslyšeli.“

Manželé Jolana Veverková a Miloslav Mourek, rodiče Jolany Mourkové si od nás vzali přívěsek. Přislíbili jsme si, že budeme i nadále v kontaktu.

Můj nový jihomoravský kamarád spěchal na odpolední směnu a já si vyšlápla Svatý kopeček, abych si vyčistila hlavu. A uspořádala myšlenky.

Sedím si na vyhřáté lavičce a rozhlížím se po okolí. Moc jsem si z něho tedy neužila. Nakonec se rozhodnu, že zde zítra pobyt ukončím. A večer, po našem výletě na kopečky, odjedu domů. Musím jít za tátou a všechno mu říct.

Z myšlenek mne vytrhne zvonící mobil. Martinovo číslo.

„Ahoj, moc se omlouvám, ale ten zítřejší přechod Pálavy musím zrušit. Víš, malý Pavlík byl na hlídání u sousedky. Máma ji slíbila, že zítra pohlídám oba kluky já. Mrzí mě to.“

„Dobře,“ řeknu smířená s tím, že ani jeden z mých plánů nevyjde.

„Ale mám pro tebe návrh!“ pokračuje Martin: „co kdybychom šli na koupaliště? Sice voda nebude moc teplá, ale chtěl bych ten poslední den strávit s tebou. Než mi utečeš do velkoměsta.“

Je deset hodin a já zvoním u Martinových dveří. K mému překvapení se otevrou ty od vedlejšího bytu. Nejprve zahlédnu blondatou kšticí a dvě velké vykulené oči.

„Míšo, zavři ty dveře. Ještě ti balím batůžek,“ ozve se z bytu ženský hlas.

„Ahoj. Ty budeš kamarád Pavlíka,“ oslovím ho. Špunt pokývá souhlasně hlavou.

„Tak Michale, co jsem ti řekla?“ objeví se žena kolem třiceti a ve mně by se krve nedořezal. To je přece *ona*!

„Čekáte na Martina? Odběhl si ještě něco zařídit.“

„Vy si mě asi nepamatujete,“ zastavím ji v odchodu zpět do bytu. „Viděli jsme se v pátek večer. A vy jste mého přítele Petra nazvala Markem.“

Zarazí se a chvíli si mě prohlíží. „To jste vy? Pořád mi to leží v hlavě. Ta podoba byla neskutečná.“

„Můžu na Martina počkat u vás? Měla bych pár otázek.“

Než nás Martin vyzvedne, vím o svém bývalém příteli spoustu nových informací. Petr se vlastně jmenuje Marek Nováček a pochází z Valtic. Martinova sousedka je jeho spolužačka ze školy.

„Marek byl vždycky podivínské dítě. Jeho rodiče byli alkoholici. Když měl patnáct, zemřel mu otec. A on se staral sám o dům i o mámu. Ani do učení nenastoupil. Když pak zemřela i ona, všechno prodal a odstěhoval se.“

„A pak už jste ho nikdy neviděla?“

„Ale ano. Jednou, to už jsem měla po maturitě. Potkali jsme se na diskotéce. Nebudu zapírat, líbil se mi. Tak jsem se s ním šla projít. Povídal o sobě a svěřil se mi, že už brzy bude bohatý. Když jsem se ho zeptala, jak to udělá, usmál se a povídá: *„Mám plán. Věř mi, ten plán mi vyjde - budu jezdit v luxusním autě, nosit značkový hadry a jíst v těch nejdražších restauracích.“*

„Ale vždyť nic neumíš,“ argumentovala jsem já: „nemáš žádnou školu ani řemeslo. To chceš snad krást?“

Řeknu ti, holka, začal se tak smát, že jsem se ho začala bát. Připadal mi jako šílenec. Nakonec jsem se zvedla a utekla. Ještě jsem zaslechla, jak za mnou křičí: „*Nejen to! Udělám cokoliv! Slyšíš? Co – ko - liv!*“

Bylo mi to líto, ale musela jsem svoji účast na smluveném programu odříct.

„Chápej. Já prostě musím na policii a vše jim nahlásit. Pořád mám pocit, že za tím vězí něco víc. Něco horšího.“

Martin přikývne a políbí mě: „Rozumím. Zavoláš?“

„Zavolám. A děkuji, Martine, za vše. Jsi úžasný,“ políbím i já jeho.

Když sbalená vycházím z penzionu, zaslechnu houkačku policejního auta. Zdá se mi, že to dnes není poprvé. Asi nějaká bouračka, napadne mě.

V kabelce mi vibruje mobilní telefon. Táta se mi pokouší dovolat. Ale já mu chci všechno říct osobně.

Položím těžkou tašku na zem a ještě jednou se pokochám mikulovským náměstím.

„Jano!“ ozve se mi za zády.

Ustrnu a vypadám jako ten morový sloup, co stojí opodál. Pak se pomalu se otočím.

„Proč mi, proboha, nebereš telefon? Myslel jsem si, že se zblázním!“

„Ahoj, tati. Nešil. Já ti to všechno vysvětlím. Já ti ty peníze vrátím,“ kóktám.

„Peníze? O čem to mluvíš? Čert vem všechny prachy světa!“ zvolá. „Hlavně, že jsi v pořádku!“ přijde ke mně a nastaví mi milující náruč. Chvíli si užívám té báječné mužné opory. Potom začnu přemýšlet nad tátovými slovy.

„Proč bych neměla být v pořádku?“

„Ty nic nevíš? Proč tady tak lítají?“ pokyne hlavou k policejnímu autu, co kolem nás projede.

Zavrtím hlavou: „Ne. Nevím.“

„Jeden rybář - dnes ráno – bylo to ve zprávách. Našel – no, ona spíše vyplavala – mladá dívka, víš? Byla tak nějak v tvém věku. Ona je...“

„Mrtvá?“ začínám rozumět všemu, co se stalo.

„Ano. Já se bál, že jsi to ty. Díky bohu - nejsi!“ a já skončím v dalším objetí plném lásky.

S lítostí pomyslím na Jolanu a její rodiče. Ti tolik štěstí neměli.

„Ne, tati, já to nejsem. Ale jedna mladá kočička se za svých toulek už nikdy domů nevrátí.“

Krádež obrazu

Jmenuji se Alice Andělová a pracuji jako vyšetřovatel na pražské kriminálce. Zrovna jsem byla ve sprše, když mi zazvonil mobil položený na komodě v předsíni. Jeho zvonění povětšinou znamenalo, že se stal zločin. Vypnula jsem vodu a rychle vylezla ze sprchového koutu. Na mokré tělo jsem si oblékla župan a vyběhla jsem do předsíně.

„Alice, stala se krádež vzácného obrazu v galerii na Hradčanském náměstí,“ ozval se z telefonu můj nadřízený major Lamač a po chvíli dodal „Vím, že máš dnes volno. Ale potřeboval bych tě tam. Dneska se roztrhl pytel se zločiny, a proto mám celý tým v terénu. Berg tam už jede s technikem. Můžeš teď přijet?“

„Byla jsem ve sprše. Hned co se usuším a obleču, tak vyrazím. Co o tom víme?“ zeptala jsem se.

„Na policii zavolala kurátorka galerie, že muž převlečený za pošťáka si pistolí vynutil vydání vzácného Rembrandtova obrazu z deponáře galerie. Tam byl obraz uložen po dobu rekonstrukce výstavních prostorů. Potom odejel. Víc zjistíš na místě činu.“

„Až tam dojedu, tak ti zavolám,“ pověděla jsem a začala se rychle oblékat.

Dojela jsem ke galerii téměř ve stejnou chvíli jako kolega Berg. Společně s ním a policejním technikem jsme vešli do paláce, v kterém sídlila galerie. Hned za dveřmi na nás čekala žena, která se představila jako kurátorka galerie Olina Kleinová.

„To já jsem volala policii,“ pověděla.

„Kde je ostraha?“ zeptala jsem se.

Kleinová mě zavedla na vrátnici paláce, kde klečel na zemi vyhublý plešatý muž rukami připoutaný k topení. Pusu měl přelepenou izolepou a vyděšeně koulel očima. Strhla jsem mu pásku z úst a přeřízla provaz, kterým měl spoutané ruce.

„Tak teď mi povězte, co se tu stalo?“ zeptala jsem se ho.

Muž se snažil popadnout dech. Chvíli se rozdýchával a potom začal vyprávět.

„Zazvonil zvonek vedle brány. Došel jsem tam a otevřel malá dvířka v bráně. Před bránou paláce parkovala modrá poštovní dodávka se žlutým logem. Před ní stál muž v poštovní uniformě a s čepici s kšiltem. Tvář mu kromě očí zakrývala rouška. V rukách držel velkou krabici. Pošťák řekl, že má balík pro knihovnu galerii. Když viděl, že jsem sám a před vchodem není umístěna žádná kamera, tak dodal, že má pistoli a když ho neposlechnu, tak jí použije. Pistoli schoval za papírovou krabicí. Potom mi přikázal, běžte přede mnou a společně vstoupíme na vrátnici. Tam mě připoutal k topení a zalepil mi ústa,“ pověděl vrátný.

„Kde jsou další zaměstnanci galerie?“ zeptala jsem se.

„Galerie je zavřená kvůli epidemii, a proto většina zaměstnanců pracuje z domova,“ odvětil vrátný.

„Kde je další ostraha?“ ptala jsem se dál.

„Jsme tu jen dva. Velitel směny sedí u kamer na velínu,“ opáčil vrátný.

„Tak mě tam dovedte,“ reagovala jsem.

Vrátný společně se mnou došel ke dveřím napravo od východu na nádvoří.

„Já se podívám na záznamy z kamer. Vy zajistěte místo činu a vyslechněte svědky,“ pověděla jsem kolegům.

Vrátný odemkl místnost ostrahy. Uvnitř byl spoutaný muž a ztěžka dýchal. Sundala jsem mu pásku z úst. Muž se rozkašlal a po chvíli pověděl: „Málem mě klepla pepka.“

„Co se tu stalo?“ zeptala se ho.

„Nějaký muž se vydával se za pošťáka. Zazvonil na mě a ptal se, kde je knihovna. Potom vytáhl pistoli, spoutal mě a vypnul kamery.“

Angelová se všimla otevřené skřínky s nápisem Jističe – kamerový systém. Zapnula jističe a na monitorech se objevil obraz z kamer.

Prohlédla si obraz z jednotlivých kamer a zastavila se u dvou umístěných v depozitáři.

„V depozitáři jsou jen dvě kamery?“

„Jo.“

„Přišli jsme o záznam za dobu, kdy byly vypnuté.“

„Ano.“

Prohlížela jsem si obraz z dalších kamer. Našla jsem dvě, umístěné na cestě mezi hlavní bránou a místností ostrahy. *Tudy musel projít ten falešný pošťák, než vypnul kamery*, napadlo mě. Procházela jsem obrazový záznam, až jsem ho uviděla. Zastavila jsem obraz a zvětšila ho. Podívala se směrem ke strážnému a zeptala se: „Je to on?“

„Je,“ odpověděl.

Načež jsem vyexportovala snímek obrazovky a uložila ho na pevný disk počítače.

„Máte tu mail?“

„Je otevřený v prohlížeči internetu.“

Maximalizovala jsem okno prohlížeče a na jedné z karet jsem našla otevřený mail. Napsala jsem zprávu operačnímu středisku policie s žádostí o vyhlášení pátrání. Ke zprávě jsem přiložila obrázek falešného pošťáka.

„Zbavíte mě těch pout?“ zeptal se strážný.

„Pošlu sem policejního technika.“

„Měl muž rukavice?“ zeptala jsem se ho.

„Hned mě spoutal a zakryl mi oči. Nevím,“ odpověděl.

„Pro jistotu nechám sejmut otisky ze skřínky pro jističe a z pout,“ přemýšlela jsem nahlas a dodala „Vydržte. Teď jdu vyslechnout další svědky.“

Na nádvoří paláce stál Berg s kurátorkou Kleinovou.

„Řekněte mi, co stalo, jak byl obraz ukradený?“ zeptala jsem se Kleinové.

„Stála jsem v otevřených dveřích obrazového depozitáře, protože jsem společně s nosiči zajišťovala přemístění obrazů z depozitáře do nově zrekonstruovaných prostor paláce. Muž v poštovní uniformě s balíkem v ruce vstoupil z nádvoří do přízemí paláce. Zeptal se mě, kde je knihovna galerie. Vysvětlila jsem mu, že musí nazpátek na nádvoří. Načež pošťák vytáhl pistoli z kapsy bundy a přitiskl mi jí k tělu. Potom mi přikázal vstoupit do depozitáře a zavřel za námi dveře. Tam pověděl dvěma nosičům, že mě zastřelí, pokud ho neposlechnou. Poručil jim uložit obraz od holandského malíře Rembrandta do přinesené papírová krabice. Nakonec jsme museli vyndat mobily z kapes a

lehnout si břichem na zem. Sebral mi také klíče od depozitáře, kterými za sebou zamkl. Když odešel, tak mě napadlo otevřít okno a vylézt na nádvoří. Došla jsem do knihovny a odtud jsem zavolala policii.“

„Co to bylo za obraz, který si odnesl?“ zeptala jsem se.

„Učitel od Rembrandta. Má obrovskou cenu,“ odpověděla Kleinová.

„Kdo všechno věděl, že bude dnes přenášen z depozitáře do výstavních prostor?“ zeptala jsem se.

„Já a moje kolegyně Poláčková, ředitel sbírky obrazů a majitel firmy, která sem poslala dva muže pro ruční přenos obrazů. Do výstavních prostor měli přenést i další obrazy. Ostraha se to dozvěděla až dnes,“ odpověděla Kleinová.

„Proč přenos nedělali zaměstnanci galerie?“ ptala jsem se dál.

„Nemáme na to lidi. Některé obrazy jsou velké a těžké. V galerii pracují převážně ženy. Proto se na přenos najímá externí firma,“ vysvětlila.

„Všimli jste si na falešném pošťákovi něčeho? Barvy vlasů, tvaru a velikosti uší?“ položila jsem další otázku.

„Já jsem byla u něho nejbliž. Byla jsem strachy mrtvá, ale všimla jsem si, že mu zpod kšiltovky vykukovali šedivé vlasy. Měl odstáté uši. Připomínal ušaté torpédo. Víc nevím,“ popsala Kleinová.

Nakonec jsem vyslechla ještě nosiče obrazů a zapsala si jméno firmy, pro kterou pracovali. S majitelem přepravní firmy jsem si promluvila pozdě odpoledne v jeho kanceláři na Žižkově. Potvrdil, že termín přenesení obrazů z depozitáře do výstavních prostor se dozvěděl den předem a uvedl, že o tom řekl svým zaměstnancům, až v osm hodin ráno, kdy se sešli v sídle firmy, odkud jeli rovnou do galerie.

Po návratu do kanceláře jsem zapsala ukradený obraz do Systému evidence odcizených uměleckých děl, který je přístupný veřejnosti na internetu. Potom jsem kontaktovala českou pobočku Interpolu. Předala jsem jí digitální fotografie a popis obrazu, protože jsem ze zkušenosti věděla, že se zloděj pokusí prodat obraz v zahraničí.

Případ byl několik týdnů na mrtvém bodu. Mezitím jsem prověřila oba nosiče a členy ostrahy, kteří se tak snadno nechali obelstít. Berg pátral po ukradeném obraze na webu a na aukčních portálech.

Po měsíci od krádeže v galerii pražské pobočky Interpolu přišel e-mail z pobočky v brazilském městě Rio de Janeiro. Zpráva obsahovala informaci o tom, že se obraz objevil na tajné aukci v São Paulo, kde ho zabavila místní policie. Protože byl uveden v seznamu hledaných uměleckých děl, tak byla informována pobočka Interpolu v Praze. Brazilská policie zjistila, že prodávajícím byl obchodník žijící v Mnichově, Brazilec Oskar Ferreira. Snažila se ho vyslechnout, ale odmítl vypovídat.

Prověřovala jsem si možné kontakty Ferreira s někým z galerie. Při tom jsem zjistila, že obchodník s kradeným obrazem byl registrován do veřejné knihovny galerie a při svých cestách do Prahy jí navštěvoval. Získala jsem dokonce seznam knih, které si půjčil. Navštívila jsem knihovnu a ochotný mladý knihovník vypověděl, že se Ferreira seznámil s oběma kurátorkami galerie. Když se jsem se jich na to zeptala, tak to vysvětlili, že si k nim jednou přisedl v kavárně na nádvoří paláce a dal se s nimi do řeči. Představil se jako sběratel obrazů, který v Mnichově vlastní malou prodejní galerii.

V dalším pátrání jsem se zaměřila na obě kurátorky, protože věděli o termínu přenosu obrazů z depozitáře do výstavních prostor. Jedna z nich, Olina Kleinová, byla přítomná krádeži, druhá Petra Poláčková měla dovolenou. Při prověřování jejich majetkových poměrů jsem zjistila, že Poláčková platí vysokou částku za speciální pečovatelský dům pro nemocnou nevidomou matku a pro otce, který po těžkém covidovém zápalu plic zůstal připojený na kyslíkový přístroj. Obnos přesahoval její běžné příjmy. Pozvala jsem jí na výslech. Trochu jsem na ni zatlačila a potom jí slíbila, že soud přihlédne k tomu, když se přizná a bude spolupracovat. Po dvou hodinovém výslechu se přiznala a jako motiv pro krádež uvedla potřebu peněz na drahou operaci matky a na speciální pečovatelský dům pro ni a otce. Krádež provedl její strýc Jiří Sova, který obrazem předal objednavateli loupeže Ferreirovi v Železné Rudě, poblíž hranic s Bavorskem.

Soud přihlédl k přiznání Poláčkové, ale zároveň musel vzít v potaz, že čin spáchala jako člen organizované skupiny a způsobila tím galerii značnou škodu. Proto rozhodl o trestu odnětí svobody na pět let u ní a osm let u jejího strýce, kterého odsoudil v nepřítomnosti.

Mrzák

Březen 1999

Seděl na lavici v jídelním koutě a se zamračeným obličejem mazal na chleba rovnoměrnou vrstvou margarínu. Byl znechucen. Svět stál na prahu nového tisíciletí a on si mazal na chleba margarín. Nesnášel ho. Měl rád máslo. Margarín byl podle něj náhražkou, která měla smysl za války nebo v době hrozícího hladomoru. Navíc ho jedl kdysi v děčáku. Jenže máslo došlo. Dodělal ho včera a do krámu se mu nechtělo. Dnes byl výjimečný den. Na nákup neměl chuť ani čas a tak vzal za vděk margarínem. Půjčil si ho z police své ženy v ledniče. Byla jím posedlá. V televizní reklamě se dozvěděla, že máslo je plné cholesterolu a jediné margarín jí může zachránit od infarktu. Kdyby ho teď tak viděla, jak se jím tu cpe. To by byla přednáška. Přistihl se, jak se při té představě škodolibě usmál. Byli v rozvodovém řízení. Ale i kdyby už byli rozvedeni, stejně by bydleli spolu. Jiná možnost nebyla. Nikdo z nich se neměl kam přestěhovat a na dva byty neměli. Nemohli se vystát, ale museli zůstat spolu.

Přemítání o margarínu přerušil šramot. V zámku zarachotil klíč. „Do háje,“ pomyslel si. Neměl chuť se s ní dohadovat. Kvapně uklidil a s namazaným chlebem zmizel na balkoně. V rozhalené košili mu byla trochu zima. Neměl ani ponožky a ranní mlžný opar mu nepříjemně zalézal za nehty. Přesto si namazaný krajíc, zády k oknům kuchyně, v klidu dojedl. „Snad si ničeho nevšimne,“ doufal v duchu. Na balkoně byl jako doma, takže ženu nemohlo překvapit, že ho tam zase vidí. V důchodu si z něj udělal takovou malou improvizovanou kutilskou dílnu. Pootevřenými dveřmi slyšel charakteristické monotónní hučení své ženy. Zase zapomněl na drobký na stole. Zamračil se. Myslel, že už ho doma nic nerozhodí. Znovu se však vrátil ten známý pocit nespravedlnosti. Nikdy nebyla s ničím, co udělal, spokojená. A i když se něco prostě jenom nepovedlo, dala mu to několikrát sežrat.

Jako když chtěli v osmašedesátém emigrovat a jen tak tak utekli před dopadením pohraničnicků. To mu ještě říkávala Slávečku. Nebo když přišel o práci, protože nadržel jazyk za zuby a neuměl bezpečně přitakávat

nadřizným, se kterými nesouhlasil. Byli to budižkničemové, kteří o řemesle nic nevěděli. On, vyučený zámečnický, svoji práci dělal dobře a rád. Ale oni? Funkce si zasloužili donášením a jinými stranickými aktivitami. Tak ho prostě vyhodili. A potom znovu a znovu. Nakonec ho zašili za krádeže a příživu, protože už ho nikde nechtěli zaměstnat. A po revoluci? Zase fiasko. Začal podnikat a do roka zkrachoval. Vždycky za všechno mohl on. Neschopný Vladislav Šafránek. Nálepku nemožného nýmánda mu jeho vyvolená nalepila záhy po svatbě a on jí do loňského roku trpělivě nosil.

Ale loni, loni mu došla trpělivost. Míra se naplnila, kalich přetekl. Už té nespravedlnosti měl dost. Nespravedlnosti, kterou mu přiřkla ta semetrika, komunisti, i nové časy s neviditelnou rukou trhu. Loni sestrojil svou první funkční výbušninu. To bylo zrovna takhle na jaře. Zpestřoval si tím penzi. Peněz moc nebylo a člověk se v důchodu nějak zabavit musí. Byl hrdý, že to dokázal. Nic ale nebylo zadarmo. Často se stávalo, že něco nevyšlo.

Tak jako na podzim toho loňského roku, kdy mu v ruce explodovala rozbuška. Na šrámy byl zvyklý, nebylo to poprvé. Tentokrát však byla zranění moc vážná na to, aby si s nimi poradil sám. S potrhanými prsty byl hospitalizován na chirurgii Vysočanské nemocnice. Léčba se ale moc nedařila. Některé prsty téměř necítil. Do ran se navíc dostala ošklivá infekce a lékaři se rozhodli pro amputaci. O tom však Slávek nechtěl ani slyšet. V téhle zatracené nemocnici zemřela už jeho matka. Moc dobře si pamatoval, jak sem za ní před pár lety chodil. Jak se mu v těch šedých zdech ztrácela před očima. Nehodlal skončit jako ona. Rozhodl se, že bude lepší léčit se sám. V nemocnici podepsal revers a odešel. Prsty si nakonec skutečně zachránil. Jen už nebyly nikdy tak šikovné, jako kdysi. Přišel si jako mrzák.

Letos v lednu musel do nemocnice znovu. Se ženou. Dostala žlučnický záchvat. Nechali ji sedět v čekárně chirurgické ambulance asi hodinu. Svíjela se bolestí na staré dřevěné lavici. Opět musel vyslechnout hromadu výčitek a obvinění. Tiše a upřeně zíral do oprýskané zažloutlé zdi před sebou. Noha mu mimoděk jezdila sem a tam po omšelém linu. Zarazila se o roztřepenou prasklinu. Ve světle sporého oranžového osvětlení to vypadalo, jako kdyby pod

linem vybuchla malá atomová bomba. Pak přišla otrávená sestra a ještě nepříjemnější doktor. A tehdy mu došlo, že má všeho dost. Napadlo ho, že by tahle díra zasloužila rekonstrukci. A tak se tenkrát rozhodl, že to zařídí. Že konečně vyzkouší svůj výrobek v praxi.

Ta akce byla naplánována na dnešní den. Když dožvýkal poslední sousto, naskládal několik věcí ze svého regálu do připravené tašky a vydal se zpět do bytu. Kolem nasupené manželky, sedící na gauči v obýváku, prošel s kamenným pohledem. Z jejího povzdechnutí poznal, jak moc ji to irituje. Spěšně se oblékl a vyrazil ven.

Když ho autobus vysadil u Vysočanské nemocnice, bylo něco kolem desáté hodiny. Přišel do čekárny chirurgické ambulance, na chvíli se posadil a než odešel, nenápadně položil igelitovou tašku pod jednu z dřevěných lavic. Čekárna byla celkem plná, měl strach, že si toho někdo všimne. Ale při odchodu ho na zapomenutou tašku nikdo neupozornil. Nálož aktivoval už před čekárnou a počítal, že má dvacet minut čas, než vybuchne.

Ve stánku před nemocnicí si objednal langoše. Miloval langoše. Mohl si ho však dovolit jen občas, důchod měl mizerný. Ale právě teď byla ta správná příležitost k oslavě. Jen kdyby se konečně ozvala ta rána. Sledoval okénkem stánku, jak prodavačka smaží v olejové lázni placku ze žlutavého těsta. Lehce ji nechala okapat v sítku fritézy, přendala na tácek, do kterého se hned začal vpíjet zbylý olej. Cítil, jak se mu v puse sbíhají sliny. Ze zasnění ho vytrhl dotaz: „S čím to bude?“ „Se vším. Královský,“ prohlásil nahlas a hrdě. Dneska si ho může dovolit.

Otočil se k nemocnici a s napětím očekával detonaci. Stále nic. Už to trvá moc dlouho. Sledoval, jak prodavačka rozmazává česnekovou pastu, sype strouhaný sýr a pokapává čerstvě usmažený, křupavý langoš kečupem z upatlané plastové lahve. Konečně mu ho předala. S požitkem se do langoše zakousl. Vychutnával si ho. Bez ohledu na to, že akce neběžela zcela podle jeho plánů. Věděl, že nálož vybuchne. Byla to jen otázka času. Vše měl vyzkoušené. Použil nejlepší rozbušku, kterou měl. Někdy sice zlobila, ale nakonec si vždycky dala říct. Vždyť jeho prsty by mohly nejlépe vyprávět.

Výbušniny zkoušel ve starém bunkru protiletadlové obrany. Bylo to ideální místo. Na periferii, stranou od zvědavých očí, volně dostupné a skvěle odhlučněné. Byl na sebe pyšný. Vlastním vývojem docílil výbušniny účinností srovnatelné se Semtexem. Jen ty rozbušky ho stále zlobily. O každém svém vynálezu i jeho testech si vedl podrobnou evidenci. Deník si vedl pro jistotu dvakrát. Jednou písemně ve starém notesu a pak ještě elektronicky. Byl hrdý na to, že v osmašedesáti letech dokázal držet krok s mladšími a využíval moderní technologie.

Když dojedl, otřel si čistým cípem zamaštěného ubrousku z tváří zbytky kečupu. Začal být zasmušilý. Byla mu zima. V těch letech už měl rád své pohodlí. Postávat venku tak dlouho, když se jaro teprve nesměle hlásilo ke slovu, nebylo nic pro něj. Pomalu se tedy vydal ke stanici autobusu. Domů na Prosek to bylo, co by kamenem dohodil. Těšil se, jak se natáhne. Snad žena už nebude doma. Poslední dobou pořád někde courala s kamarádkami. Najednou se ozvala rána. Trhl sebou, až málem zakopl. „Konečně,“ usmál se. Vzápětí se ustrašeně rozhlédl kolem, jestli jeho reakci někdo neviděl. Ale všichni kolemjdoucí nevěřičně civěli směrem k nemocnici. Také se otočil, aby si prohlédl své dílo. Pár oken nemocnice bylo poškozených. Kolem křik a shon. Pocítil chuť zadostiučinění. Právě v tu chvíli se zrodil Mrzák. Přestal být tím otloukánekem, sám začal rány rozdávat.

Nasedl do příjíždějícího autobusu a spokojeně odjel. Cestou se bezděčně usmíval. Konečně se mu něco doopravdy povedlo. Domů to měl od zastávky autobusu dobrých tři sta metrů parkem. Sotva se nesl. Nějak ho celá ta dnešní akce zmohla.

Když za ním konečně zaklaply dveře, hlasitě si oddychl. V bytě bylo ticho. Mrzák si vyzul ošoupané Prestige a tkaničky zastrčil dovnitř bot. Nesnášel mokré tkaničky. Při vytírání podlahy mu vždy navlhly. Nemohl je pak vzít do ruky. Při té představě se oklepal. Sundal si svetr a převlékl se do domácích tepláků. Měl žízeň. V koupelně se napil z kohoutku. Nikdy si nebral skleničku. Nerad myl nádobí, a kdyby skleničku nechal na lince nebo na stole, to by to zase schyтал. Natáhl se na gauč.

Probudil se až odpoledne. V bytě byl stále sám. Chvíli mu trvalo, než se zorientoval. Mrzelo ho, že tak dlouho spal. Plánoval, jak si tenhle den užije. A teď? Byly už skoro čtyři. „Za chvíli budou zprávy,“ pomyslel si a zapnul rádio. „Modrá je prej v Americe tráva...“ z přístroje se ozvala nepříjemně hlasitá melodie. Zase se zamračil. Žlutěj pes. Měl jejich písničky docela rád, ale hlasitou hudbu nesnášel. To si zase žena naposledy pouštěla rádio k vaření. Nechápal to. Přes rachot digestoře stejně nemohla nic slyšet. Jistě mu to dělala naschvál.

Posadil se do starého, tvrdého a nepohodlného křesla a s napětím vyčkával. Konečně se z přístroje ozvala kýžená zpráva, která mu vyloudila na tváři spokojený úsměv: „Pražskou nemocnicí s poliklinikou ve Vysočanech otřásl dnes po jedenácté hodině výbuch trhaviny. Pět osob bylo lehce zraněno. Neznámý pachatel nastražil pravděpodobně po domácku vyrobenou bombu v čekárně chirurgické ambulance v prvním poschodí polikliniky.“ Mrzákův obličej se znovu zamračil. Nemohl uvěřit svým uším. Když čekárnu opouštěl, byla plná lidí a výbušnina ji měla celou naprosto zlikvidovat. Jak to, že jen pět lehce zraněných lidí. Zachmuřil se. Pocit zadostiučinění byl ten tam. Další debakl. Další věc, kterou zvorál. Večer, když manželka koukala na zprávy, nenápadně sledoval pootevřenými dveřmi z kuchyně reportáž z místa činu. Záběry zdemolované čekárny ho potěšily. To nebylo vůbec špatné. Bohužel, čekárna byla v době výbuchu prázdná. Zklamání, které zažil odpoledne, bylo to tam. Dostal znovu chuť do práce. Příště to dopadne určitě lépe. Reportáž pokračovala: „Svědci z místa činu uvedli popis pravděpodobného pachatele. Mělo by se jednat o silnějšího muže ve věku kolem 40 let, který se v době před výbuchem pohyboval na místě činu. Na sobě měl kšiltovku, tmavou koženou bundu a tašku přes rameno.“ „No výborně, mají falešnou stopu,“ brblal si Mrzák s úsměvem pro sebe a v duchu už přemýšlel, kde to zkusí příště.

Červen 1999

Když v polovině roku policie zadržela pachatele podezřelého z útoku ve Vysočanech, Mrzáka to potěšilo. Mohl si být jist, že po něm nikdo nepátrá a v klidu pracovat na svých dalších projektech. Za dvanáct dní ale falešného podezřelého propustili. Neměli na něj nic než domněnky svědků. To už měl ale

Mrzák rozjeté další akce. Tentokrát se zaměřil na železnice. Každý týden jezdil s ruční pilkou na výlet vlakem směrem k Děčínu, nebo do Běchovic. Nařezat koleje byla makačka. Ručně to trvalo několik hodin čistého času. Člověk musel dávat pozor, aby ho nikdo neviděl a taky dělat pauzy kvůli projíždějícím vlakům. Někdy to trvalo i několik dnů. Když byl konečně s prací hotov, nastražil pod koleje výbušninu. Napoprvé k explozi nedošlo. Zase selhala rozbuška. Na podruhé už byl úspěšnější. Exploze poničila lokomotivu projíždějícího vlaku. Ovšem stále to nebylo ono. Mrzák toužil provést explozi, která by se zapsala do historie zločinu. Kriminalisté po ohledání místa činu hned poznali, že se jedná o výbušninu stejné konstrukce, jako ve Vysočanech. Jinou stopu však stále neměli.

Tou dobou, čas od času, přicházely prezidentovi a dalším politickým špičkám dopisy, podepsané jakýmsi Mrzákem. Většinou se jednalo o výlevy pocitů nespravedlnosti a zlosti zakončené výhružkou spáchání atentátu. Bez jakýchkoliv podrobností. Nikdo těmto dopisům nepřikládal velkou váhu. Vážně se jimi začali kriminalisté zabývat, až když se v jednom z nich objevil vyděračský požadavek na jeden milion euro. Vyšetřovatelé si začali skládat dohromady mozaiku událostí a dopisy do ní dobře zapadaly. Analýzou DNA bylo navíc zjištěno, že amatérské výbušniny i výhružné dopisy jsou dílem stejné osoby.

Listopad 2002

Vladislav Šafránek nikdy neměl dobrý vztah k Němcům. Ze svého balkonu měl výhled přímo na Hotel Duo, který byl Němci velmi vyhledávaný. Denně viděl a v noci slyšel, jak se chovali. Nelíbilo se mu, co si v cizí zemi dovolují. Jednou ho nad ránem opět probudil jeden z těch opilců vyřvávajících nějakou německou písničku. Převaloval se na rozloženém gauči v obýváku a zíral do stropu. Nemohl usnout. Hladina adrenalinu v krvi mu stoupala, až jej donutila se zvednout. Potichu se odebral na balkon. „Já ti zahraju jinou písničku,“ mumlal si a tiše se probíral svými regály. V půl šesté ráno pak před hlavním vchodem do hotelu nenápadně vložil do odpadkového koše tašku a odešel si zase domů lehnout. Netrvalo to ani hodinu a ozvala se rána. Nebyla ale taková, jakou by Mrzák očekával. Zase to podělal. Se znechuceným výrazem se otočil ke zdi a usnul. Odpoledne se šel projít kolem hotelu. V přízemí byla dvě rozbitá okna. Jinak po

výbuchu ani památky. Místo bylo uklizené. Jediné, co jej potěšilo, byli hromadně odjíždějící hosté hotelu. Alespoň nějaký úspěch.

Prosinec 2004

Mrzákovy útoky trvaly již pátým rokem. Na jednu stranu byl hrdý, že jej prozatím nedopadli. Na druhou stranu stále čekal na skutečně úspěšnou akci. Za tu dobu spáchal něco málo přes deset atentátů výbušninou. Ale žádný z nich neměl za následek opravdu velké škody či oběti na životech. Ani ohlasy v médiích jej příliš neuspokojovaly. Vždy se hovořilo o neúspěšném pokusu o atentát. To ho žralo. Byl by rád, aby se o něm a jeho práci, mluvilo s respektem. Potřeboval jim všem ukázat, že není neschopná nula. Jen ty rozbušky ho stále trápily. Neustále pracoval na jejich vylepšení. Výsledky se ale dostavovaly pomalu. Každá další podařená detonace byla ale přesnější a silnější.

Jednoho zimního dne se opět vydal vlakem na výlet. Cesta mu příjemně ubíhala. V noci napadl sníh a za oknem se střídaly obrázky malebné krajiny. Vystoupil na nádraží v Teplicích nad Metují. Šel pomalu vycházkovou chůzí k památníku česko-německého smíření na Bukové hoře. Bylo to pěkných sedm kilometrů. Cestu dobře znal. Nebyl tu poprvé. Už jednou se pokusil pomník poškodit. Přišel mu nechutný. Když asi před rokem sledoval jeho slavnostní odhalení v televizi, bylo mu z toho dokonce na zvracení. Přesto že byl prosinec, byl kolem pomníku čilý ruch. Místo bylo vyhledávanou procházkovou destinací. Zastavil se na chvíli u informační tabule, aby zmapoval situaci kolem. Začel se. Sochařské dílo připomínající události divokého odsunu ze dne 30. června 1945, které si vyžádaly několik obětí z řad německého obyvatelstva a které zároveň symbolizuje smíření mezi českým a německým národem. „Fuj,“ málem si odplivl. Chvilku čekal. Doufal, že ruch ustane, ale lidé kolem pomníku proudily dál. Zvolil špatnou dobu. „Tohle nemá smysl,“ pomyslel si a rozhodl se vrátit. Akci je potřeba lépe naplánovat. Mezitím si ale všimnul dvou mužů až příliš dlouho postávajících u památníku. Nikdo jiný u něj tolik času netrávil. Začalo mu to být podezřelé. Nevšiml si, že ti stejní muži s ním přijeli vlakem a sledovali ho od nádraží až sem. V hledáčku kriminálky byl už nějakou dobu. V případě Mrzák totiž vyšetřovatelé narazili na skutečnosti, které je dovedli až

k podezřelému důchodci bydlícímu na pražském sídlišti. V záznamech nemocnice pátrali pro pacientech, kteří by mohli mít důvod ji nenávidět. A všechny takové pacienty pak prověřovali. Trvalo to měsíce. Když ale došli k lékařské dokumentaci Vladislava Šafránka, dali si rychle dvě a dvě dohromady a začali ho sledovat. Jeho domácí kutilská dílna je v podezření utvrdila a definitivně měli jasno, když je Mrzák nevědomky zavedl do svého testovacího úkrytu. Chtěli ho ale dostat při činu. Kolikrát se už stalo, že kdejakého gaunera obhájce z obvinění vysekal pro nedostatek důkazů. Nechtěli riskovat, že by jejich práce přišla vniveč.

Mrzák zpanikařil. Vydal se tedy do nedalekého mlází, kde zahrabal výbušninu skrytou v batohu. Z roští vylezl jako by nic a vydal se zpět k nádraží. Cestou se neustále ohlížel. Nikdo ho ale nesledoval. Znovu znejistěl. Najednou měl pocit, že se unáhlil. Že byl až příliš opatrný. Uvažoval, co se zařízením mohou udělat povětrnostní podmínky a chvílku dokonce přemýšlel, že by se pro nálož vrátil. Mezitím však došel k nádraží. Už byl skoro v hale, když si všiml dalších podezřele okounějících mužů a nedaleko nenápadně zaparkovaných policejních vozů. Muži jeho reakci zaznamenali a pokusili se jej zadržet. Však než se k němu dostali, podařilo se Mrzákovi vylovit z kapsy příruční nožik. „Živého mě nedostanete,“ s těmi slovy se několikrát bodl do krku a během chvílky upadl do bezvědomí.

Ztratil hodně krve a jeho stav byl vážný. Vyšetřovatelé doufali, že se probere a budou jej moci vyslechnout. Rádi by celý případ rychle uzavřeli a k tomu jim chyběla Mrzákova výpověď. Deset bodno-řezných ran na krku mu však způsobilo nevratná poškození. Z kómatu se už neprobral a po čtrnácti dnech zemřel.

Vyšetřovatelé ale nakonec Mrzákův pohled přeci jen do skládačky série případů doplnili. Poskytl jim jej posmrtně formou svých zápisků. Při domovní prohlídce našli, kromě balkónové dílny plné rozbušek, rozpracovaných výbušnin a vlastnoručně vyrobeného revolveru, i jeho deník. A během tří dnů se nejlepším policejním počítačovým odborníkům podařilo dešifrovat také heslo jeho počítače. Byla jím duchaplná kombinace písmen „HOOVNOO“.

O mrtvých jen dobře

Ó jak jsem byla naivní! Ještě docela nedávno, hezky v závětrí svého černobílého světa. Jasně hranice mezi dobrem a zlem. Nic mezi tím. Jsi dobrý a hraješ podle pravidel, rovná se jsi se mnou. Jsi podlý a zákeřný – jsi proti mně. Spolu se mnou se v podobné naivitě topilo minimálně dalších stopadesát absolventů Vyšší odborné policejní školy. Jmenuji se Vanda a do světa mě vypustili s červeným diplomem a hodností poručíka. Nic dalšího netřeba, snad jen to, že je mi třiadvacet, vážím 45 kilo i s postelí, mám ještě pořád tak trochu chlapecký hrudník, patologickou absenci strachu z čehokoli, potlačenou schopnost ze zamilovat a k tomu všemu i třetí DAN v karate.

Víte, co to je, mít třetí DAN v karate? Konkrétně u mě to jsou modřiny po celém těle, roztahané klouby až hypermobilita, zkamenělé kotníky na obou rukou, několikrát zašité obočí, jeden otřes mozku, obité ledviny. Taky medaile z domácích mistrovských i mezinárodních soutěží, jedna neslavná účast na Univerziádě a rovněž postupné a zcela dobrovolné vyspání se se skoro celým chlapeckým osazenstvem oddílu, bez lásky, čistě jen pro tělesné potěšení. Prostě slastné nakouknutí do světa zpocených triček s pižmovým oděrem a získání světonázoru, že svět je černobílý. Že ano je jednou ano a ne je fakt ne. Žádné rozpačité a do ztracena vyznívající asi. Jako jediná žena z našeho oddílového „áčka“ jsem měla určitá privilegia. Třeba společné sprchy, sdílená chlapecká tajemství, možnost jít v kumite až na krev. Toho posledního jsem tedy bohatě využívala až tak, že někteří, třeba stokiloví, zapomněli, koho proti sobě mají a také se přestali žinýrovat. Z toho teda ty bolínky. A ptáte se proč to všechno? Inu protože jako dítě jsem byla takzvaně nezvladatelná a jeden moudrý psycholog tátovi poradil, že by pro mě byl dobrý nějaký sport, kde se vybiju. V deseti letech mě rodče zapsali na karate s ujištěním trenérů, že se není čeho bát, neb holky mají bezkontaktní formu přípravy. Haha. A shodou okolností někdy v té době jsem tajně koukla na film Mlčení jehňátek, který měli naši na DVD. Přiznávám, že Starlingová mně byla už tehdy vyloženě ukradená, ale od prvopočátku mě fascinoval doktor Lecter. Ta jeho zvrácená genialita, schopnost kombinovat, předvídat a hlavně manipulovat. Film jsem od té doby viděla snad stokrát a

do dnes znám z paměti každou repliku. Došlo to až tak daleko, že jednu dobu jsem dokonce uvažovala, jak asi můžou chutnat lidská játra s fazolkami. Možná bych i dala ledvinu za alespoň jedno zapovězené sousto. Ale to už je pryč. Co ale zůstalo, to byla touha vědět a umět myslet jako pověstný kanibal. Jenže kde se to naučit? Pak mě něco osvítilo a v tu ránu bylo jasno, že musím čerpat rovnou ze zdroje, na policejní škole přece. Však jsem se tam v devítce sama přihlásila. Jako jediná z naší základky. Přísahám, že noc před přijímacími zkouškami se mi o Lecterovi zdálo a byl to naprosto živý sen. Seděli jsme spolu v jeho prosklené cele. On se na mě bez jediného slova díval a posílal mi myšlenky. Na ten jeho pohled nezapomenu. Mimo jiné jsem z něj měla svůj první a zatím poslední bezkontaktní orgasmus v životě, což bylo něco absolutně fantastického, stejně jako poslední předaná myšlenka:

„Jestli chceš v této společnosti přežít, musíš se naučit dokonale předstírat, že jsi normální.“

Ať je to jak chce, od té doby se tím řídím a vyplácí se to. Z karate mám postřeh. Dokážu soupeři koukat do očí a zároveň testovat a vyhodnocovat přípravné pohyby, které vždy o zlomek vteřiny prozradí, odkud a jakou technikou útok přijde. Na ústních pohovorech s psychologem jsem tuto schopnost využila, analyzovala jeho mikromotoriku a podle toho odpověděla vždy zhruba to, co chtěl slyšet. Když mě přijali, byla jsem v sedmém nebi a v duchu děkovala Lecterovi za pomoc. Jenže moje díky asi neslyšel, protože mě už ve snech nikdy nenavštívil. Ale i tak jsem téměř deset let žila dvojí, striktně oddělený život. Jeden se jmenoval vzorná studentka a nejlepší dcera na světě, druhý byl nespoutaný v tělocvičně, na soustředěních, na závodech a později také v posteli. Oba životy mě naplňovaly měrou vrchovatou, jeden vyvažoval druhý a nejlepší bylo, že jsem v obou musela být oním Lecterem, abych si realitu přizpůsobila k obrazu svému. Hlavně ve škole jsem úspěšně předstírala nadšení pro společné aktivity na adaptáčních, různých formách team-buildingu a skupinovém výcviku. Vlastně jen proto, abych v jedné kolonce závěrečného hodnocení měla napsáno „chápe význam týmu, podporuje ho a cítí se jeho součástí“. Předstírání tvárné osobnosti mi šlo dost dobře, ačkoli jsem dobře

věděla, že ve skutečném životě, stejně jako na tatami, je člověk vždycky jen sám za sebe. Tak to šlo až k závěru celého studia, které končilo diplomkou na téma „Krizová intervence se souvztažností na zaměstnance PČR a jejich rodinné příslušníky.“

V čem jsem tedy byla tak naivní? Především v tom, že můj vzor studia z Mlčení jehňátek záhy narazil na tvrdou tuzemskou realitu. U nás policista musí být především utahaný právník, který se jednou za čas přinutí udělat zkoušku z fyzické připravenosti, aby se s přibývajícimi lety čím dál víc halil do cigaretového kouře, umožňujícím mu přemýšlet nad zločinem a trestem a nemyslet na cholesterolem ucpané tepny. Ale jak mi kdysi ve snu radil Hannibal, úspěšně jsem předstírala normálnost abych dostudovala a mohla se naplno věnovat krizové intervenci a placenou formou se šfourat v lidské psyhé. To jediné mě zajímalo a odrazem k tomu měla být moje diplomka, protože studijního materiálu bylo všude kolem dost. Stačilo vše jen kvantifikovat, posoudit, rozdělit, správně ozdrojovat a vyvodit závěry.

Jenže než jsem se k nějakým relevantním závěrům dostala, přišel další náraz na realitu a jeden z mých světů se zhroutil. Po jednom tréninku „áčka“ jsem nechtěně zaslechla větu, která rozhodně nebyla určena pro moje uši: „Vanda není děvka, jí se to jenom líbí...“ a k tomu hromadný hurónský smích, ve kterém jsem poznala většinu z těch, kterým se mnou bylo dobře.

„Šulini,“ pomyslíla jsem si a cítila, jak mi tváře zalévá ruměnec studu a vzteku současně. „Však já vám dám. Já vám dám tím, že nikomu z vás už nikdy nedám. Nikdy. I kdybych u toho měla trpět jak pes! Stejně jste všichni byli studijní materiál a k intenzitě orgasmu, který jsem měla ve snu s Lecterem, mě ani jeden z vás nikdy nepřivedl. Vždycky jste mysleli jen na sebe, sobci.“ Toho dne jsem bez jediného slova rozloučení a vysvětlení přestala chodit na tréninky a plně se soustředila na diplomku a závěr studia.

.....

Červený diplom v kapse, praxe žádná, leč očekávání převeliká. To rozhodně nebyl můj případ. Praxe jsem už měla z různých povinných stáží a výměnných

pobytů víc než dost, alespoň jsem si to naivně myslela. A očekávání? Vzhledem k mým tělesným proporcím, které byly na první nezasvěcený pohled politováníhodné, bych měla a mohla něco očekávat? Naučila jsem se na základě zenové filozofie neočekávat nic, však ono to stejně nakonec nějak dopadne. A dopadlo. Hned ze startu mi nabídli místo na Kraji. Současný krizový intervent ležel po těžké mrtvici v postavení mimo hru, druhý byl těžký gambler před vyhazovem a dalšího neměli. Doporučení ze školy se mnou šlo vynikající, tudíž nic nebránilo startu další životní etapy, ve které je třeba úspěšně předstírat normálnost.

„Vando,“ ozvalo se za mnou dva dny před nástupem do zaměstnání ve frontě u pokladny v obchodě, „jsi to ty?“ Otočila jsem se a k hlasu se přiřadil lehce uhrovitý obličej vyčouhlého blondatého klučiny, kterého jsem od vidění znala z oddílu. Ale byl se zeleným páskem jen v „céčku“, takže víceméně pod moji rozlišovací schopnost. Nahodila jsem vlídný obličej po vzoru předstírání normálnosti. Zabralo to.

„Jsem rád, že tě vidím,“ pokračoval zelený pásek, „jsou to už snad tři měsíce, co jsi přestala...“ Skoro se až zajíkal. Ani jsem se mu nedivila. Od zeleného pásku k černému je asi tak daleko jak od praporčíka ke generálovi. Ale na druhou stranu, kdo ví, co mu o mě dobráci z „áčka“ prozradili. Třeba chce pomoci s panictvím. Jenže v tom směru je vedle jak ta jedle. Už nejsem k mání.

„Víš, myslel jsem,“ přešlápl samou nervozitou a upřel pohled do země, „že jestli bys někdy nechtěla zajít na kafe. A tak.“

Tím mě dostal. Na kafe! Ty krásu! Takové pozvání bylo něco úplně nového, co bych ještě nedávno brala jako romanticky zavrženíhodnou ztrátu času. A na nic podobného jsem se ani teoreticky nikdy připravovala. Jak jinak to tedy mohlo v praxi dopadnout? Aniž bych o tom přemýšlela, kývla jsem. Úplně automaticky. Na kafe... Takže najednou jsme seděli kdesi v nějakém nedalekém ulepeném bistru, před sebou hrnek kyselé arabiky a předstírali, jak nám chutná.

„Jsem Waldemar,“ natáhl ke mě ruku, kterou tu mou stiskl tak, jak se patří. Ani vřele, ani lekle. Ale dlaň měl akorát tak velkou, hebkou a teplou, bez postranních úmyslů. Chvíli jsem odolávala pokušení se zeptat, jestli to jméno je

pomsta rodičů nebo pocta pradědečkovi z desátého kolene. „Vanda a Waldemar,“ snažil se graduující trapnost obrátit v žert, „to je jako V+W, Voskovec a Werich...“

„Nebo jako Volks a Wagen,“ namítna jsem kyselé v chuťových intencích černé břečky před sebou, „tobě to chutná?“

„Normálně kávu nepiju,“ přiznal se a zrudnul jako rajče, „ale když jsem tak strašně chtěl, abys se mnou někam šla. A jako první mě napadlo to kafe. Blbost, co?“

„Ani romantické ani originální,“ přitakala jsem a ten lehký úsměv, který jsem mu věnovala, nebyl vůbec předstíraný.

„To jsem ale celý já...“ zase se celý zajíkl a už už jsem očekávala, že na mě vybalí, jak si nikoho kvůli tomu nemůže najít, jak je chudák neustále sám a sám, jenom se svýma polucema. Ale překvapil. „Víš, chci se přihlásit na policejní školu. Rychlé nasazení, akce a tak. A kluci říkali, že ty už bys tam měla končit. Tak potřebuju něco od zdroje. Co mě tam čeká, na co se mám připravit, jaké jsou požadavky.“

„Stačí zajít na studijní a zjistíš si to sám,“ ochladla jsem o jeden vztahový odstín.

„To už jsem udělal,“ zase hodil trochu barvu, „ale moc chytrý z toho nejsem. Spíš jsem chtěl... tě požádat... jestli bys se mnou nevykladila fyzickou přípravu. Já třeba neumím moc plavat...“

A je to tady, pomyslela jsem si útrpně. Chudák holka má suplovat to, co jeho vlastní rodiče zanedbali. Ale zase jsem asi byla přepnutá na autopilota, protože někdo ve mě nadšeně a hlavně nahlas prohlásil, že to bude bezva, když si mladšího kolegu vezmu do parády, aniž bych mu hned zkraje vzala vítr z plachet.

„Ale budeš poslouchat na slovo a budu ti říkat Waldemare,“ zvýšila jsem si autoritu několika nezbytnými decibely navíc, „protože z každé zdobněliny tvého jména se mi dělá nevolno.“

„V poho, babička na mě taky tak volá,“ usmál se a vypadal, že mu spadl kámen ze srdce, „třeba Waldemare, je půl osmé, čas se vykoupat a honem na kutě. A je jí šumafuk, že je mi dávno přes dvacet...“

„Ty asi budeš pořádný dárek,“ trochu jsem ho zchladila a na účtenku mu krasopisně napsala své telefonní číslo. Koukal na těch devět číslic jako na svatý obrázek a patrně si ještě dlouho nevšiml, že jsem byla na cestě domů.

Toho večera jsem usínala s vědomím, že zítra je můj poslední skutečně volný den, po němž bude následovat nějakých 40 let v rachotě a jestli se dožiju, pak možná nějaká penze. A v posledním záchvěvu jasného vědomí, než si mě bůh Hypnos odnesl do své říše, mě napadlo, že jméno Waldemar možná vůbec nemusí být tak retro, jak se na první pohled zdálo.

.....
První týdný v práci? Horror. Kolega gambler zjistil, že klávesnici ovládám všema deseti, dokonce rychleji, než on stihá mluvit. Tudíž mě hned zkraje pasoval do role bionického psacího stroje, díky kterému se postupně vyhrabal ze všech papírových restů. Stačilo mu jen sedět, koukat do chaotických poznámek a diktovat. Dvakrát jsme spolu také byli na výjezdu, abych mu nekřivdila. Jednou subjekt skočil z osmého patra, sotva jsme zaparkovali u vchodu. Spadl tak nešikovně, že mu stehenní kosti prorazily dutinu břišní a ještě třicet vteřin po dopadu si cosi šeptal, než jeho život i bez intervence vyhasl. Viděla jsem to z nejtěsnější blízkosti a nemohla nijak pomoci. Rozhodně nic pro vegany. Druhý subjekt byl v opojení neznámou látkou zabarikádovaný ve sklepě, blábolil nesmysly a u toho chrastil závěrem pistole, ale přece jen k sobě pustil krizového interventa. Po dvaceti minutách se ozvaly dva výstřely, havrani odvezli dvě těla a bylo vymalováno. Game over. V práci jsem zůstala sama a na úpěnlivé inzeráty HR oddělení ohledně lukrativní pracovní nabídky nepřišla ani jedna odpověď.

A co se dělo v životě civilním? Waldemar se ukázal jako dobrý svěřenec. Poslouchal na slovo a dělal úžasné pokroky. Uplaval kraulem stovku pod dvě a půl minuty a měl na další zlepšování. Jenže s tou obratností byl na štíru i navzdory předchozím tréninkům karate. Prostě ten typ, který brzo dosáhne hranice svých nemotorně vyčouhlých možností. Pro zásahovku je potřeba být jako kočka, mít instinkty a přirozenou mrštnost. On spíš čím dál víc krystalizoval

do psovoda. Spolehlivý, vytrvalý a věrný. Tak jsem ho viděla, tak jsem mu to po třech měsících tréninku řekla a ten den jsme spolu začali chodit. On poprvé v životě a já poprvé v životě. Dva jelimani v lásce. Pro mě šokující stav, protože do té doby jsem si myslela, že sex bych mohla vyučovat na vysoké škole. Ale lásku? Nějak mě do sebe vtáhla a dokázala vytvořit barevný paralelní svět k tomu úmorně pracovnímu, ze kterého bych po rychlém vystřízlivění rozhodně měla pořádnou kocovinu. Nebýt ovšem Waldemara, jeho plachého pohledu, letmých doteků a nádherně neohrabaných polibků. Když pak došlo na to, k čemu dojít muselo, cítila jsem, že je to poprvé. Poprvé nemotorně něžné, později něžné a hravé a ještě později bezbariérově žádostivě spalující. Až jsem jednoho šedivého dne na hranici mezi podzimem a zimou zjistila, že někde dole ve mně klíčí malý Waldemar. Přesně ten den také došlo k nálezům dvou znetvořených lidských těl se zřetelnými stopami po kousancích lidskými zuby a surově vytrhanými kusy masa. V novinách se příští ráno objevily palcové titulky „Hannibal Lecter na domácí scéně!“

.....
Na soudním, kam těla převezli, velel profesor, který nám ve škole přednášel forenzní medicínu. Když mě spatřil, nasadil výraz ještě vážnější, než obvykle:

„Říkal jsem si, přijde Vanda, bude sranda...“ spráskl ruce, pak mi jednu podal a už s bodřejším obličejem dodal, „třeba se tím rychle prokoušeme, dneska musím být brzo doma, žena má narozeniny, pozvali jsme sousedy na grilovačku.“ Šla kolem nějaká laborantka a vyrobila ten nejkyslejší ksicht, jaký jsem kdy viděla. Jenže tři tituly před jménem a dva za jménem neměla, takže víc si dovolit nemohla.

„Kompletní toxikologie bude hotova za tři dny a po totožnosti obou se pátrá,“ dozvěděla jsem se cestou informace, které jsem už znala ze sdílené složky na intranetu. Taky už jsem si prošla možné i hypotetické údaje o době i způsobu úmrtí a další detaily.

„Nuže?“ vyzval mě pan profesor, když jsme konečně stanuli před nerezovými stoly, na kterých leželi ti dva nebožáci „co mi o něm řeknete?“ Ptal na „něj“, na tuzemského Lectera. Na jeho osobnostní profil, který se měl odrazit ve způsobu jeho „práce“, ačkoli „on“ mu mohl být ukradený. Nebylo to jeho pole

působnosti. Ale věděl, že vedle něj stojí čerstvý červený diplom, v potravním řetězci hluboko pod ním a patrně si to chtěl užít.

A já? Chvíli mlčela jako ta jehňátka. Věděla jsem, co mě čeká, ale pohled na skutečně mrtvé maso, ve kterém ještě nedávno pulsoval zázrak vědomí a života, byl přece jen něco jiného, než ve filmu. Dvě dekapitovaná mužská těla. Jedno zřetelně mladší a docela vysportované, druhé starší a ztěžklé pohodlím. Ruce a nohy od kotníků také chyběly. Kousance kde se dalo. Po některých zůstala jen podlitina, jinde byly kusy masa surově vyrvány. Husí kůže mi určitě byla vidět i přes naškrobený návštěvní bílý plášť. Ovšem nikoli z té hrůzy, ale z toho, že bych se chtěla dívat, jak se to děje. Být tam na místě činu v pravou chvíli. Analyzovat každou pohnutku pachatele, najít tu křehkou hranici mezi civilizovanou bytostí a zuřivou šelmou. A dopídit se toho, jak je možné, že někdo umí přecházet z jednoho do druhého a ještě u toho být třeba šťastný.

Očima jsem skenovala každý centimetr povrchu těl, pak dorazil zřízenec a obě postupně otočil na břicho. Profesorův zvědavý pohled mi doslova propaloval zátylek, cítila jsem okázalou převahu jeho třiceti let praxe a možná i lehce pochopila profesní cynismus, díky kterému si udržoval odstup, aby si netahal práci domů.

„Docela dobrá práce,“ ocenila jsem způsob oddělení hlav a toho dalšího. „Žádný livores mortis?“ poškrábala jsem se zamyšleně na hlavě, protože absence posmrtných skvrn svědčila o něčem, čemu řezníci říkají vykrvení.

„Docela dobrý postřeh,“ pronesl ironicky profesor. Kontrast animózní devastace trupů s chirurgicky precizním porcováním byl doslova do očí bijící. Ale něco jsem už konečně říct musela a na blábol musela přijít zasloužená kousavá odpověď. Ale hned dodal: „Však co vím, tak vaši už prověřují všechny nedostudované mediky i okolní soukromé řezníky. Protože pachatel skutečně uměl říznout do masa a taky ho asi dobře vyvěsit, jestli víte, co tím myslím.“

„Nebo to byla vesnická zabijačka, načerno,“ zaslechla jsem se po chvíli uvažovat nahlas, „ale zato na to museli být minimálně dva.“ Profesor pokýval hlavou na souhlas a pak už jsme spolu metodou zpětných kroků probírali možnosti, jak se to všechno asi odehrálo. Odvedla jsem jeho pozornost od toho,

že jednoho z těch nebožáků na nerezovém stole s největší pravděpodobností můžu ztotožnit. Cestou nazpět mě docela hřálo vědomí, že jsem docela dobře dokázala předstírat normálnost.

.....
Naši usilovně pátrali v okolí nálezů těl po nějakých stopách, hledali hlavy a odňaté končetiny, ale v odlehlém místě na periferii nebyly městské kamery, žádný svědek se nepřihlásil a dokonce nepřibyly ani nové pohřešované osoby a databáze DNA nenašla shodu. Navíc bylo evidentní, že celý čin byl spáchán někde jinde a ledabylé pohození ostatků pravděpodobně mělo demonstrovat sebejistotu v oboru. A to mě začalo docela rajcovat. Do toho začalo hustě sněžit a vše špelo k vychladnutí. Ale já tušila, že se od něčeho můžu odpíchnout. Druhý den po práci jsem čekajícímu Waldemarovi jen napsala, že něco mám a odjela, aniž bych někomu něco řekla. Jak neprofesionální.

Osmačtyřicítka MHD mě odvezla přes tři zóny až na konečnou. Městská část Keřín je spíš vesnice, než periferie. Ale už jsem tady několikrát byla. V nenápadném domě č. 734, pět minut pěšky od točny. Tady odešlo moje panenství. S Jéňou. Přesně s tím týpkem, kterého jsem na pitevně poznala podle bledé rozeklané jizvy na podbřišku. Omyl byl vyloučen, jizvu jsem měla tu čest mnohokrát vidět z té nejtěsnější blízkosti a pamatovala jsem si ji do nejmenších podrobností. Jéňa, jeden ze služebně nejstarších v oddílu karate, byl už teď spíš trenér, než závodník. A přesně ten typ starého mládence, který může mít a asi také měl skoro každý den jinou. Věděla jsem o něm jen to, že v posteli je obratný, má co nabídnout a kromě toho miluje karate a na svou matku nedá dopustit. Proto jsme spolu chodili k němu domů jen tehdy, když matka byla na odpolední. A naposledy před pěti lety, kdy mě po dvou měsících „učení“ pravděpodobně velkoryse a s dobrozdáním bez mého vědomí přepustil dalším v pořadí oddílové hierarchie. Na zvonku u vrátek stálo jen „Fukalovi“ a až jeho řinčivě povědomý zvuk mě dohnal. Tehdy mi definitivně došlo, že už to není film nebo knižní příběh, ale skutečnost. Že Jéňa už není a nebude a na mě je, abych do vymazání jeho genomu ze systému pomohla vnést trochu světla.

.....
Rychle se stmívalo, syrový vítr a mokré, těžké vločky sněhu studily za krkem. Hlodala ve mě otázka, co to muselo být za sílu, které Jéňa, který uměl

plivnout strachu do ksichtu, neodolal. Ale než mohly dorazit apokalyptické scénáře, otevřely se domovní dveře a něčí silueta se naklonila dopředu:

„No co je?“ ozvalo se nevrlym hlasem, podle kterého jsem nepoznala, jestli patří muži, nebo ženě.

„Dobrý večer,“ zahrála jsem slušnou školačku, „je Jéňa doma?“ „A mohl by jít na chvíli ven?“ doplnila jsem si v duchu, abych zaplašila tušení stínů.

„Jestli jsi přišla oznámit, že jsi s ním těhotná, tak můžeš rovnou odtáhnout!“ zaskřípal hlas o poznání nabroušeněji. Ani jsem se nedivila.

„Pár dní nebyl na tréninku,“ nasadila jsem lstivě medovou notu, „telefon má nedostupný, prostě se jen chci zeptat, jestli není nemocný nebo co vlastně.“

„Nemocný není, nic nepotřebuje,“ ozvalo se kupodivu docela blízko, „ještě něco?“ Ze stínu se vynořil obličej. Paní matka v celé své teplákové kráse. Vypadala jako ženská od rány, prostě fortelná hokyně z prvorepublikových filmů, dokonce i s drdolem na hlavě.

„Víte, někdy se my ženy asi víc staráme, než bychom měly,“ začala jsem se choulit chladem. A ono to zabralo.

„Tak pojd'te na čaj,“ pronesla osoba smířlivěji a vypadala, že je ráda, když bude mít večer společnost. Za chvíli už jsem seděla v naklizené retro kuchyni, kde to vonělo desinfekcí a bylinkami současně. A mohla jsem si obávanou paní matku prohlédnout. Chystala čaj a rozbřebentila se o tom, jak je celé dny sama a jak Jéňa chodí domů čím dál míň, jak už je to deset let, co je vdovou a takové ty cancy. Ale čaj, který nachystala, byl výborný. Horký, sladký tak akorát a chutnal po nějakém koření. Vypila jsem ho možná snad příliš rychle, až mě polilo horko. Taky jsem si všimla, jak má matka rozšířené zornice, ale než jsem stihla cokoli udělat, dostihlo mě zatmění. Totální a náhlý blackout.

.....
„Něco se děje,“ zaslechla jsem šumění hlasů jako přes tři duchny, „otvírá oči! Vando!“ Najednou se vše vyostřilo, zamžourala jsem do nepříjemně ostrého světla a nechápala. Poznala jsem rodiče a s nimi i Waldemara. Všichni v bílém, s užasle překvapenými obličejí, ve kterých bylo něco směs naděje a štěstí. Hlava mi třestila a připadala jsem si na dvěstě let věku a dva centy váhy.

„Holčičko, slyšíš nás?“ přiblížil se k mé tváři mámin obličej, který jsem vnímala jako přes rybí oko. Ráda bych jí něco řekla, ale přes vyschlé hlasivky neprošlo ani slovo.

Ale slovo „holčičko“ mě dojalo, naštěstí ještě nějaké slzy zbyly a nakonec jsem se jen rozkašlala. Konečně někoho napadlo mi dát skrz brčko napít. Z vodopádu slov, který následoval, jsem pochopila, že už skoro pět týdnů ležím na JIPce. A že už jsem měla minutu po dvanácté, dvakrát ve stavu klinické smrti. A že až se uzdravím, tak dostanu v práci vytýkací dopis a možná i vyhazov, což je ale teď vedlejší, protože je lepší být bez práce tady, než zaměstnaná na druhém břehu. Mamka do toho všeho plakala, táta k tomu neměl daleko a Waldemar se jen usmíval jak jeliman, drtil můj ochablý pařátek, který dříve býval rukou a vypadal nesvéprávně šťastně. Na pozadí se vzápětí vynořil škrobený obličej sestry a nějakého doktora, který osazenstvo vyhnal a pokusil se mě uvést do pochopitelné reality. Že asi budu muset doživotně chodit na dialýzu, protože „to svinstvo“ mi odrovnalo ledviny. Pokud se tedy nenajde nějaký vhodný dárce. A že miminko mi museli vzít, aby mě zachránili. Tím mě ovšem uvedl ještě do většího zmatku, ale pak mi do infuze pustil něco hoodně uklidňujícího, proto už zase jen klížení očí a propad do úlevné tmy.

.....
Teprve druhý den jsem měla možnost si seřadit souvislosti, protože hned zrána dorazil můj pan šéf, náčelník. S kytkou. A prozradil, co jsem začínala tušit. Že budu mít kárné řízení a moje nové postižení nebude klasifikováno jako pracovní úraz. A že stará Fukalová byla tou osobou. Tou osobou, která pod maskou nevymáchané hokyně skrývala něco horšího. Kdysi byla profesorkou organické chemie, kterou před lety vyhodili z fakulty. Posledních osm let oficiálně pracovala na směny v nějaké montovně za městem a asi před dvěma lety se jí podařilo doma, ve sklepní laboratoři, vyrobit umělou drogu, v malé dávce spouštějící euforické blaho, ve velké pak vzteklé zatmění. Pod názvem „voňavé perly“ je Jéňa vozil do Polska a Poláci pak distribuovali zase k nám. Naše protidrogové ani nenapadlo, že by nová verze společenské chemikálie mohla pocházet od nás. Così jako penathydrát kyseliny lysergové, nebo tak nějak. Však jsem jí prý taky „ochutnala“ a bábu pořádně pokousala, než mě

svázala. Prý už jsem visela na háku hlavou dolů, když dorazili zakuklenci a bábu zpacifikovali. A našli u ní na externích discích různá videa a v hotovosti skoro padesát milionů v eurech různě po baráku. Jak popisovala účinky toho, co vyrobila a zkoušela v malé dávce na sobě a pak i na nic netušícím Jéňovi. A bylo tam i jak si Jéňa přivedl domů proti pravidlům polského dealera, když se matka najednou rozhodla, že už s výrobou skončí. Oba na ni naléhali, ale nakonec jim udělala čaj, stejný jako jsem dostala já. Prý zdemolovali kuchyň, než vyčerpáním odpadli. A pak se děla neohlášená venkovská zabíjačka načerno. Sklepní zabíjačka. Na hák, hlavou dolů. Jeden švih katanou z Jéňovy sbírky a hlava se kutálela. Krev hezky do kanálku, pak švih a švih, ruce i nohy, všechno na jeden pokus. Prý to všechno bylo na videu a i policajti zvraceli. Bába měla sílu jak kůň a žádné svědomí. Hlavy a končetiny se doposud nenašly. Teď je už prý ve vazbě a mlčí jako hrob. Poslouchala jsem zticha jako pipinka a v závěru se zmohla jen na jednu otázku: „Jak se vám podařilo mě najít?“

Náčelník se usmál, protože jen čekal, jestli se jako správný polda vůbec odváží zeptat: „Vážená kolegyně,“ nadechl se a oblažil mě významným pohledem, „když jste byla na soudním, tak pan přednosta, který vás doprovázel, poznal, že to jedno tělo jste identifikovala. Je velmi dobrý pozorovatel, víte? Pak mi volal a my jsme zahájili sledovačku.“

„Krávo jedna, blbá, namyšlená,“ otitulovala jsem se, jakmile odešel. A prudce mi zabylo líto Jéni, přece jen mám na něj krásné vzpomínky i když jsem jeho druhou stranu neodhalila. Víc už jsem toho ale v hlavě přebrat nestihla, protože do pokoje vstoupila další kytky, tentokrát obří a za ní se vynořila hlava rozježená, blondřatá hlava Waldemara.

Podivná hra

Bylo to tu zase - bolesti hlavy, bušení krve ve spáncích, sucho v ústech, balvan na hrudi – jistě, dalo se to očekávat, ale i tak dovedly tyto důvěrně známé potíže pořádně potrápít. Na štěstí proti nim existoval lék – velice účinný lék – který však rozhodně nebyl bez rizika.

Tvrdá linka úst se roztáhla do stejně tvrdého úsměvu – k čertu s rizikem!

Zdena uznale hvízdla, když Jindra odhodila kabát a zdařile napodobila pózu profesionální modelky. Její šaty – účes – nalíčení – to vše bylo na jedničku s hvězdičkou.

„Teda, Jindro, já zírám,“ prohodila a poněkud hořce si pomyslela, že ačkoliv jsou obě sedmatřicet let staré, postaveny vedle sebe, Jindře by vody nepodala.

„Pro koho ses tak vyšvihla? Pro Petra? Ten už beztoho na tebe kouká jak na svatý obrázek.“

„Myslíš?“ reagovala Jindra takovým tónem, že Zdena zpozorněla.

„Copak? Snad jste se nepohádali?“

„Tak to je slabé slovo, protože Petr už je nějakou dobu minulost. Ale litovat mě nemusíš, nemám v úmyslu se tím trápit a navíc doufám, že mi už dnešní večer nabídne víc než přijatelnou náhradu.“

„Mohla bys to nějak upřesnit?“

„Napřed mi ale musíš slíbit, že nebudeš kárat ani moralizovat!“

„Měla bych?“ podivila se kamarádka. „To vypadá jako...poslouchej, nezakoukala ty ses náhodou do nějakého ženáče?“

Jindra si poklepala na čelo: „Jasně, tos uhodla. Dovedeš si mě představit jako ubrečenou chudinku sedící v koutě a pokorně čekající, až se milánkovi uráčí přijít na tajný rande, nebo alespoň zavolat?“

„To spíš bude v pekle sněžit, vid’,“ usmála se Zdena, „takže povídej – přeháněj – jak je to s tou náhradou?“

„Včera jsem se zastavila u Jirky, chtěla jsem s ním probrat ještě nějaké maličkosti ohledně jeho narozenin, no a místo toho...zrovna měl návštěvu,

nějakého Nicolu Alessio - říkal mu Niky - se kterým se seznámil na nedávné technoparty, a kluci si prý tak padli do oka, že nepřicházelo v úvahu, aby si po skončení toho bláznivého několikadenního kraválu řekli „adios, amigo“

a šmytec – konec – finito!“

Jindřina tvář se celá rozzářila: „Ty dobře víš, Zdeni, že moje milostné historie nikdy nebyly bůhvíjakým potěšením, no ale tentokrát...“

„Že by tentokrát nešlo o lásečku, ale o lásku s velkým L?“ neskrývala Zdena pobavení. „V tom případě gratuluji, i když...neříkalas náhodou, že jde o kamaráda tvého synovce? Ano? Ale vždyť ten přece právě dneska oslaví 21 let.“

„No a co?“ šlehla po ní Jindra zamračeným pohledem. „Rozdíl 16 let přece není nijak výjimečný, takových případů je... a vůbec - za prvé jsi slíbila nemoralizovat a za druhé – v prvním manželství jsem se obětovala pro starého dědka, který spíš než manželku potřeboval ošetřovatelku, takže teď bych snad mohla mít nárok na nějakou tu romantickou změnu, nemyslíš?“

„Obětovala?“ podivila se Zdena. „Pokud vím, jednala jsi přesně podle hesla - chudá holka se o sebe musí umět postarat – takže ti po tom starém dědkovi zůstala honosná vila a pohádkové konto v bance. Ale to je teď vedlejší, raději mi řekni – ta tvoje láska - obdiv – vzplanutí - nebo jak to nazvat – k tomu Nikymu – lítáš v tom sama nebo...?“

Jindra se vítězoslavně usmála. „Kdepak sama, vždyť po mně vyjel jak pardál. To bys prostě musela vidět a slyšet – jen co nás Jirka představil, hned se zajímal, jak se mám a co dělám, kam chodím, jestli mám přítele, s kým se kamarádím a že by mé kamarády rád poznal - prostě všechno šlo rychlostí blesku a mně to moc lichotilo a taky moc těšilo. Kdybys věděla, Zdeni – on je tak galantní, hezký, chytrý, zábavný...“

„Dost, stačí!“ zvedla Zdena s přehnaným zděšením ruce. „Ušetři mě všech těch přídavných jmen, však i bez nich je víc než jasné, žes to chytla akutní. Moc ti to přeju, vážně, ale nezapomínáš náhodou, že ten kluk není zdejší, takže snad už zítra zase odjede a co potom? Slzičky a bezesné noci?“

Nezdálo se, že by tato perspektiva Jindře vadila. „Niky říkal, že zůstane ještě asi týden a bude prý záležet na okolnostech, jestli se z toho týdne

nevyklube třeba měsíc a klidně i dva...tři...Však já už se postarám,“ slíbila sebevědomě, „aby se mu ty okolnosti staly nezapomenutelné, ale i kdyby to dopadlo špatně, ruku na to, že žádné slzičky nebo bezesné noci nehrozí.“

Zdenu sice nepřesvědčila, ale protože se jí opravdu nechtělo do ničeho vrtat, všechny další námitky raději spolkla. Jindra snad nikdy nedospěje, pomyslela si v duchu, jinak by nemohla tak naivně uvěřit, že se do ní na první pohled zamiloval mladičkový světoběžník a že její stamilionové konto v tom nehrálo žádnou roli. Ale to je celá ona, vždycky se do všeho hnala bez rozmyšlení a pak nevěděla nic lepšího než se ke mně chodit vyplakat. A přitom já nikdy nevím, co mám dělat, když lidé pláčí – chlácholit je? utěšovat? Spíš mě to přivádí do rozpaků – znervózňuje, dokonce i dráždí k odporu...

„Takže hezký večer a držím palce, aby ti všechno vyšlo,“ “ řekla nahlas a tajně zadoufala, že pro tentokrát si Zdena veškeré domlouvání a přemlouvání odpustí.

Doufala marně.

„Vážně nechceš jít se mnou, Zdeni? Všichni by tě tak rádi viděli, opravdu všichni, poznala bys Nikyho – Jirka se mu už zmínil, že jsi moje nejlepší kamarádka a on hned, abych tě určitě přivedla s sebou...“

Zdenin odmítavý výraz jí nedovolil větu dokončit, byl ale příčinou, že se zase jednou zdravě naštvála.

„Tak ono tě to pořád ještě drží? Nezlob se, Zdeni, ale co je moc, to je moc. Nikdy žádné pozvání nepřijímáš, k sobě taky nikoho nepustíš, kdybych nebyla tvoje kamarádka od dětství, i já bych našla tvoje dveře zavřené, věčně jenom sedíš doma a překládáš nudné vědecké knihy, všem životním radovánkám se vyhýbáš jako čert kříži - jak dlouho jsi nebyla v kině nebo divadle, restaurace obcházíš uctivým obloukem, alkohol je pro tebe sprosté slovo, na Silvestra si připíjíš džusem – a to jako proč? Zatraceně proč? Protože se jednou dvě patnáctky zrubaly, jak zákon káže, takže si ani nepamatujou – já teda určitě ne - jakým nedopatřením se ocitly na opuštěné zastávce autobusu?

Je to přece už tak dávno, Zdeni, víc jak dvacet let, nehledě na to, že jsme tím přece nespáchaly žádný smrtelný hřích, něco podobného se v životě stane

asi každému, tak proč z toho dělat bůhvíjakou tragédii. Já vím, tvůj táta byl hrozný poděs a tehdy tě zmydlil, žes byla samá modřina, k tomu domácí vězení a ještě hrozba, že se za mámou do Austrálie nepodíváš ani omylem – prostě poděs, tvoje máma dobře věděla, proč od něho po rozvodu utekla tak daleko. Sice je fakt, že ze všech těch příkazů a zákazů nakonec hodně slevil, ale i tak se mu podařilo vymýt ti mozek tak dokonale, že ses nejspíš sama a dobrovolně zapřisáhla, že už nikdy „tak hluboko neklesneš“, což bohužel proti všem zásadám zdravého rozumu přímo idiotsky dodržuješ.“

Zdena se proti Jindřiným výčitkám neohradila ani slovem, mlčky naslouchala, oči sklopené a Jindře připadalo, jako by se v její pobledlé tváři objevil všecken smutek světa.

Ne, to nechtěla, opravdu nechtěla kamarádku zarmoutit, chtěla s ní jenom trochu zatřást, aby se konečně vzpamatovala, nechala minulost minulostí a nevyhýbala se světu kvůli pitomé vylomenině, o které už stejně nikdo neví, protože Zdenin táta je už deset let po smrti, její matka v Austrálii podlehla rakovině plic před několika měsíci, takže zbývá jenom moje maličkost a já to určitě nikde vykládat nebudu. Jéžíš, vždyť ani není co vykládat – dvě namazané patnáctileté holky – fakt by to vůbec někoho ještě zajímalo? Jenomže se Zdenou nic nehne, ona tenkrát asi musela moc a moc zkusit, bůhví, čím jí ten surový rodič ještě ublížil, že se tak zablokovala a uzavřela do sebe.

Ach jo, povzdechla si Jindra, nejlepší bude, když zanechám zbytečného krasořečnění, zvednu zadek z křesla a bez dalšího se přesunu na oslavu, kde budou samé veselé tváře, zpěv, smích a hlavně – Niky!

Libor Snížek vypadl z domu jak neřízená střela. Ne, ty věčné manželčiny lamentace se už opravdu nedaly vydržet - nářky nad jeho leností, lhostejností a její zničenou kariérou, kterou kvůli němu obětovala – jako kdyby někdy nějakou měla – výčitky, jak ji zanedbává a podvádí s každou sukni – pořád a pořád dokola, slyšel to už tolikrát, copak ji to nikdy neomrzí? No a dneska – nemohla spát, prášky na spaní odmítla, nenechá si prý blbou chémií

ničit zdraví, což tedy znamenalo, že nebude spát ani on. Jsem tvoje žena, bolí mě hlava – tak se starej!

Ne, to už se opravdu nedalo vydržet!

Na ulici si zapálil cigaretu – věžní hodiny právě odbíjely druhou po půlnoci. Kam teď? zauvažoval. Domů ani náhodou, hospody mají zavřeno, na hotel nemám dost peněz, takže zbývá jediné - dílna kde mám maličkou kancelář a stejně maličký gauč, který sice není moc pohodlný, ale pořád lepší než domácí Záhořovo lože.

Dobře živený padesátník rázně zabočil do slabě osvětlené úzké uličky vedoucí na křižovatku, ze které to pak měl ke svému cíli necelých sto metrů.

I když mu vztek dosud zahaloval oči mlhou a v uších dozníval manželčin ječivý hlas, vysokou postavu v šedém plášti nemohl přehlédnout, stejně tak jako její poněkud nejistou chůzi.

Opilec? pomyslel si nervózně, protože to poslední, oč stál, byl střet s nějakým zhulákaným potížistou, či snad dokonce feťákem.

„Potížista“ zaslechl jeho kroky, rychle se ohlédl a když uviděl, že má za zády metrákového chlapíka, vyděšeně sebou trhl.

Vždyť je to ženská, uvědomil si Libor a pokud můžu v matném světle pouliční lampy posoudit, víc jak čtyřicet jí nebude. Co tady kruci dělá v tuto nekřesťanskou hodinu? Loví kunčafy? Hm, na štětku moc nevypadá – žádné přehnané nalíčení, žádné vyzývavé oblečení – no ale stejně, zkusit bych to mohl, ne? Potřebuju si spravit náladu a tahle noční bludička se k tomu perfektně hodí. Přiměřeně bojácná a podle všeho i přiměřeně nacamraná, takže by měla být po všech stránkách povolnější.

Pevně rozhodnut několika rychlými kroky ženu dohonil a s naprostou samozřejmostí jí položil ruku kolem ramen. „Tak co, maličká, nezašpásujem si trochu,“ usmál se ze široka, ukazuje chrup v dost zanedbaném stavu, a když zavrtěla hlavou a poněkud couvla, zřejmě s úmyslem dát se na útěk, svalnatýma rukama si ji přitáhl zpátky. „Neboj, vždyť já ti nechci ublížit, nechci nic jinýho, než trochu toho lidskýho porozumění, rozumíš a taky to nechci

zadarmo, nějaký prachy u sebe mám, sice ne moc...no tak, proč se cukáš - au...sakra, nech toho, ty děvko, nebo ti jednu vrazím...”

To byla poslední slova Libora Snížka, protože ostrý nůž, který „noční bludička“ vytáhla z kabely, mu zajel do těla s děsivou lehkostí a ruka, která tak učinila, byla už natolik zkušená, že přesně věděla, kam a jakou silou bodnout, aby všechno proběhlo hladce a bez nežádoucího křiku.

Zdena Charvátová zamyšleně vyndávala nákup z velké tašky. Dnešní ráno jí nějak nešlo z mysli. Už když zamykala auto a vydala se ke vchodu do supermarketu, měla neodbytný dojem jako by se jí do zátylku zavrtávaly něčí oči a uvnitř v obchodě to bylo ještě horší. Sleduje ji snad někdo? Ale když se rozhlédla kolem sebe, uviděla jenom samé lhostejné tváře.

Nebo ne?

Nemihla se snad v tom anonymním nakupujícím davu tvář, kterou znala – přesněji, kterou spíš zcela nedávno někde viděla, a když tak o tom uvažuje, určitě ji viděla víc než jednou, tvář hezká a přitažlivá, ale přesto něčím znepokojující, snad jakousi dychtivostí...netrpělivostí...Nenašla však v paměti žádnou přihrádku, kam by ji zařadila, nehledě na to, že myslet si, že po ní někdo netrpělivě dychtí, je pěkná pitomost. Nanejvýš tak autor knihy, kterou právě dokončuje, a který pochopitelně nadsakuje netrpělivostí, aby ji – ještě vonící tiskařskou černí - mohl konečně přitisknout na propadlou hrud’.

Při té myšlence se neubránila úsměvu, který však hned v příští vteřině smazala.

Je možné, že by ji někdo opravdu sledoval? Ale proč? Udělala snad někde chybu? Nesmysl! Žádnou neudělala – nikdy žádnou neudělala, takže klídek a všechny obavy zadupat co nejhlouběji do země.

Podivného neklidu se však nezbavila, i přes veškerou snahu se nedokázala soustředit na překlad, nedokázala vnímat text, dlouhé odborné odstavce, nezáživné popisy, otravná čísla...nemělo cenu pokračovat v práci a riskovat tak svoji pověst stoprocentně spolehlivé překladatelky. Takže co to pro dnešek

zabalit, dát si kafe a prostě jen tak relaxovat, na nic nemyslet, vychutnávat si samotu...

Ano, samota je příjemná, ale občas se mi přece jenom zasteskne, přiznala si upřímně. Chybí mi Jindra a její veselé povídání, ztřeštěné nápady a záviděníhodná bezstarostnost, chybí mi dokonce i její vynadání...Jindra...je možné, že jsem si teprve nyní uvědomila, že jsem ji už několik dnů neviděla?

Jak to, že mi ještě nepřišla povědět, jak pokračuje její románek s Nikym? Po té oslavě se zastavila jenom jednou, a to sotva poseděla – promiň, poslední dobou nestíhám, to víš, Niky – požalovala si pyšně a div přitom nevrněla blahem. Však on taky Niky na těch fotkách z oslavy, co mi přinesla ukázat, vypadal vážně fantas...

Zdena sebou škubla tak prudce, že chybělo málo a celý obsah velkého kafáče by skončil v jejím klíně.

No jasně, to je ono, už to má – fotky...Niky...to jeho tvář jsem zahlédla v tom supermarketu, a určitě nejen tam, uvědomila si s neurčitým pocitem tísně, akorát že jsem jí nevěnovala žádnou pozornost - a proč taky?

Nějaký kluk a co má být!

Jenomže dneska už se zřejmě moje podvědomí s vysvětlením „nějaký kluk“ nespokojilo. V souvislosti s ním se mě snažilo upozornit na něco, co mi až doposud unikalo – na maličkosti, které by však maličkostmi nemusely být.

Byla to jen náhoda, že jsem o Nikyho zakopávala ještě dřív, než jsem o něm vůbec poprvé slyšela? Možná se mýlím, ale na takové náhody prostě nevěřím,

a když k tomu ještě přidám, jak na mne ten kluk vždycky zíral...a proč vlastně na Jindru naléhal, aby mě na tu oslavu přivedla sebou – protože jsem její nejlepší kamarádka? I nejlepší kamarádka může být zamilovanému páru na obtíž – nebo že by snad ten černovlasej frajer potřeboval mít třetího do páru? A jak na mne vůbec přišla řeč? Zcela spontánně? Z Jindřina vyprávění jsem spíš měla dojem, že z ní Niky tahal rozumy, stejně jako z Jirky. A zase stejná otázka – proč? No a včera, když jsem se už za šera podívala z okna – nezahlédla jsem

mezi stromy na druhé straně ulice tmavou postavu – stín mezi stíny? Kdopak tam asi postával? Koho mohlo bavit okukování cizích životů?

Po vypití druhé kávy a hodině zbytečného přemýšlení Zdena uznala porážku. „Vysvětlení mě sice napadá spousta, ale jedno uhozenější než druhé,“ oznámila čtyřem lhostejným stěnám, „takže nezbyvá než si jít provětrat hlavu na čerstvý vzduch. Beztoho mě začíná pekelně bolet, a to je zlé – moc zlé – protože další obtíže budou zákonitě následovat a já přitom svůj lék vzala teprve před měsícem. Jindy uběhl rok...sakra, to kvůli Nikymu se to tak podělalo, to on zavínil, že mi společnost začínají dělat neveselé děsivé myšlenky, že mě až příliš brzy začínají pronásledovat stíny, před kterými není úniku.“

Šla unaveně, jako kdyby vlekla na nohou neviditelné závaží, ale s uklidňujícím vědomím, že nůž je v případě potřeby po ruce – ostrý, spolehlivý, bezhlučný nůž, který za ta léta už často použila. Samozřejmě vždycky v jiný čas, na jiném místě a v jiném městě, a protože oběti taky byly různé – staré - mladé – hubené – tlusté – těžko se mezi nimi hledala spojitost, že? Snad proto se jí stále dařilo unikat? Nebo že by nad ní sám Lucifer držel ochrannou ruku?

Kdyby ji noční chodci nechali na pokoji, mohli se bez úhony vrátit do svých domovů, pokud ale ve své samčí domýšlivosti předpokládali, že osamělá a navíc ještě namazaná ženská – zdánlivě namazaná samozřejmě - bude snadnou kořistí pro jejich zvrhlé hrátky, pak si za spravedlivý trest mohli sami!

Nebyli všichni stejní, to ne - někteří ji minuli beze slova, někteří s posměchem, někteří se jí štítivě vyhnuli, od některých se kupodivu dočkala i nabídky pomoci, ale i tak zbývala ještě spousta těch...těch... Zdeně se zkřivil obličej záštitím – hnusných nadržovaných hajzlů!

A ona přitom byla tak férová, že jim dala šanci a nezaútočila hned, trpělivě vyčkávala, jestli si dají říct, jestli couvnou, když se začne bránit a říkat „ne“ – marnost nad marnost, spíš z toho měl každý legraci, takže když to nešlo po dobrém - tumáš, koledoval sis o to!

A potom hleděla do nehybné násilníkovy tváře a vzpomínala na patnáctiletou holku, kterou kdysi byla a které podobný hajzl zničil život tak moc, že už nikdy nešel spravit.

Zdena znovu cítí pach odpadků, mezi kterými bezmocně ležela, znovu se otrásá odporem nad zkaženým dechem, funícím jí do obličeje, znovu sténá bolestí nad surovými doteky, marně pláče, prosí...

Chudák táta, za ty modřiny tehdy nemohl. Když mne a Jindru po dlouhém hledání konečně našel – opilý, potrhané, špinavé – Jindra naštěstí z té hrůzy vyvázla jen s pořádnou kocovinou a milosrdným zapomněním – tak pochopitelně zuřil, ale ruku na mne nevztáhl – nikdy ji na mne nevztáhl –

a přesto se musel smířit s pověstí surovce a tyрана, protože říci pravdu nepřicházelo v úvahu, to bych prostě neusnesla!

Nebyl to špatný táta, vzpomínala dále Zdena, sice měl svoje mouchy, ale po té strašlivé noci dělal, co mohl, abych se co nejdřív zase dala jakžtakž dohromady. Držel mě v náruči a utěšoval jako malé děcko, když jsem celou tu hrůzu znovu prožívala, všechno zařídil, o všechno se postaral...

Moje rány se sice opravdu zahojily, ale pouze ty povrchové, ty vnitřní přetrvávaly, drásaly, bodaly a bolely pořád stejně, a trvalo dlouhých deset let, vlastně až do tátovy smrti, než mě napadlo, jaký by na ně mohl existovat lék.

A tak jsem vyrazila do ulic!

Tentokrát, pánové, nebudete mít co dělat s opilou patnáctiletou holkou, tentokrát narazíte na ženskou, odhodlanou ke všemu – rozumíte? Ke všemu!

Z dalšího vzpomínání Zdeny vyrušily kroky – rychlé, pevné kroky a ona věděla – bezpečně věděla, komu patří, aniž by se musela ohlédnout.

A když tak o chvílku později učinila a v nastávajícím šeru pohlédla do Nikyho pohledné tváře, všechno se v ní sevřelo náhlou úzkostí – strachem, který si nedovedla vysvětlit a který ji donutil vybuchnout jako gejzír:

„Zatraceně, Niky, co jste zač, proč mě sledujete, co po mně chcete?“

Neodpovídal, jen se na ni díval - dychtivě, netrpělivě – jako se na ni díval včera – před týdnem – před měsícem - a dokonce snad i v horečnatých snech.

Konečně promluvil: „Kdybyste věděla, paní Zdeno, co všechno bych si přál,“ řekl tiše a s vřelým úsměvem k ní vztáhl obě paže.

Zrádnou chvíli slabosti a nejistoty vystřídal odpor.

Tak přece! Je to blázen – cvok – magor- fixovaný na starší ženské, no a protože mu jedna nestačí nebo se mu už stačila znelíbit – chudák Jindra - proč to nezkusit na druhou a klidně i na třetí...

Zdena nedbala kulhající logiky svých úvah, byla zcela v zajetí svého strachu, své narušené mysli, své nenávisti, která ji nutila udeřit – pomstít se - zničit tu tvář, tolik jí připomínající nejhorší chvíle jejího života.

A to taky udělám – hned – kašlu na férovou hru, kašlu na pitomou šanci – mně taky nikdo žádnou nedal a tenhle arogantní nafoukaný frajer si stejně nic jiného nezaslouží – jak dlouho už si se mnou hraje jako kočka s myší?

Takže tumáš – koledovals sis o to!

Tentokrát však nebyla Zdenina ruka tak jistá a pevná, spíš jako by trochu zakolísala, takže Niky, když se jí s bolestným výkřikem zhroutil k nohám, ještě dýchal – ještě žil!

„Proč?“ zachrčel a ona při pohledu na ten nechápavý bílý obličej cítila, jak se jí zmocňuje nezvladatelný vztek.

„Ještě se ptej, ty hajzle. Nestačí snad, že mě celé dny sleduješ, že tě mám pořád v patách jako odpornou krysu, že mi dokonce i večer šmíruješ pod okny –

a nezkoušej zapírat, podobné týpky moc dobře znám, bohužel až moc dobře, a proto taky vím, o co jim jde a že si nic jiného, než smrt nezaslouží.“

„Ttak...tak to není, vy se mýl...mýlíte...“ snažil se Niky ovládnout drkotající zuby. „Při...přijel jsem za vámi až...až z Austrálie, protože mi vaše - tvoje matka - když um...umírala...řekla...“

„Neopovažuj se ty hnusný pomluvy opakovat,“ zaječela Zdena do děsem ztichlé krajiny.

„Po...pomluvy?“ Nikyho hlas zněl stále slaběji. „Já přece vvi..vím, co jste – co jsi prož - prožila...ale myslel jsem si...doufal...s takovou nadějí jsem za tebou př...přijel, ale bál jsem se – bál, jak mě přijmeš a jestli vůbec. Proto...proto

jsem tě sledoval a zjišťoval in...informace, kde se dalo...u Jirky, u Jindry...lhal jsem jim, využíval je...ale co jiného mi zbývalo, když ses prakticky uz...uzavřela před světem. Chtěl jsem – musel jsem tě napřed trochu poz...poznat – jak...jak žiješ – jestli jsi dosud plna trpkosti a nen...nenávisti...“

Tichý zajímavý hlas se na chvíli odmlčel a Zdena, která mu zprvu naslouchala s pohrdavým výsměchem, měla najednou pocit, že jí jakási ruka utahuje kolem krku provaz – nemilosrdně, a tak pevně, že nemohla dýchat.

Proboha, co to ten mizera blábolí, jaký to strašný obraz z jeho slov vyvstává – obraz děsivý – absurdní – šílený!

„Hlavně...hlavně jsem však chtěl - tak strašně moc jsem chtěl vědět, jestli bys mě mohla mít trochu ráda - mami!“

Případ bez citu

Po pískové cestičce mezi záhony pestrých květin krácel muž. Byl zamyšlený, zamračený, zdálo se, že vůbec nevnímá čilý ruch kolem sebe. Nepotěšil ho pohled na skotačící děti sledované bystrýma očima chův, nastrojené dámy venčící psy, ani jezdce na dokonale vyčesaných koních.

Doktor Watson, neboť tím zachmuřeným mužem byl právě on, se nedokázal vzpamatovat z toho, co právě zažil. Vracel se ze Scotland Yardu, kde s inspektorem Lestradem uzavřeli případ, který by ovšem bez pomoci Sherlocka Holmesa dopadl úplně jinak, tedy tragicky pro nevinného muže. Pravda, ke které se dobrali, byla ale vlastně zklamáním.

Na začátku byla jedna mrtvá stará paní, obrána o nějaké ty tretky, které se našly pod slamníkem v lůžku pomocníka v domě. Byl to mladík poněkud mdlého rozumu, samozřejmě zapíral, ale policie ho odvezla k výslechu a důkazy postačily k obvinění z hrdelního zločinu. Tak to psaly všechny noviny, nikdo se nad těmi články nepozastavil déle, než na jedno pohoršené pozdvihnutí obočí.

O nic více neučinili ani Holmes s Watsonem, když se zabývali tiskem odpoledne při čaji. Potom se však stalo něco, co úplně otočilo jejich pohled na tento zločin.

Ozvalo se zaklepání a po chvílce vstoupila bytná, paní Hudsonová, aby ohlásila návštěvu. Nejdříve však nakrčila nos a udiveně konstatovala:

„Necítím tabák!“

Potom spatřila, že si Holmes dolévá do šálku čaj a zakroutila hlavou. Mohutné kýchnutí Holmesovo jí vše vysvětlilo a tak naprosto klidně oznámila:

„Chce s vámi mluvit nějaká paní. A je to prý naléhavé.“

„Dnes popravdě není úplně vhodný den,“ pokusil se Watson o námitku, ale Holmes nekomentoval svou drobnou zdravotní indispozici, oprášil neviditelné smítko ze svého elegantního županu a blahosklonně přikývl:

„Když naléhavě, tedy ať ta paní vstoupí.“

Žena, která stanula ve dveřích, byla středního věku, prostě, ale elegantně oblečená. Kdysi to musela být krásná žena, jistý půvab z ní stále vyzařoval a

sotva znatelné stříbro ve vlasech ji vysloveně zdobilo. Nyní však utrápená, nevyspalá, třes rukou maskovala pevným stiskem držadla deštníku. Ano, ta žena byla v úzkých.

Dobrotivá paní Hudsonová přichvátala s dalším šálkem, usadila návštěvnici do křesla a ta s povděkem přijala osvěžující horkou tekutinu.

„Děkuji, pane Holmesi, že jste mě přijal,“ vydechla potom a očima těkala z jednoho muže na druhého.

Watson pokynul směrem ke svému příteli a tak paní věděla, ke komu směřovat další hovor.

„Snažně vás prosím o pomoc,“ řekla a ještě se napila čaje, snad aby utřídila myšlenky a rozhodla se, jak začít, „jsem slečna Westwoodová a jsem hospodyně v Gray Hallu, tam kde se stal ten zločin, Jistě jste o něm, pánové, četli. Zatčen byl Thomas Mouat, pomocník v domě a na zahradě, ale probůh, to je strašlivý omyl!“

„Jak jste dospěla k tomuto názoru, slečno?“ zeptal se Holmes vlídně, ta žena ho z nějakého důvodu očividně zaujala.

„Přece podle toho, jak ta nebohá paní zemřela!“

Slečna Westwoodová ani na okamžik nezaváhala, přes velké rozrušení mluvila jasně a přesvědčivě.

„Promiňte, ale o tom nebyla v tisku ani zmínka,“ ozval se Watson.

„Vidíte? Jakoby bylo vše naprosto jasné! Kdyby vraždil Thomas, nejspíš by dvou obět praštil, nebo uškrtil, ale ona byla otrávena!“

„A důkazy?“

„Pár cetek pod slavníkem? To přece mohl nastražit každý!“

Oba muži na sebe pohlédli, navzájem si v očích četli obdiv k té nešťastné, avšak rázné návštěvnici.

„Povězte mi, slečno Westwoodová,“ řekl po chvíli Holmes, hlas měl studený, jako led, „z jakého důvodu jste se vydala do boje za toho chlapce?“

Slečna vyskočila z křesla a několikrát se prošla po pokoji. Narovnala dečku pod hodinami a když se trochu uklidnila, očividně nerada se dala do vysvětlování:

„Přece pokud to není Thomas, musí to být někdo jiný a ten je jistě z domu. A já nemohu klidně spát, když někde kolem mě se pohybuje zločinec! Thomas je chlapec s nepřiliš bystrým intelektem, ale aby sprostě zabíjel, to ne. To ne!“

„Slečno Westwoodová,“ Holmes předl jako samolibý kocour, „mám-li vám pomoci objasnit zločin, musím vědět všechno!“

„Dobrotivý bože!“ zvolala návštěvnice, „je to bolestivé, ale alespoň jsem se přesvědčila, že žádám toho pravého! Thomas je můj syn. Jak jste to uhodl?“

„To není podstatné. Ale děkuji za upřímnost.“

„Pocházím z velmi přísné rodiny a za ten hřích z mládí jsem zaplatila opravdu hodně. Musela jsem pracovat do úpadku, abych dnes byla tam, kde jsem a abych ztraceného syna mohla mít nablízku, to mi věřte.“

„S vaší pomocí udělám vše pro průchod spravedlnosti. Budete však muset potlačit všechna hnutí mysli, pokusit se zaujmout místo nestranného vypravěče, potřebujeme znát každý detail. Poznal jsem, že máte pro strach uděláno, velké odhodlání, staňte se našima očima i ušima!“

Holmes vstal ze svého ušáku, z krbové římsy sebral svou dýmku, zase ji odložil a vrátil se a usedl. Napil se doposud teplého čaje, protože poněkud chraptěl a pokračoval:

„Tohle je přesně ta situace, kde můžeme postupovat pomocí metody nikoliv přírodovědné, nýbrž duchovědné. Je třeba zkoumat pohnutky pachatele a jeho motivaci. A pokud možno se vyhnout chybám, tedy subjektivního dojmu pozorovatele. Také matení stop, kupříkladu v tomto případě podstrčených tretek, jak jste, slečno, pravila.“

Doktor Watson hltal každé slovo, bylo mu jasné, že je svědkem dalšího zajímavého příběhu, který bude Sherlock Holmes rozprávět z tepla ušáku, neboť jistý diskomfort mu nedovoluje provádět své bravurní kousky v převleku, také asi nebudou pobíhat poslíčkové se vzkazy, půjde jen a jen o bádání v lidské mysli. O té vedli s přítelem nejednu vášnivou debatu a Holmes zcela nekompromisně tvrdil, že pokud se podaří zkoumat ji v laboratoři, stane se opravdovou vědou. Poznal také hned, že ona slečna je velice inteligentní a sečtělá, místo hysterie má odhodlání, nepochyboval tedy, že vynaloží všechn

svůj um, aby očistila jméno svého syna. Síla její osobnosti byla patrna ze způsobu chůze, vyjadřování, „tance těla“, jak rád říkal Holmes. Ta žena měla jistě další zajímavá tajemství svého života, pro tuto věc však nepodstatná.

Hned na zítřejší den si domluvili další schůzku, nebylo lze otálet. Všichni se ovšem museli připravit. Slečna Westwoodová posbírat síly a utřídit si fakta, Holmes se vrhl na všechny dostupné tiskoviny, ve kterých se psalo o tragédii v Grey Hallu a doktor Watson se vydal do klubu, aby si promluvil se svými přáteli a bude-li mít štěstí i s někým od policie.

„A to štěstí jsem měl!“ zvolal pozdě večer, když se vrátil z úspěšné mise.

Holmes odhrábl kupu novin a tázavě pozvedl obočí.

„Stavil jsem se mimo jiné v krčmě U konvice a tam jsem narazil na konstábla Junkerse. Všechno mi vylíčil, ovšem právě konzumoval pálenku, takže fakta budou mít několik vrstev dramatizujících vylepšení.“

„Nevadí, milý Watson, poradím si! Sem s tím!“

„Tedy pán domu Gray je namyšlený starý paprika.“

„Jak prosím?“

„Tak ho popisuje konstábl Junkers patrně proto, že jeho a inspektora Lestrada vykázal ze své pracovny a nespolupracoval.“

„To je typický příklad chyb při tvoření profilu osobnosti. Subjektivní pohled.“

„Já vám říkal, že to nebude jednoduché. A madame Grayová je zahořklá studená ryba.“

„Nu, nekápl jste na toho pravého. Scotland Yard by měl své úředníky řádně proškolit. Ale nechme obyvatele domu. Něco jsem zjistil z novin a společenských rubrik. Věnujme se oběti.“

„Dobrá. Obětí je příbuzná starého papriky, pardón, pana Graye. Ovdovělá teta, či tak něco. Byla otrávena, to je nepopiratelný fakt. Jed byl patrně v jídle, které měla ve svém pokoji, ráda si ho tam nosila a v klidu mlsala. Všichni to věděli, všichni mohli jídlo otrávit. Že to nebyl nikdo zvenčí je evidentní. Vyrušený zloděj by patrně jednal jinak. Protože byl pokoj rozházený a chyběly nějaké prsteny a podobně, nařídil inspektor prohlídku.“

„Proč začal u toho chudáka?“

„Bylo to nejjednodušší a jak pravil konstábl, inspektor patrně vzýval všechny mocnosti pekelné, aby měl úspěch a nemusel se dále potýkat se starým... ehm, s pánem domu.“

„To má logiku,“ přitakal Holmes a protáhl se.

„No a vyšlo to.“

„Ano, až příliš snadno, zdá se. Nu, příteli, rychle na kutě, zítra nás čeká práce!“

Slečna Westwoodová přišla přesně v určený čas, což oba muži to přivítali s potěšením. Vypadala o mnoho lépe. Snad už jen to, že vyrazila do boje, jí přivodilo lepší spánek. Plaše se usmála a popřála dobrého dne, s elegancí sobě vlastní přijala občerstvení a byla připravena k práci.

„Nejprve, slečno, popište, prosím, obyvatele domu,“ řekl Holmes, „bez přemýšlení, stručně.“ Pohodlně se usadil, spojil ruce stiskem špiček prstů a zavřel oči. Watson si připravil notes, protože on si rád dělal poznámky, což se zhusta ukázalo prozíravým.

„Jak si přejete, pane. Tedy především pán domu, Alfréd Gray. Na válečných dodávkách přišel k velikému majetku, nemá však vkus, patřičné chování a důstojnost. Myslím, že mu to vadí, je často rozčilený. Jeho paní, Glórie Grayová, je upjatá a povýšená. Uzavřeli prospěšný sňatek. On dal bohatství, ona trochu šlechtické krve. Mají syna Richarda. Je mu čtrnáct, je chytrý, avšak rozpolcený mezi vznešenou matkou a pracovně zdatným otcem. Má domácího učitele, pana Jonese, do internátní školy chlapce neposlali pro nepřiliš pevné zdraví. Dceři Julii je šestnáct, je tichá, mlčenlivá, trpělivě čeká, až jí rodiče najdou vhodnou partii a provdá se. Ve společnosti guvernanky Smithové, bezbarvé a bezkrevné staré panny, vyšívá, čte, maluje. Pak ještě strýc Joseph, příbuzný madame Grayové, nositel starosvětské noblesy, skeptický, ironický, vtipný. Nu a teta pana Graye, paní Southerlyová, stará, neškodná, trochu pomatená. V poslední době truchlila pro svého psa.“

„Moment,“ zbystril Holmes, „ona přišla o svého psa?“

„Ano, asi tři týdny před svou smrtí oplakala psa. Takového podvraťáka, který ji byl stále v patách, ten jediný ji měl asi rád, ostatní ji snášeli asi jako kus nábytku. Chudá příbuzná.“

Znělo to hořce, slečna Westwoodová asi dobře věděla, co to znamená.

„Co se stalo tomu psovi?“

„Asi něco sežral, povídala kuchařka, pořád někde pobíhal.“

„Otrava?“ podivil se Watson.

„Dobrá,“ uzavřel psí téma Holmes. „Co další personál?“

„Ach ano, tedy kuchařka Colinsová, komorník Albert, služka a pomocnice. A pak Thomas. Zahradník a kluk pro každou práci.“

„A hospodyně, tedy vy, slečno.“

„Ano.“

Návštěvnice si osušila koutky očí bělostným kapesníčkem s kraječkou a odmlčela se. Watson zvedl zrak od svých poznámek a čekal, jakou otázku jeho přítel nyní položí. Ale ten zamyšleně sledoval své ruce a zdálo se, že je myšlenkami někde úplně jinde. V krbu se zhroutilo poleno a žhavě zazvonily uhlíky, hodiny na krbové římse neúnavně odměřovaly čas.

Konečně Holmes promluvil.

„Takže máme otrávenou starou tetu, která nikoho nezajímala, nebyla ničím důležitá, nemajetná. Komu by prospěla její smrt?“

„To nevím,“ vydechla slečna Westwoodová, „žádné dědictví, prakticky nic nevlastnila. Místa je v domě také dost. Ty její řeči a nálady nikoho nezajímaly. Snad jediné... ale to je naprosto nemožné, snad že ji museli živit, ale něco takového jsem nikdy nezaslechla. Byla prostě součástí rodiny.“

„Povězte mi, prosím, ještě něco o tom, jak se v domě žije. Jaké kdo má zvyky, jak probíhá den, kdy se večer chodí spát, přijímají-li hodně návštěv.“

„Dobře, chcete-li. Tak tedy časně vstávám já a kuchyně, přichází dodavatelé mléka, zeleniny, jednou za týden jedeme s kuchařkou na trh, obvykle v sobotu. Panstvo vstává pozdě, pán i paní rádi ponocují, obírají se knihami, ručními pracemi, ve středu přichází kanovník Brown, také doktor Richardson, obvykle pak všichni usedají ke karetní hře. Mladý pán tráví

několik hodin v knihovně s učitelem Jonesem, slečna Julie chodí s guvernankou na dlouhé procházky po okolí, pokud je příznivé počasí berou si malířské potřeby. Pokud je ošklivo, věnují se v pokoji hudbě, vyšívání a knihám. Personál má přesně určené zaměstnání. V domě panuje řád.“

„Neštěstí se stalo ve čtvrtek, že? Byl to obyčejný den? Nestalo se něco mimořádného?“

„Ne, jako obvykle. I když, jak o tom přemýšlím, vlastně ano. Někteří odešli z domu. Pán byl na aukci jednoročků, vzal sebou i strýce Josepha a doprovázel je komorník. Paní kontrolovala účetnictví, poté se odebrala do módního salónu, plesová sezóna se blíží. Slečna Julie s guvernankou odjela s ní, protože bude uvedena do společnosti. Ale mladý pán samozřejmě studoval.“

Slečna Westwoodová sklopila oči a odmlčela se.

„Ano? Něco jste chtěla doplnit?“

„Neměla bych asi zrazovat přítele, ale každá maličkost může pomoci, že? Odešel i domácí učitel pan Jones, myslím, že má nějakou známost.“

„Takže jste zůstala jen vy, Richard, kuchařka a služebnictvo. Nikdo cizí nepřišel?“

„Byla jsem skoro celý den v zahradě, stříhala jsem růže, všimla bych si.“

„A Thomas též zůstal.“

Holmes přestal klást otázky, odmlčel se. Potom cosi naškrábal na papír a zavolal paní Hudsonovou.

„Ať poslíček přinese čerstvé Timesy. Děkuji.“

Vložil bytné do ruky lístek a několik mincí. Potom opět usedl a hluboce se zamyslel.

„Jaké bylo jídlo, které obsahovalo jed? Kdo ho připravil? Kdo ho odnesl?“ pokračoval v pátrání.

„Byly to sendviče se zavařeninou a hrnek mléka. Připravila je kuchařka a odnesla si je paní Southerlyová sama. Tu zavařeninu jsme posvačili všichni, tedy jed musel dát někdo až do sendvičů. Mléko bylo též v pořádku, nalila jsem misku kočce.“

„A to bylo v době, kdy byl dům poloprázdný?“

„Ano,“ vydechla slečna Westwoodová a sklonila hlavu.

„Potom je ale okruh podezřelých poněkud úzký.“

Doktor Watson zvedl hlavu od poznámek a s úžasem pohlédl na přítele, neboť ho napadla myšlenka tak děsivá, že se mu orosilo čelo. Doufal, že ho Sherlock vyvede z omylu, ale detektivova mysl se ubírala stejným směrem.

„Slečno Westwoodová, povezte mi, prosím něco o mladém pánovi,“ řekl totiž Holmes mile, jakoby bez většího zájmu.

„Oh, pan Richard, to víte, je mu čtrnáct, to je takový složitý věk, vidíte, pánové,“ usmála se slečna Westwoodová zjihle, „jak již jsem říkala, není v internátní škole pro chatrné zdraví, ale je velice chytrý a stále leží v knihách, právě teď studuje botaniku, rovnala jsem knihy na stole v knihovně.“

„Ovšem nabízí se otázka, slečno, zda ho spíše ze škol nevyloučili pro nekázeň. Nu?“

„Ach, máte pravdu, nějaké drobné problémy tam byly, zkoušeli to dvakrát, třikrát. Nakonec zvolili domácí výuku. Víte, on to chlapec nikdy neměl jednoduché, otec pracovně vytížen, nesnáší zahálku, ovšem matka je spíše hlavou v oblacích, noblesní a vznešená, nejraději by ze syna měla pohodlně usazeného elegána.“

„A co dcera Julie? Jak snáší rozpor mezi otcem a matkou?“

„Julinka má poddajnou povahu, vyšívá a maluje, těší se, až se vdá a bude pečovat manželovi o domácnost. A jistě to bude dělat s láskou a dobře.“

„Jakou povahu má Richard? Je vznětlivý, nebo lhostejný? Co rád dělá?“

„Pan Richard je klidný, někdy až moc, jakoby neměl dostatek citu. Na koho by ho také přenášel? Otec vydává příkazy a láme nad ním hůl, matka si pluje ve svých vznešených snech, starší sestra vyšívá výbavu. V okolí žádný přítel, se kterým by tropil nějaké klukoviny. Dobře oblečený, zahrnutý lahůdkami a pohodlím, ale chudý na lásku.“

„Vyjádřila jste to přesně. Jaký měl vztah k zesnulé tetě?“

„Takový posměšný. Zvysoka ji přehlížel, nebyla pro něho dost urozená. V tomhle směru tíhnul spíše k matce a strýci Josephovi. Ten se občas uvolil a vzal ho na lov koroptví a podobně. Synovec mu však k srdci zvláště nepřirostl.“

Nikdo nevěděl, kdy se od Richarda dočká nějakého posměšku, nebo zlomyslnosti. Na nebohém Thomasovi nenechal nit suchou. Nedivila bych se, kdyby měl prsty v tom maléru se psem.“

Slečna si vyděšeně přitiskla kapesník na ústa.

„Dobře. Vraťme se k tomu odpoledni. Posvačili jste a potom?“

„Asi za hodinu se rozlehl křik. Utíkali jsme do pokoje paní Southerlyové, tedy já, služka a kuchařka mě po chvíli následovaly. Nebohá paní chroptěla, tápala kolem sebe jako slepá, a pak padla k zemi.“

„A nepořádek kolem?“

„Ano, ale toho jsme si všimly později. Musely jsme rychle poslat pro lékaře a ten nařídil povolat policii. Dále už to znáte.“

„Slečno Westwoodová, je to důležité, viděla jste někde v té době Richarda?“

„Počkejte, musím si vzpomenout. Ach ano! Přiběhl ze svého pokoje a byl velice rozrušený, když uviděl, co se stalo.“

Holmes vstal a pochodoval po koberci. Mnul si bradu, něco si pobrukoval.

„Víte,“ obrátil se na návštěvnici, „ono to vypadá tak, že tím pachatelem je ten hoch. Nerad to říkám, ale vše tomu nasvědčuje. Říkala jste, že právě studuje botaniku? Podle příznaků soudím na semena durmanu, jejich jedovatost je všeobecně známa. Zejména pro studenta botaniky...“

Zavládlo ledové ticho.

Slečna Westwoodová začala tiše plakat, protože pochopila, kam Holmes míří.

„Ale to jsem nechtěla,“ vzlykala do kapesníčku, „nechtěla jsem toho hoča takhle zradit, ale přece spravedlnost...“

Doktor Watson ji konejšivě pohladil po rameni a nešťastně pohlédl na přítele.

„Víte, slečno, je to složité,“ pokusil se o útěchu, „pan Richard patrně neumí domýšlet důsledek svého jednání. Jestli to byl on, kdo otrávil psa, potom se mohl bát prozrazení, pokud stará dáma cosi tušila. A těmi cetkami chtěl odlákat pozornost a svalit vinu na Thomase.“

Slečna stále nebyla schopna odpovědět a tak se rozhodl zasáhnout jako lékař. Nalil do broušeného pohárku trochu brandy a podal jí ho.

„Napijte se,“ řekl konejšivě, ale autoritativně, „udělá vám to dobře.“

„Ubohý hoch,“ vydechla slečna konečně, „ubozí rodiče. Zahrnuli ho vším, jenom ne citem. Dítě by nemělo vyrůstat v chladném blahobytu, ale v láskyplném náručí.“

Holmes kroužil kolem jako mlsný kocour a neříkal nic. Snad byl tou tragédií také zdrcen, alespoň tak to Watson předpokládal. Zbytečná smrt staré paní zničí mladý život i celou rodinu.

Ale potom se stalo něco neočekávaného. Detektiv se zastavil před vzlykající ženou a naprosto klidným a ledovým hlasem pronesl:

„Jenomže ono to bylo trochu jinak, že? Brandy nalejte sobě, milý Watsone, protože prožijete ještě větší šok. To ona otrávila tu nešťastnou starou paní, která si žila v bohatství a nic jí nebylo dost dobré. A vinu chtěla svěst na chlapce, jež měl všechno, co neměl její syn. Otcovo jméno, bohatství, budoucnost. To ona nastražila těch pár tretek do pokoje Richarda, jenomže ten je našel a běžel je strčit Tomovi pod slavník, aniž by tušil, co se vlastně stalo, myslel si, že je to jen nějaká Tomova lotrovina! Zhatil vám plány, slečno, tak jste přišla za mnou a dovedně jste mě navedla na smyšleného viníka!“

Doktor Watson užasle zíral do tváře dříve kultivované dámy, která se jako kouzlem začala měnit. Najednou měl před sebou rozzuřenou fúrii.

„Jak se opovažujete! Richard to byl! Pohrdal jí, byla zlá a zbytečná! To on chtěl svalit všechno na ubohého Toma!“

„Jste chladná manipulátorka a neváhala byste zničit mladý život a uvrhnout do zoufalství jeho rodiče! Zcela záměrně jste nás přivedla na falešnou stopu!“

Watson se obával, že slečna Westwoodová vyskočí a vyškrábe Holmesovi oči. A ona opravdu opustila své místo, avšak místo na přítele, vrhla se ke dveřím. Zprudka je otevřela a vpadla do náručí vysokého uniformovaného muže. Ten ji pohotově zachytil, aby neupadla a držel, neboť Holmes vykřikl:

„Nepouštějte ji! Tak, správně!“

Konstábl vrátil běsnící ženu zpět do křesla a pevnou rukou jí držel za ramena, aby se nevzpouzela. Současně podal Holmesovi list papíru. Detektiv přečetl zprávu a přikývl.

„Richard se přiznal, že strčil Tomovi uzlík se šperky do postele.“

„Vidíte? Je vinen!“ vřískala vítězoslavně slečna Westwoodová.

„Mýlíte se,“ pronesl klidně Holmes, „udělal to dávno před smrtí staré paní. Měla jste to dopředu připravené. Ale čas se obrátil proti vám.“

Teď teprve žena zmlkla a zůstala sedět bez hnutí.

Doktor Watson se konečně nadechl a tak jak mu přítel doporučil, nalil si a spolkl doušek brandy. Ten obrat v případě ho dokonale konsternoval. To opravdu nečekal.

„Nuže?“ obrátil se Holmes na zdrcenou slečnu.

„Nedovedete si představit, jak mě to ničilo. Když jsem konečně získala svého syna do své blízkosti, byla jsem zklamaná, protože byl budižkničemu a dělal jen samé problémy. Ten rozmazlený fracek Richard měl všechno! Bohatství, otce, navíc byl chytrý a půvabný. A ta stará ženská? Jak mě drásalo to její věčné kňourání a stěžování! Cpala svému čoklovi pamlsky a jednou jsem to nevydržela a otrávila ho. Měl jste pravdu, semena durmanu. To hloupé zvíře nedělalo potíže. Pak mě napadlo otrávit i Southerlyovou. Ale ten spratek všechno pokazil! Všechno!“

„Ale probůh, jak jste všechno poznal?“ podivil se Watson a pohlédl Holmese.

„Jak jsem pravil, příteli, tenhle případ byl o lidském hnutí mysli a naslouchání. Zatímco vy jste byl ukolébán vyprávěním a dokonale nacvičenou hrou, já vnímal signály těla. Nervózní poťukávání střevíčku, letmé pozvednutí obočí, či stisk rtů. A potom ten kapesníček. Nepovšiml jste si vůně mentolu? Krystalky způsobují slzení očí. Jak půvabné vzlyky! A zmínka o botanice, to byl vrchol! Poslal jsem poslíčka se vzkazem pro inspektora Lestrada, konstábl se dostavil právě včas. Richard se samozřejmě ještě nepřiznal, kdy tretky přemístil, ale jistě to udělá.“

Doktor Watson doprovodil policejního úředníka s nešťastnou slečnou do

Scotland Yardu, aby podal svědectví, Holmes se usadil ve svém ušáku a pohroužil se do chmurných myšlenek. Snad čekal větší vzdor a boj, vítězství bylo nakonec snadné. Jenom málokdo zůstane v nacvičené roli, když se mu inscenace bortí. Ani tato slečna nebyla bez citu. Milovala svého syna, i když jí přinesl zklamání. Nedokázala mu pomoci, tedy chtěla zničit život jiným. Doktora Watsona možná přesvědčila, ale jeho nemohla nikdy obalamutit. Nikdy!

Holmesovo rozpoložení mysli doprovázely tklivé tóny houslí.

Paní Hudsonová za dveřmi nehnula ani brvou a přidala do čajníku několik vonných lístků navíc.

Starý muž myslel na zimu

Pod poklicí popelavé oblohy působilo město unaveně, ponuře a vyčkávavě, jako kdyby čekalo na lepší časy. Ulice předměstské čtvrti byly tiché a liduprázdné. Pouze zaparkovaná auta dokazovala, že tam žijí lidé, ale mohl to být klam, některá vypadala jako odstavená na věčné časy.

Různorodé starší domy a domky se svéráznými přístavbami se skrývaly v zarostlých zahradách. Na rohové parcele stála břechťanem obrostlá výstavná secesní vila. Intimity rodinného života byla jedním z principů tehdejšího životního stylu a zacházela odezvu i v architektuře. Navazovala na architekturu lidovou, jejíž prvky byly zcela evidentní. Působivý vzhled vily zdůrazňovala i barevná sgrafitová výzdoba štítu. Dekorativní styl doplňovala strmá sedlová střecha s dřevěnými vyřezávanými lomenicemi. Nedaly se však přehlédnout náznaky jisté omšelosti, typické pro delší dobu neobývaná či neudržovaná obydlí. Vlastnit dům znamená permanentní starost.

Toho dne ovšem secesní vila obydlená byla. Hned za brankou stál kávově hnědý ford, trochu stranou povlávalo na sušácích bělostné prádlo. Z otevřeného okna doléhala melodie, v níž by zasvěcenec poznal Rachmaninovu symfonickou báseň Ostrov mrtvých. Příchozí neměl nic proti vážné hudbě, dokonce jí dával přednost před dunícím uf-uf-buch-buch, ale za znalce se nepovažoval a také jím nebyl.

Stiskl tlačítko, pod nímž stálo lineárním serifovým písmem skupiny Clarendol jméno Ing. Herberta H. Zvoníčková s dodatkem menší velikosti *daňová poradkyně*. Domofon zřejmě neplnil svou funkci, protože se na pěšině objevila sošná žena v křiklavě zelenožlutém domácím obleku. Nacházela se v letech, kdy si osamělé ženy ještě ledacos namlouvají a s oblibou se rozhlížejí po podstatně mladších chasnicích. Černé vlasy si stáhla dozadu, jeden neposlušný pramen však spadal do čela. Blížila se rázným krokem cirkusové jezdkyňe. Ústa dvě krátké úsečky, jezerní oči, tvář zamračená jako sedm havranů.

„Nové klienty neberu,“ střítila ze vzdálenosti pěti metrů.

„Nepřicházím jako klient,“ řekl Radim Hasil. „Jsem privátní detektiv a hledám pana Terebu.“

„Ten tady nebydlí,“ odsekla. „Nebydlel tady nikdy a na tom se nic nezmění.“

„Ale znáte ho!“

„Je to můj strýc.“ Odměřený tón nenaznačoval právě vřelé příbuzenské vztahy.

„Tento dům patřil kdysi profesoru Ouředníkovi.“

„Teď patří mně a strýcovi.“

„Který tady nebydlí.“

„Naléhal na prodej,“ pravila Herberta H. Zvoníčková. „Odmítla jsem. Pod jednou střechou bychom k souladu nedospěli. Soužití by jen podněcovalo nevraživost.“

„Po předcházejícím majiteli se údajně zachovaly různé sbírky a herbáře.“

„O těch nic nevím,“ pravila poněkud střízlivěji. Nepřiliš, sotva tak o paprsek, proniknuvší štěrbinou v zavřené okenici. „Veškeré zařízení bylo profesorem družkou rozprodáno. Zůstala pouze knihovna z dubového dřeva, která je památkáři označována za dílo Jana Kotěry z počátku dvacátého století. Její rozměry neumožnily odvezení. Rozebrání by ji naprosto znehodnotilo a sotva by ji někdo dokázal dát do původního stavu. Rozhodně ne z původního materiálu. Také by to znamenalo značná náklady.“

„Knihy zůstaly?“

„Hodnotné skončily v antikvariátu a ostatní patrně ve sběrně starého papíru.“

„Kdo vilu vyklízel?“

„Firma, která se podobnými pracemi zabývá. Převzala jsem dům úplně vyklizený. Chtěla jsem provést stavební úpravy, ale nepovolili mi na barák sáhnout. S památkáři bychom dospěli k rozumné dohodě, ale Stavební úřad staví na úplatcích, které přesahují moje možnosti.“

„Měl jsem přijít dřív,“ povzdychl Radim Hasil, pověst stavebních úřadů jej nezajímala. věděl o nich svoje. „Nepřevzal něco z profesorových sbírek pan Tereba?“

„Sotva. Profesorova družka nás nesnášela. Jmenovala se Oupuuová. Psáno jedním a dvěma u. Byla to chamtivá, sobecká a urážlivá osoba. Však ji Bůh potrestal. Než byly vyřízeny všechny dědické záležitosti, porazil ji autobus a měla to odbyté. Profesor rozdělil dědictví na tři díly. Ona dostala zařízení a všechny peníze, já a strýc Tereba tenhle značně zpustlý barák. Proti dvoupokojovému bytu v paneláku pochopitelně skýtá větší pohodlí a má i další přednosti.“

„Profesorova družka pocházela z Lotyšska,“ řekl Radim Hasil.

„Z Litvy. Z města Kapsukas. Vydávala se za botaničku, ale kolovalo, že snad absolvovala pouze střední školu. Asi půl roku po její smrti se tady objevil krajně nepříjemný člověk, se kterým bych nechtěla bydlet ve dvojdomku. Vydával se za bratra. Chtěl navštívit její hrob. Předala jsem mu urnu uloženou ve sklepě.“

„Kde najdu pana Terebu?“

„Na samotě u lesa,“ uvedla název filmu a dokonce svedla něco jako úsměv. Poťouchlý. „Tvrdí, že si městského života užil dost a na stará kolena se vrátil k přírodě. Jenomže k silnici to má tři kilometry a do nejbližší obce pět. V jeho věku to pokládám za krajně nerozumné řešení. Už mu bylo pětadesát!“

„Svěříte mi jeho adresu?“ požádal Radim Hasil.

Vychrlila ji jedním dechem. I s poštovním směrovacím číslem.

„Mohu panu Terebovi něco vyřídit?“

„My už jsme si všechno pověděli,“ vrátila se k upjatému tónu.

Radima Hasila napadlo, že se sice prezentovala jako povídavá osoba, přesto by s ní nerad bydlel ve dvojdomku. Ale nechal si to pro sebe.

- - -

Silnice to byla. Úředně třetí třídy, ale kdyby se silnice třídily do osmi kategorií, s trochou štěstí by uvízla v té předposlední. Lavorovité výtluky, asfaltové vyvřeliny, protáhlé pukliny jako po zemětřesení a snad každých sto metrů příslušná dopravní značka. Také klenutý můstek měl nejlepší roky za sebou, vyztužen silnými trámy postrádal zábradlí, Přejezd byl povolen pouze osobním autům a jednostopým vozidlům, a to ještě nanejvýš pětikilometrovou rychlostí.

Robotický hlas navigace upozornil na blížící se odbočku vpravo. Stále u ní tabule, hlásající zákaz vjezdu do lesa. Poměrně široká cesta téměř nepřetržitě klesala a byla vyztužená. Kameny, suť, drť, škvára, štěrk. Co okolí dalo. Snad kilometr stoupala rovná jako výstřel, stočila se úžlabiny a umožnila výhled na palouk, který stoupal k plochému vrcholu kopce. Tyčil se na něm jediný vzrostlý strom. Samotář. Připomínal tis, s jistotou by to ovšem Radim Hasil netvrdil.

Pozornost poutalo především obílené stavení se šmolkově modrým pásem nad zemí, jak to bývalo zvykem za časů prababiček. Také okna a dveře nesly modrou barvu, jen o poznání sytější. Vlevo stála kůlna bez čelní stěny, vpravo menší stodola s dokořán otevřenými vraty. Stála v ní červená mazda staršího roku výroby, snad CX trojka. Všude kolem se vršilo dřevo. Kůlna byla zaplněná až ke střeše. U špalku před kůlnou stál do pasu svlečený opálený muž a rozháněl se sekerou jako zkušený válečník z dob dobytvačných Vikingů. Počínal si zručně, zkušeně, práce mu šla od ruky. Štěpiny. Až se vloudila myšlenka, že sledovat šikovného člověka při práci je příjemnější než pracovat.

Trochu stranou se popásala ovce.

Radim Hasil zastavil, vystoupil, upravil si oblečení a vykročil. Ovce nereagovala. Muž pokračoval ve štípání a poměrně nízko nad obytným domem kroužil jestřáb jako bdělý hlídač.

„Dobrý den,“ zakřičel Radim Hasil.

Sekera na okamžik ustrnula nad mužovou hlavou, načež zvolna klesla a spočinula na mohutném pařezu naplocho. Muž sáhl po košili, natáhl si ji a obrátil se. Postavu měl stále pevnou a vypracovanou, tvář však pokročilý věk zapřít nedokázala. Vybledlé oči hleděly klidně, ale bděle.

„To nemůžete zahoukat?“ pronesl vyčítavě. „Málem jste mě polekal.“

„Nemůžu.“

„Proč ne?“

„Závada. Nehouká mi to.“

„Dejme tomu, že vám věřím. Zabloudil jste?“

„Pokud jste známý botanik Vít Tereba, dojel jsem na správné místo.“

„Tereba se jmenuji odjakživa, Vít jakbysmet, doktorát jsem získal před šedesáti roky, ale to není podstatné,“ pravil lehce chraplavým hlasem. „Jako botanika mě už zná málokdo. Moje skripta byla vyřazena, ačkoli je ti noví z větší míry opsali. Chystám si trošku topení. Tady v kopcích je zima dlouhá, musím na n i p a m a t o v a t c e l é l é t o . “

„Tohle,“ Radim Hasil se rozhlédl, „nespálíte ani na deset roků!“

„Zaručíte mi, že napřesrok bude schopný štípat?“

„Rád bych.“

„To já také. Co vás přivedlo?“

„Pozůstalost po profesoru Ouředníkovi.“

Trhlo to s ním, možná se ozvalo dlouhou dobu zasuté špatné svědomí. Pootočil se, jakoby chtěl sáhnout po sekeře, načež bezmocně rozhodil rukama. „Žádná neexistuje. Co nezašantročila jeho družka, to prodala snacha. Jedna za osmnáct, druhá bez dvou za dvacet.“

„Tahle verze je dost děravá,“ řekl Radim Hasil.

„Chcete naznačit, že lžu?“ pravil starý muž hlasitěji.

„To rozhodně nikoli, ale možná tušíte, tam se sbírky a herbáře poděly!“

„Poslouchejte, vypadáte na slušného člověka. Kdyby tomu tak nebylo, vyrazil bych s vámi dveře. Tedy, kdybychom hovořili v domě. Tady venku na vás nemůžu poštvat ani psa, protože mi ho hajný zastřelil. Že pytláčil.“

„Pytláčil?“

„A to víte, že jo. Rád nějakého ušáka prohnal. Ale nelovil! To zase ne! Problém vězí v tom, že pytláčí také hajný. Tady kolem je stále zvěře habaděj. Co uloví, nemůže sám zkonzumovat! Povídá se, že maso prodává do hotelu.“

„Proč mi to prozrazujete?“

Tereba se zahleděl na kroužícího jestřába. „Nejste od policie?“

„Nejsem.“

„Škoda. Mám na hajného pifku. Neměl mi zastřelit psa!“

Radim Hasil se představil.

„Kdo vás sem poslal?“

„Vaše snacha mi dala adresu.“

„Pro koho pracujete?“

„Muzeum disponuje notářsky ověřeným dokladem, kterým mu pan Ouředník odkázal všechny sbírky, odbornou literaturu a herbáře. Údajně jich vlastnil jedenáct.“

„To si vzpomněli hodně dlouho po funusu.“

„V posledních letech došlo v muzeu k sérii personálních změn,“ řekl Radim Hasil. „Zcela náhodou našli záznam o dokumentu, uloženém u pražského notáře. Ten zase nevěděl o profesorově smrti.“

„Domníval jsem se,“ pronesl Tereba s lišáckým úsměvem, „že se privátní očka zabývají nevěrami a sem tam nějakým mordem, se kterým policie potřebuje píchnout.“ „Vraždy řeším ve volném čase. Pátrat po ztracených herbářích je dramatičtější.“

„A to jo,“ přikývl Tereba.

„Neporadíte mi?“

„Když chcete ztratit důvěru, rozdávejte rady,“ odpověděl Tereba „Je hic. Co takhle pivo? Do mého sklípku vedou jen tři schody, ale pivo je jako křen.“

„Řídím.“

„Tak si dáme aspoň ten křen. S párkem. Nějak mi vyhládlo.“

Křen byl ostrý jako břitva, párky kvalitní, probrali ledacos, včetně pozůstalosti po profesoru Ouředníkovi a Terebových příbuzenských vztahů. Jisté rezervy zůstaly, vrátka sdílnosti zůstala přivřená. Nedovřenými dveřmi se přiloudala ovečka, chutě spolykala několik kousků chleba a zase se odloudala.

„Je hluchoněmá,“ prohlásil Tereba. „Nereaguje ani na výstřel a ještě nikdy nezabečela. Ráno a večer chodíme na procházku nahoru do stráně. Starám se o ni, protože nemusím sekat trávu. Jenomže s ovečkou si nepohovoříte. Se psem je to jiné. Rozumí každému slovu, každému gestu, každému pohybu. A že rozumí on vám, to mu poznáte na očích.“

„Osamělý strom nahoře na stráni je tis?“

„Jak jste to poznal?“ podivoval se Tereba. „Je chráněný. Podle památkářů roste nejméně pět set roků, podle mého je mladší.“

„Není pamětníka, který by spor rozsekl,“ řekl Radim Hasil.

„Pamětník jsem tady já,“ řekl Tereba. „Pamatuji toho víc, než je mi milé. Vedle tisu stál ještě v sedmnáctém století hrádek. Ten také nemohu pamatovat, ale zůstaly po něm hrubě opracované kameny.“

Ve svém věku nepochybně pamatoval hodně. dalo se usoudit, že pamatuje něco i o pozůstalosti po profesoru Ouředníkovi, ale svoje znalosti obratně zamlouval.

- - -

Cesta zpátky bývá náročnější cesty tam. Především proto, že neustále stoupala. Aby toho nebylo málo, zrovna v nejužším místě, kde tvořila úvoz metr pod okolním terénem, stálo mírně nakloněné auto. Nad ním seděl na pařezu muž s lesáckém, klobouk položený u nohou.

„Malér?“ zeptal se Radim Hasil kolegiálně.

„Váš,“ řekl nejméně týden neholený hajný. „Vjezd do lesa je zakázán. Když vám dali řidičák, musíte umět číst!“

„Navštívil jsem pana Terebu.“

„A to jo, ale nic to nemění. Uvívnete, než pro mne přijedou. Ulomilo se mi kolo.“

„Můžu vám nějak pomoci?“

„Dejte mi cigaretu. Svoje jsem dokouřil.“

„Kouření v lese je zapovězeno.“

„Každé pravidlo má nějakou výjimku.“

Seděli metr od sebe, na pařezech, mlčky. Cigareta je za jistých okolností svátost, zasluhující klid a pohodu. Symbol družnosti. Někde křičela sojka, ale nikomu to nevadilo, byla tam doma.

„Vy Terebu znáte?“ začal hajný, když dokouřili.

„Dneska jsme se viděli prvně,“ řekl Radim Hasil. „Ale sotva naposled.“

„A to jo. Tereba je protivný dědek. Trousí o mně šeredné řeči.“

„Zastřelil jste mu psa.“

„Ztěžoval si? Štval zvěř,“ prohlásil hajný urputně.

„Tereba?“

„Jeho pes.“

„A to jo,“ řekl Radim Hasil naschvál, ale nezabralo to.

„Určitě ji někdy i uštval,“ lamentoval hajný. „Domlouval jsem Terebovi, aby psa nenechával volně pobíhat. Marně. Že prý pes na řetěz nepatří.“

Radim Hasil s tím souhlasil, zvažoval však, zda není kousek pravdy v tom, že hajný pytláčí, psa rušícího zvěř nemohl v revíru potřebovat. Vhodný námět k rozhovoru to však nebyl. Navíc zaslechli charakteristický hluk a za okamžik zahlédli mezi stromy pomalu couvající kabinu odtahového nákladáku.

„Chytré,“ uznal Radim Hasil.

„Upozornil jsem ho, že tady neotočí,“ poznamenal hajný. „Mimochodem, jsem nějaký Šára. Bydlím v hájovně u silnice. Kdybyste potřeboval dřevo na topení. Mám to tady kolem na povel.“

„Já jsem Roman Hasil z Prahy. Topím plynem a na povel mám jenom sám sebe.“

Hajný se nezeptal, jak to přijde, nezajímal se, proč vyhledal Terebu, měl už jiné starosti. Když naložili poškozené auto na plošinu a upevnili ho, rozloučil se mávnutím ruky. Radim Hasil jel zvolna za odtahovým vozem. Když se mu otevřel výhled na pohasínající nachový západní obzor, pomyslel si, že zítra bude větrno.

Bylo to však horší. Mnohem horší.

- - -

To město mělo necelých třicet tisíc obyvatel, několik proslavených a několik neslavných rodáků, jednu menší továrnu v provozu, jednu v likvidaci, pokojnou řeku, tři mosty a dvě lávky přes dvě řeky, jeden most železniční, přiměřenou nezaměstnanost, čtyři supermarkety, starožitnictví a antikvariát, který s nezměrnou láskou provozoval vetchý muž s holou vejčitou hlavou a zvládavýma očima.

Ve starožitnictví Radim Hasil nepochodil. V antikvariátu se zajímal o odborné publikace, zaměřené na botaniku. Pár knih dostal a prolistoval. Jednu odložil stranou. Vyšla na počátku války a obsahovala kresby malíře, jehož jméno mělo stále zvuk.

Zeptal se na fiktivní Magdalenu Novotnou, jen tak pro zkoušku, majitel antikvariátu zamítavě zavrtěl hlavou. Stejně reagoval na jména Zvoníčková, Oupluová a Tereba.

„Snad tady někdo z nich byl,“ připustil váhavě. „Zákazníci se mi nepředstavují.“

„Znal jste profesora Ouředníka?“

„Ten sem chodíval. Byl to dobrý brach. Sháněl prvorepublikové detektivky. Připomínaly mu klukovské roky, jeho dědeček jich měl plnou půdu. Než vyhořel.“

„Neprodal vám pan Ouředník odborné publikace nebo herbáře?“

„Pan Ouředník ne, ale krátce po jeho smrti přivezl nějaký člověk hromadu jeho starých i novějších knih. České, slovenské, cizojazyčné. Všechny jsem brzy prodal. Některé pan Ouředník sám napsal, některé si jenom podepsal. Lidé to dříve měli ve zvyku, vážili si každé knihy, kterou získali.“

„Jak ten člověk vypadal?“

„To už si přesně nevzpomínám. Však od té doby prošla léta!“

„Pouze tři,“ řekl Radim Hasil. „To zase není tak moc. Jaké měl auto?“

„Přivezlo ho taxi. Běďa Holeček, starý kamarád. Také dobrý brach.“

„Stále jezdí?“

„Stále,“ potvrdil dobrý brach z antikvariátu. „Vezmete si nějakou knihu?“

Odnesl si Květiny, objemnou knihu s ilustracemi Josefa Mánesa a úvodem Františka Halase. Nešlo o vědeckou publikaci, ale rozevlátý podpis profesora Ouředníka byl nezpochybnitelný. Pro renomovaného botanika měly květiny zřejmě i poetický náboj.

- - -

Dobrý brach Holeček se také nacházel ve věku, kdy pohled na plný talíř dostává přednost před pohlednou ženou. Seděl za volantem na štaflu před nádražím a louskal buráky. Pro vtipnou kaši šel v mládí nejméně dvakrát, stačila zmínka a jeho paměť sypala vzpomínky z rukávu. Nejcennější bylo jméno muže, jemuž vezl ze secesní vily na předměstí do antikvariátu knihy. Dokonce

nadvakrát. Než si ten člověk pořídil vlastní auto, několikrát jej vezl nahoru do lesů.

Radim Hasil znovu zamířil do kopců. Ke stavení stojícímu na dohled osamělého tisu, k němž ovedce a Vítu Terebovi s bohatými zásobami dřeva, aby otočil rumpálem nad studnicí jeho paměti. .

- - -

Stavení stálo na svém místě, sekera byla zařata do špalku, dokonce i jestřáb zakroužil nízko nad střechou, byl tam však jediným živoucím tvorem. Radim Hasil si vzpomněl za zmínku Víta Tereby, že chodí s ovečkou nahoru k tisu. Pěší turistiku se srdce nenáviděl, ale nebylo zbylí. Tis měl před sebou jako na dlani. Zaujaly jej modravé květy květy svazenky, která zavítala na starý kontinent z rodné Kalifornie. Potom zahlédl ovečku. Zjevně se spokojeně popásala. Tis byl krásný strom. Odolný. Vzdoroval všem nepohodám, jimž byl vystaven. Skýtal prostorný stín, v němž si mohl ne jeden chodec odpočinout a třeba i zdřímnout. Ležel v něm Vít Tereba. Neodpočíval však, nedřímá. Spal věčným spánkem a zásluha patřila projektilu, který jej zasáhl v blízkosti pravého spánku, tam, kde je lidská lebka nejzranitelnější. A ležel tam určitě několik hodin. Mouchy měly slet. Také mravenci si již našli cestu k nebybnému tělu.

„Povězme od rána,“ odpověděl Radim Hasil na dotaz policistky na čísle 159.

„Neodcházejte, na nic nesahejte, rozumíte?“

„Rozumím,“ řekl Radim Hasil. „Jsem bývalý kriminalista.“

„Jak že se jmenujete? Radim Hasil? Neznám!“

„Ani nemůžeš,“ řekl Radim Hasil sám pro sebe, spojení již bylo přerušeno.

- - -

Napřed se tam rojil stále víc much, potom policisté. Po uniformovaných přijeli civilisté od kriminálky. Relativně mladý komisař vážil každé slovo, ale těšil se autoritě. Lékař upřesnil dobu Terebovy smrti na osmou ranní. Plus minus něco málo. Starý muž byl zasažen z větší nebo velké vzdálenosti, projektil uvízl v hlavě. Smrt nepochybně nastala okamžitě. Žádné trasologické stopy nebyly zaznamenány, tělo bylo odvezeno na prosekturu. Bez klíče, který měl Tereba v kapse. Nepotřebovali ho, domovní dveře našli nedovřené. Uvnitř

panoval pořádek. Podezření, že vrah prohledával stavení se ukázalo jako neopodstatněné. Rozhodně by otevřel zásuvku kuchyňského stolu, v níž ležela legálně držená pistole. Bez nábojů, ty policisté našli jinde.

„Teď vy,“ řekl komisař Radimu Hasilovi.

„Takhle to tady vypadalo včera odpoledne. Několik věcí možná stálo jinde.“

„Ta vaše legenda, ta ztracená pozůstalost, může mít souvislost s vraždou?“

„Sotva,“ připustil Radim Hasil. „V antikvariátu jsem sice zjistil, že tam Tereba prodal knihy po profesoru Ouředníkovi a nepřiznal to, ale od té doby uplynuly tři roky. Možná se nechtěl dělit s neteří Zvoníčkovou, byli na kordy. Podle její verze všechno rozprodala nebo vyhodila profesorova družka z litevského města Kapsukas. Podle Zvoníčkové ji krátce po Ouředníkově smrti potrestal Bůh, ale ve skutečnosti ji porazil autobus a nehodu nepřežila.“

„Pro jistotu prověříme tu nehodu a alibi Zvoníčkové,“ rozhodl komisař. „Není to náhodou daňová poradkyně?“

„Má to napsané na brance pod zvonkem.“

„A hleďme,“ poznamenal komisař a zahleděl se z okna, jako kdyby tam promenádovalo něco z minulosti jmenované.

„Terebova smrt má spíš spojitost s jeho zastřeleným psem,“ uvedl Radim Hasil.

Kriminalisté zpozorněli.

„Panu Terebovi někdo zastřelil psa?“

„Hajný.“

„Který?“

„Představil se jako Šeba,“ řekl Radim Hasil a stručně vylíčil okolnosti, za jakých se poznali.

„Tereba se domníval, že psa zastřelil právě hajný Šeba?“

„Žádné jméno nepadlo. Podle hajného pes štval zvěř, podle pana Tereby pytláčil hajný.“

„Hm,“ udělal komisař zadumaně. Mohlo to být potvrzení domněnky, mohlo to znamenat zpochybnění.

„Zastřelit člověka ze značné vzdálenosti a s takovou přesností,“ řekl Radim Hasil,

„to se vždycky nepovede ani dobrému střelci. Nemůže se jednat o nešťastnou náhodu?“

„Inu,“ pravil komisař, opravdu nebyl mluvka. „Vrátíme se. Co je psáno... Kde jste se ve městě ubytoval?“

„V penzionu Šárka.“

„Možná vás ještě budeme potřebovat,“ uzavřel komisař. „Zítřka vám zavolám.“

- - -

Nezavolal. Přišel osobně. Krátce před večerem.

„Tak jsme případ uzavřeli. Hajného Šebu jsme drželi v pozornosti již delší dobu.

Dodával zvěřinu do dvou hotelů. Koncem zimy našli uhynulého jelena dvanáctáčka. Tehdy jsme prověřovali všechny legálně držené lovecké zbraně. Záznamy se zachovaly. Dneska po obdukcii vyšlo najevo, že Tereba byl zastřelen ze stejné pušky jako jelen. Patří hajnému Šebovi.“

„Přiznal se?“

„Přiznal, že ráno v blízkosti tisu střílel na srnce,“ řekl komisař. „Minul, srnce v okamžiku výstřelu vyplašila liška. Tu zastřelil v běhu druhým výstřelem. Tedy, ležela samozřejmě liška. Takže se můžete vrátit domů. Muzeum zkrátka přijde zkrátka.“

„Co uděláte s Terebovou ovečkou?“

„Chcete ji?“

„Bydlím v soukromém domě,“ řekl Radim Hasil. „Majitelka by měla námitky, kdybych ve třetím poschodí choval ovci.“

„Už se pase na jiné pastvině,“ uzavřel komisař.

Bylo to dvojmyslné prohlášení, o kterém Radim Hasil dlouho uvažoval.

Vesnická neromance 2

Dostal jsem od Valerie další dopis. Jako všechny předchozí jsem ho neotevřel a vhodil do věčně hladových litinových kamen v kotelně. Přidal jsem k němu lopatu uhlí a prohrábl ohniště kovovým hákem, kterým se mě před rokem pokusila zabít.

Dopis mi přišel do sedlecké hospody. Jinou adresu jsem od návratu z vojny neměl. Přespával jsem v jejím pokoji, v pokoji dvojnásobné vražednice.

Valerie trestu smrti unikla, zrušili ho hned v devadesátém, po revoluci. Odsoudili ji k doživotí. Podle mě spíš měla skončit v blázinci.

Zavřel jsem dvířka topeniště, přiškrtl klapku a vrátil se do lokálu. Jediný host si mávnutím ruky vyžádal nášup. Hospoda se naplní až po třetí odpoledne, to se tu staví chlapi z družstva. Z práce půjdou rovnou na jedno, až potom domů.

Odpoledne mi přijde na plac pomáhat Žofka, Tondova máma. Tonda ne, Tonda se mi po propuštění z basy vyhýbá. Seděl proto, že se přiznal, že zabil sekerou svého násilnického otčíma Vincenta. Myslel si, že to udělala máma Žofka, a nechtěl, aby šla do vězení a jeho mladší sourozenci skončili v dětském domově. Pak však vylezlo na světlo, že vraždila Valerie. Jeho láska, nebo čím vším mu byla. Měli spolu zvláštní vztah. Vlastně ještě pořád mají.

Tonda mi asi nedokáže odpustit, že jsem mu ji šukal, zatímco on místo ní seděl v base. Tohle by slušný kamarád kamarádovi neudělal. On měl Valerii určitým způsobem doopravdy rád. I když udělala to, co udělala. Nebo možná i právě proto.

„To pivo je furt nějaké divné,“ zašklebil se Justýn. Měl už čtvrté, u každého řekl to samé.

„To bude tím, že je tu divný hospodský,“ pokrčil jsem rameny. Protože hospodský jsem tady já a já jsem fakt divný. Pro všechny z vesnice i pro sebe.

Nikdo nečekal, že když konečně vyšlo najevo, kdo opravdu zabil mizeru Vincka a později i opilce Páva, nezdekuju se a zůstanu bydlet v hospodě. Páv Valerii z toho mordu podezřívá, musel ji tu noc potkat, bydlel jen kousek od Vincka, ale sotva kdo by mu naslouchal, byl to jen místní trouba. Sice se o něm říkalo, že právě on ukradl ze sedleckého svatostánku zlatou sošku svaté Apoleny,

půl století starou chloubu kostela, aby měl za co pít. Taky se říkalo, že zase tak moc stará nebyla a ze zlata už vůbec ne.

Přebrat kšeft po Valice bylo až masochisticky úchylné. Já to od sebe čekal ze všech nejmíň. Zůstal jsem. Národní výbor mi dal putyku do nájmu, byl jsem něco jako místní hrdina. Nebo blázen. Ono se to někdy dost špatně rozlišuje.

Večer se hospoda naplnila, docela normální páteční frmol. Randál, kouř, porada fotbalistů před zítřejším zápasem, karbaníci kolem vysloužilého učitele Ády, pomalá a stále jakoby nahrbená Žofka, já občas u pípy a ještě častěji ve sklepě u náladových kamen.

Podzim byl chladný, vinohrady posbírané, špačci zpátky ve Španělsku nebo kde... Valerie v base, Tonda, kdysi můj největší kamarád, se kterým jsme se chystali po vojně utéct za hranice, na baráku u sourozenců, Žofčin násilnický manžel Vincent v pekle a nešťastník Páv, co se vůbec nejmenoval Páv, ale Mareček, dva metry v hlíně, aniž by pořádně tušil proč. Taková malá pitomá vesnická neromance se u nás minulý podzim odehrála.

Doufal jsem, že se navečer zastaví Hanka. Na kofolu, a tak trochu možná i za mnou. Knihovna je hned nad hospodou, zavírá o šesti. Hanka je naše nová knihovnice, dojíždí z Valtic.

Líbí se mi, že zajde do hospody. Líbí se mi, že se s ní dá o všeličem povídat. Líbí se mi.

„Vojto, někdo mně sebral klíče!“ řekla trochu polekaně, když později opravdu dorazila.

„No páni! Asi se chystá velká knižní loupež!“ zkoušel jsem být vtipný. Když jsem viděl, že to nezabírá a spíše ji jen štvu, přidal jsem: „Třeba jsi je někde založila...“

„Možná. Knihovnu jsem zamkla, v šupletí mám náhradní svazek. Ale na něm už nejsou klíče od brány a od hlavního vchodu a od kumbálku ve sklepě.“

Sedl jsem si k ní ke stolu a dělal, že neslyším objednávky a blbé řeči štangastů o vesnickém pobudovi, co hustí kydy do hlavy krásné doktorky filozofie. Protože jsem hustil.

„A mám nahoře docela zimu,“ postěžovala si ještě. Vzal jsem ji za ruku, fakt ji měla studenou.

„Takže místo kofoly si dáš raději grog? No jo, zase mi nějak blbne kotel.“ Topení máme společné, přes stejné stupačky.

„Fakt nevím, kam se poděly...“ To bylo divné, většinou věděla všechno a přesně. Nejlíp na světě. No jo, byl jsem zamilovaný. Žmoulal jsem jí ruku jak studentík a doufal, že to nikdo moc nevidí. Muselo to být vidět až v Americe.

Potom se stalo něco, co už dlouho ne. Do hospody vešel Tonda. Neukázal se tu nejmíň měsíc. Vypadal zanedbaně, sešle, v očích měl jakoby horečku. Dost často jsem na něj myslel, ale teď jsem z jeho návštěvy neměl žádnou velkou radost.

„Potřebuju s tebou mluvit,“ postavil se ke stolu, Hanku sotva zaregistroval.

„Ahoj. Tak mluv.“ Docela mě lekal. Změnil se. Hanka se asi taky vylekala, prudce mi stiskla ruku a už nepovolila.

Změnilo ho vězení, dvě vesnické vraždy a zatčení Valerie.

Změnila ho nová doba, revoluce, u které osobně nebyl. Prožil ji v base a když ho propustili, vrátil se do jiného života.

Já byl taky jiný. Už jsme se nekamarádili. Na rozdíl od něj mi to však bylo líto.

„Raději o samotě, Vojto...“

„Dáš si něco?“ zeptala se ho Žofie, která za mě šoupala nohy po lokále, zatímco já slovně křepčil kolem krásné knihovnice a snažil se jí pomotat hlavu. Na oplátku.

„Pivo, mamí. A nech nás.“

„Já teda snad půjdu,“ vstala Hanka, konečně jsme se pustili. „Vojti, jen popros na výboru o náhradní klíče. Že je zaplatím.“

Celé dny se mnou nikdo pořádně nemluví a najednou tu byli dva zájemci a já rychle nevěděl, kterému dát přednost. Jako vždy se to vyřešilo samo a beze mě. Hanka odcházela a já jen pitomě zíral. Někdy nepatřím k nejbystřejším.

Ještě než však úplně odešla, udělala něco fakt fantastického. Dala mi pusy. Jen tak, přede všemi. Pak jsem ji neměl milovat.

„Hmm, jde ti to,“ zašklebil se Tonda. „Ne každý má takové štěstí.“ Řekl to víc zle než jen posměšně, jako bych já mohl za to, že jeho holka zabila dva lidi a dostala doživotí. Míval jsem z toho špatné sny, protože trochu jsem za to mohl.

Jakmile jsem zjistil, co Val udělala, měl jsem radost, že Tonda budou muset pustit. Ta radost se teď rozplizla jak stíny po zdech za svítání.

Když Val zjistila, že si pomalu všechno skládám dohromady, že se mi v kebuli konečně rozjasňuje, nalákala mě do kotelny a pokusila se mě utlouct železným hákem. Měl jsem jakési výčitky, že jsem odmítl být její třetí obětí. Fakt divné.

„Pojďme raději dolů, Vojto...“ Uff, až mě zamrazilo v zátylku. To určitě, takové pozvání jsem už docela nedávno dostal. Jednu jizvu ukřívám v rukávu, druhou ve vlasech. Pořád jsem měl Tonda rád, ale kdo ví, co se mu teď honí hlavou. A dostal jsem na něj vztek. Jako by nevěděl, jak se mi vedlo v kotelně s Val.

„Tondo, kurva, mě to fakt mrzí! Vincent dostal, co si zasloužil, jenže vražda je vražda. A Páv, ten přece nemohl vůbec za nic! Jen náhodou viděl, co neměl, a ona se bála, že by o tom v chlastu mohl začít mluvit. Nic z toho není moje chyba! Jasně, spal jsem s ní, ale to chtěla ona! Já jen neměl sílu odporovat... To jsem ještě přece nevěděl, co udělala a co ještě udělá... Chtěla zabít i mě, sakra!“

„Jenže nezabila,“ sykl, až se mi zdálo, že lituje, že se to nestalo. Možná ji fakt měl rád víc, než jsem si kdy myslel. Až tak, že by za ni raději seděl v base.

„Toníku...,“ vydechl jsem jen nevěřičně.

„To už je fuk,“ přerušil mě. Ale bylo znát, že mu to fuk pořád ještě není. „Něco od tebe potřebuju. Dole.“

„Co pořád máš? Zajdi si tam sám. Přece jsi taky topil, když jste to tu s Valikou vedli. A můžeš štournout do kotle, nějak blbě hoří. Hanka říkala, že má nahoře zimu.“

„Hanka říkala?“ Vysmíval se, byl zlý, byl zlý na mě i na celý svět.

„Běž do prdele! Nebo do kotelny, mně je to jedno,“ štvál mě. Nechal jsem Tonda Tondou a šel za pult a nalil dva panáky rumu. Pro mě a pro Žofku.

„Nemá náladu,“ prohodila starostlivě, když polkla. „No jo no,“ vzal jsem to též jedním hltem.

„Co se vrátil z vězení, je divný. Ale teď je ještě divnější. Zase mu napsala.“

„Mně píše taky,“ připomněl jsem jí.

„Jenže ty to nečteš.“ Věděla, kde končí mé dopisy od Valerie. „On jo. Já se jí bojím, Vojti. I když je zavřená.“

„To je směšné,“ zavrtěl jsem hlavou. „Dáme si ještě jednu.“ Dali jsme si.

Že bych se měl Valerie bát i já mě nenapadlo ani náhodou.

Karbaníci byli stále hlasitější, fotbalisti slavili zítřejší výhru předem, co kdyby se nepovedlo. Justýn si mávl o další pivo, tak jsem mu ho přinesl. Všichni se furt courali čurat, někteří do žlabu na hajzlík, jiní ze zvyku do přírody, za hospodu pod moruši. Dva panáky rumu mi stouply do hlavy. Ani jsem si v tom frmolu nevšiml, kdy se Tonda vrátil z kotelny.

Justýn zaplatil a odešel. Tonda něco prohodil k Žofce a ona kývla a on zajel za pult a zmizel v kamrlíku, ve kterém jsme kdysi v pravěku popíjeli ve třech, a Valerie jen převracela oči, když jsme s Tondou plánovali útěk do Rakouska.

Justýn se pak nečekaně vrátil a vypadal najednou střízlivě a vyplašeně, kráčel středem hospody na strnulých nohách, až do mě málem vrazil, a pak řekl jediné slovo: „Hanka.“ Hned potom mu povolily svaly a zhroutil se na podlahu.

Nic mi nedocházelo, ničemu jsem nerozuměl, trvalo mi nejmíň týden, než jsem se rozběhl k východu. Ještě jsem se v letu snažil křiknout na Žofii, ať pohlídá provoz, ale zrovna nikde nebyla v dohledu.

Vběhl jsem do podloubí a pak směrem k hřišti, kolem obrovské moruše a kolem studny starých sirných lázní, kudy Hanka musela procházet na vlak. A tam, skoro ve tmě, u nízké zídky se nad něčím skláněli dva chlapi, co si vyšli ven ulevit, a jeden z nich se otočil a poznal mě a řekl: „Nechod' sem, Vojto.“

Ale to už jsem byl u nich, v srdci hrůzu, až jsem se nemohl nadechnout, protože Justýn vyslovil jméno Hanka tak děsivým způsobem, že se mi udělalo zle. Uviděl jsem v trávě ženské tělo, leželo na břiše, černé vlasy rozprostřené a zalité ještě černější krví. Do tváře jsem neviděl, ale to nebylo třeba, protože jsem ji poznal, poznal bych ji na sto kilometrů.

„Dál nechod', Vojtine. Je mrtvá. Už jsme volali policajty.“Zatmělo se mi před očima, chystal jsem se upadnout, ale nenechali mě. Najednou byla kolem spousta lidí, pomáhali mi, vedli mě zpátky do hospody.

„Proč Hanka?“ ptal jsem se všech najednou a každého zvlášť, ale nikdo neodpovídal. „Proč ona?“

Vyhrkly mi slzy a já nedokázal myslet a nechtěl se smířit a neuměl přijít na žádný důvod... Konečně se odněkud objevila Žofka a nalila mi další rum. Nebránil jsem se. „Ať mi proboha někdo řekne, proč...“

„Bůh o tom možná bude vědět víc, než by chtěl, Vojto,“ přerušil mě tiše vysloužilý učitel Áda a vložil mi cosi do dlaně. Část něčeho. Z jedné strany to bylo kulaté a hladké, z druhé trčely ostré střepy. „Našel jsem ji v trávě kousek od slečny učitelky.“

Zíral jsem na tu věc a vůbec netušil, co po mně šéf místních karbaníků chce, co mi to vlastně ukazuje a k čemu mi to teď může být dobré. Vše ve mně kypělo a dralo se a formovalo v jedinou otázku: „Proč?!“

A pak mi něco zablesklo v hlavě, něco neuvěřitelného, nesmyslného, o to víc však neodbytného. Takhle to přece být nemůže! To by znamenalo, že...

Rozklepal jsem se a ztěžka dopadl na židli. Protože na dlani mi ležela ulomená část hlavičky svaté Apolenky. Ztracené a právě teď aspoň zčásti nalezené chlouby našeho kostela.

Často jsem si ji prohlížel při návštěvách božího chrámu, každou neděli jsem doprovázel babičku na mši. K Apoleně jsem nevzhlížel s náboženskou úctou, ale s úžasem kluka zírajícího na zlatou sochu. Na mše jsem nechodil nezištně. Babička mi vždycky vyplatila deset korun. Pro mě to bylo obrovské bohatství, zkalené později zjištěním, že farářovi dává při každém kázání stovku.

Hlavička měla růžový obličejík se zlatými loknami a bílé okraje na ulomeném krku. Poznal jsem ji, nemohl jsem se mýlit. Pořád jsem byl rozklepaný, ale jak ve mně rostl vztek z poznání, začínal jsem jasněji myslet.

„Nemáme nikam chodit,“ oznámil kdosi od dveří. „Policajti tu budou za čtvrt hodiny.“

V hlavě se mi rozjel stroj. Šrotoval slova, pocity a dojmy a skládal je zpátky do obrazů, do logických souvislostí, do tragických vývodů. Ucítil jsem hnusnou, smradlavou, neodbytně odpornou pravdu. Skoro jsem se pozvracel.

„Žofko, kde je Tonda?“

Couvala přede mnou, v jedné ruce flašku s rumem, v druhé prázdnou skleničku. „Tys o tom věděla?“

„Ne všechno, Vojti...“

„Kde je? Jak jsi mohla...?“

„Je to můj syn,“ vydechla. „On za nic nemůže, to ona ho svádí k takovým věcem. Toník dělá jen to, co ona po něm chce.“

„Je dole?“

Nešťastně přikývla.

Běžel jsem po schodech do kotelny a už jsem tušil, kam se poděly Hančiny klíče a proč mi tak pevně svírala dlaň, proč chtěl se mnou Tonda mluvit právě tady dole a proč... Z té hromady Proč? mi bylo stále nejasné právě to nejzávažnější: Proč musela umřít Hanka? Protože tohle mi smysl nedávalo.

Za oplechované dveře kotelny jsem vcházel už pomalu, opatrně... Pořád mě ještě ve snech strašila Valerie s železným hákem napřaženým nad mou kebulí. Zlostná Val a její nenávist k světu, který se k ní choval po celý její život spíše jen lhostejně než nenávistně.

„Tondo?“ vyšlo ze mě chraptivě, ale uslyšel mě.

„Jo.“ Znělo to nějak tlumeně, z dálky, to už jsem ale věděl, kde ho najdu. Prošel jsem kotelnou a pohledem zkontroloval štourací hák. Byl na svém místě, u kamen. Aspoň tohle se tedy nebude opakovat.

Spojovací dveře na druhé straně kotelny byly otevřené. Ještě nikdy jsem je otevřené neviděl, k ničemu jsem je nepotřeboval. Vedly do chodbičky, z které se dalo dostat jen do malého skladu pod knihovnou. Sklad měl svůj vlastní vstup z hlavního schodiště vedoucího do patra ke knihovně a kancelářím národního výboru. V místnosti se válely vyřazené knihy, štosy starých novin a časopisů, nějaké šanony s lejstry.

Na jednom z balíků tiskovin seděl Tonda, hlavu držel v dlaních. Zaprášená žárovka mu osvětlovala rezavě zarostlý krk. Nevypadalo to, že se budeme přát. Jenže já musel, musel jsem něco udělat, vždyť zabil Hanku!

Stál jsem nad ním a třásl se zlostí a hnusem ze všeho, prázdné ruce sevřené v pěsti, připravený na mstu. „Hajzle zkurvený! Měl jsi v té base zůstat!“

„To jsem měl,“ vydechl a zvedl hlavu. Nedíval se na mě, díval se do zdi a zároveň nikam.

„Sebral jsi Hance klíče. Potřeboval ses dostat do skladu a z hospody přes kotelnu to nešlo, klíče měla jen Valerie. Schovávali jste tady Apolenu. Takže kromě vraha jsi ještě zloděj!“ Drtil jsem slova mezi zuby a snažil se ho nepraštit, dokud se ke všemu nepřizná. Potřeboval jsem to slyšet od něj.

„Vzal jsem ty klíče...“

„Když jsi přišel do hospody, polekala se tě. Možná si uvědomila, že ses dnes motal kolem knihovny.“

„Sošku ukryla Val. Ale opravdu ji ukradl Páv. Teda Mareček. Neuměl ji prodat, tak ji nabídl Valerii. Jenže víš, jak je ona na peníze. Do ruky mu nic nedala. Otevřela pro něj účet, půl roku pil zadarmo. Pak už se jí to zdálo vyrovnané. Jenže mezitím zabila Vincenta a Páv o tom něco věděl. Vydíral ji, proto ho zapíchla.“

„Tondo, do prdele, ale proč Hanku?!“

„To se přece vůbec nemělo stát. Nešťastná náhoda...“ Konečně se na mě podíval, skoro bych mu uvěřil. Ale jen skoro.

„Pomsta, že? Máš v palici, že je moje vina, že nemůžeš být s Valikou, a tak jsi mi Hanku záviděl! Hajzle!“ Udeřil jsem ho pěstí do obličeje. Z rozbitého rtu mu vytryskla krev, já měl do krve rozražené klouby prstů. „Tak tohle je taky jen nešťastná náhoda!“

Zatřepal hlavou, kapky krve vystříkly na zeď. Potáhl nosem a vyplivnul mezi podrážky krvavou slinu jako by se nic nestalo, pokračoval:

„Tu sošku schovávala Valika pro mě. A pro tebe. Na cestu do Vídně, pamatuješ? Pryč z toho komoušského pekla. Abychom tam hned ze začátku nechcípali hlady, říkala.“

„Nedojímej, proboha!“ Rozmáchl jsem se k další ráně, ale nějak se mi ji povedlo zadržet ve vzduchu. Nechal jsem ho mluvit dál.

„Teď po mně Val chtěla, abych Apolenu zkusil někomu prodat a zaplatil jí nového právníka. Doufala v revizi procesu. Víím, že to asi nepomůže, ale psala mi o tom pořád dokola. Aspoň to jsem pro ni chtěl udělat.“

„Proč ale kurva...“

„Sošku jsem pak vzal nahoru k mámě. Strčila ji do kýblu s prázdnýma flaškama a šla ji ukrýt ven, na smetiště. Já čekal v hospodě. Pak bych normálně zaplatil a vyzvedl ji a odnesl domů.

Jenže...“

Neudeřil jsem. Ruka mi klesla zpět k tělu. Sakra, Tonda byl přece celou dobu v hospodě, nejdřív v kotelně, potom jsem ho viděl zajít dozadu do kamrlíku. Neměl šanci se dostat ven k moruši. Nebo měl? Nějak mi to všechno začalo splývat...

Z rozbitých úst mu kapala krev a vytvářela loužičku na betonu. Neměl šanci... Koho jsem nemohl najít, když se Justýn vpotácel zpátky do lokálu, byla Žofka! Panebože...

„Jenže Hanka se vrátila,“ vydechl jsem nevěřičně.

„Vrátila. Asi ti chtěla říct, že si myslí, že to já jsem jí vzal klíče. Možná se o tebe bála, chtěla tě přede mnou varovat. Vracela se zpátky a uviděla mámu, jak se snaží ukrýt sošku na smetáku. Tohle se nemělo stát, Vojto. Přísahám, že ne.“

Uslyšel jsem kroky v kotelně, pomalé, šouravé. Oba jsme se podívali ke dveřím. Stála v nich jindy vždy spolehlivě nahrbená Žofie a v ruce pevně svírala železný hák. Měla rovná záda, v očích oheň a odhodlání, takovou jsem ji nepoznával. Takže mě přece jen čeká další taneček s kusem kaleného železa.

„Říkala jsem ti, že Tonda za nic nemůže!“ Snažil jsem se od ní postavit co nejdál, ale skladiště bylo malé, už se nedalo nikam uhnout.

„Žofko...“ vyklouzlo mi jen.

„Varovala jsem tě, ale vůbec jsi neposlouchal! Je to přece můj syn!“ Řekla to, jako by tohle sdělení objasňovalo úplně všechno. Asi že jo, objasňovalo. Mateřské pouto jen tak něco nenaruší.

„Co se stalo venku?“ potřeboval jsem vědět, až jsem skoro škemral.

„Bylo mi jasné, proč se vrátila. Došlo jí, že klíče od knihovny sebral Tonda. Pak uviděla, jak se snažím zahrabat svatou Apolenku ve smetáku. Jenže Tonda ji potřeboval! Nemohla jsem

to nechat být. Nemohla jsem ji nechat jít ti něco vykládat! Valerie

by stejně Tondovi nikdy nedala pokoj. Vzala jsem ji po hlavě, jen jednou, nechtěla jsem ji zabít. Přisahám, že nechtěla, Vojto.“

„Nechtěla? Vážně?“

„Aspoň myslím, že ne...“ vydechla. Potom konečně povolila pěst a železný hák zazvonil o betonovou podlahu. Z očí jí vyhrkly slzy a najednou jí zase poklesla ramena, celá se ukryla do sebe, před světem, před všemi, před sebou asi nejvíc.

„Tady jsou,“ zaslechl jsem z kotelny hlasy, hluk, spěšné kroky. Policajt v čele výpravy měl v ruce připravený revolver, za ním se tlačili další dva, pak ještě asi půl zvědavé vesnice. „Nikdo se ani nehne!“ zavelel.

Nikdo jsme se nepohnuli už pěknou chvíli.

„Tu holku jsem praštila já,“ zamumlala tiše Žofie. „Svatou Apolenkou. Ani nebyla ze zlata.“ Posmrkla si a vzhledla k policajtovi tak vyčítavě, jako by za to nějak mohl.

„Cože?“

„Nebyla zlatá!“ křikla po něm. „Jen pomalovaná. Nic z toho nemělo smysl...“

„Dobře. Půjdeme nahoru.“ Zadíval se na krvácejícího Tonda: „Jste všichni v pořádku?“

Vybavil jsem si Hanku, jak leží ve tmě mezi smetištěm a očurávanou moruší, s obličejem zabořeným v hlíně, vlasy spleené černou krví, nevinná, naprosto zbytečná oběť.

„Jasně, v úžasném,“ řekl jsem a zoufale se rozbrečel.

Vražda podle Othella

„Tak, dámy a pánové, první čtenou máme za sebou. Musím říct, že nedopadla nejhůř, já osobně jsem spokojený. Obsazení je vynikající, tam nevidím žádný problém. Pevně věřím, že se všechno povede a Othello se stane trhákem příští sezóny. Takže, dámy a pánové, začněte se učit text, jinak se nepohneme z místa. Shakespeare, to je absolutní klasika, tam s improvizací nepochodíte, ale to vám snad nemusím připomínat.“

Režisér Dalibor Veverka, přezdíváný Dali, se spokojeně rozhlédl po všech zúčastněných a na závěr si neodpustil malý vtípek, kterým se chystal odlehčit poněkud ztísněnou atmosféru: „Othello už může začít zkoušet škrcení Desdemony, ale opatrně, aby nám do premiéry vydržela.“ Někteří mladí nezkušení herci se úslužně zasmáli, aby udělali režisérovi radost. Ostatně mu vděčili za role, které by mohly nastartovat jejich kariéru.

Ladislav Hanák, hrající Jaga, se nenápadně ušklíbl a rychle opustil zkušební místnost. Cítil se hrozně, směs negativních pocitů se v něm prala jako o život a on zvolna ztrácel půdu pod nohama. Nechtěl hrát Jaga, chtěl hrát Othella, to jeho měla milovat krásná Desdemona. Jenomže nikomu nezáleželo na tom, po čem touží, v jeho silách nebylo změnit realitu. Přitom byl své vysněné roli tak blízko, aspoň si to myslel.

Vystudoval gymnázium s dobrým prospěchem a úspěšně složil zkoušku na Divadelní fakultu v Praze. Vždycky toužil stát se hercem, aniž by tušil, odkud se ta divná touha vzala. Neměl pro herectví žádné mimořádné vlohy, ale popoháněla ho obrovská ctižádost a železná vůle. Naučil se zpívat a hrát na kytaru a sám si platil soukromé hodiny herectví.

Rodiče nad jeho aktivitami kroutili hlavou a na jeho snahu stát se hercem se dívali skepticky. Ladislav byl jejich jediné vymodlené dítě a snesli by mu modré z nebe. Nejraději by ho viděli v doktorském plášti nebo soudcovském taláru. Na hereckou profesi pohlíželi jako na podivínskou libůstku nezodpovědných, bohémsky založených intelektuálů, nepřipadala jim jako solidní zaměstnání, kterým je možné se slušně uživit.

Ladislav se ale nedal ničím odradit, šel systematicky za svým vytyčeným cílem jako ohař pronásledující zajíce. Pomohla mu teta Hedvika, sestra jeho matky, která jediná s ním sdílela nadšení pro divadlo. Sice pracovala jen v divadelním bufetu, za to přímo v Národním divadle a se spoustou herců se důvěrně znala. Díky jejím konexím prošel Ladislav Hanák výběrovým řízením a následně s odřenýma ušima i vysokoškolským studiem. Rodičům nezbyvalo nic jiného než se smířit s danou situací, zvláště, když se Ladislav odstěhoval a postavil na vlastní nohy.

Drželo se ho štěstí a vše nasvědčovalo tomu, že má před sebou slušnou hereckou kariéru. Mladý ambiciózní režisér Dalibor Veverka si ho všiml už na fakultě a obsadil ho do svého absolventského představení, které se setkalo se značným ohlasem diváků i odborné veřejnosti. Talentovaný režisér měl otevřená vrátka, kterými spolu s ním vklouzl do divadelního světa i Ladislav Hanák.

Oba získali v mladém věku angažmá v Národním, na které mnozí herci čekali řadu let a jen pár vyvolených se dočkalo. Spolu s režisérem Dalim nastoupila mladá generace herců, nová krev, která začala postupně vytlačovat staré bardy, ovládat bitevní pole a Ladislav se stal její součástí. Dali si ho oblíbil, viděl v něm dřiče, který bez velkého přemýšlení plní všechny příkazy, je splehlivý a oddaný. Špatná stránka Ladislavovy povahy mu unikla, protože ji dokázal před ostatními pečlivě skrývat.

Režisér Dali zpočátku zkoušel experimentovat, aby se pokorně vrátil ke klasice divadelního žánru a zakotvil v ní rozkolísaný koráb. Shakespeare se stal jasnou volbou, uvažoval o Králi Learovi nebo Hamletovi, nakonec se ale rozhodl pro Othella. Roli, po krátkém váhání, svěřil Ladislavovi a ten se tetelil blahem. Zvláště, když Desdemonu měla hrát krásná Viktorie Krpenská, plachá, něžná blondýnka s velkýma šedomodrýma očima, do které se bezhlavě zamiloval. Viděl v ní antickou bohyni se sošnou postavou s oblými boky a v očích jí četl nějaké tajemství. Tehdy netušil, že se v nich skrývá předzvěst budoucí tragédie skutečně antických rozměrů.

Jenže pak Ladislava Hanáka vrtkavé štěstí opustilo a Dali ho z role Othella přeobsadil do role Jaga. Představovalo to pro něho pád až na samé dno. Příčinou

jeho potupy se stala skutečná herecká hvězda mezinárodního formátu, kterou se Dalimu podařilo nečekaně ulovit. Jan Hromádka sice neoslňoval svým jménem, ale talent mohl rozdávat na potkání. Ukončil angažmá v cizině a vrátil se do Prahy. Tato skutečnost Dalimu neunikla, oslovil ho a smlouva byla na světě. Díky takovému obsazení byl zaručený úspěch a všichni se museli smířit s novou situací. Musel se smířit i Ladislav, ale jen na oko, ve skutečnosti v něm všechno vřelo a hrozilo výbuchem.

Jan Hromádka si rychle získal oblibu celého hereckého sboru svou dobrosrdečnou a otevřenou povahou. Neuměl se přetvařovat, s každým jednal na rovinu a nikdo nepochyboval, že je pro roli Othella jako stvořený. Závist, pomluvy a intriky, bující mezi herci jako jedovaté býlí, se od něho odrážely, jemu úspěch všichni přáli.

Výjimkou byl pouze Ladislav Hanák užírající se tajně zlobou a nenávistí. Jan Hromádka měl matku Italku, bývalou herečku, a po ní zdědil snědou krásu, temperament i herecké vlohy. Po otci zase vysokou štíhlou postavu, netypickou pro Italy a jistou zádumčivost kompenzující výbušnou povahu. Lidi kolem přitahoval k sobě jako magnet, pořádal bujaré večírky, na nichž se scházela pražská smetánka. Brzy se stal středobodem vlastního malého impéria, jemuž vládl s neodolatelným osobním šarmem. Co se týká něžného pohlaví, mohl mít každou ženu a dívku, na kterou ukázal prstem. Byl ale zdrženlivý a v názorech na lásku značně konzervativní, oddanost a věrnost pro něho nepředstavovaly prázdné pojmy.

Okouzila ho Viktorie Krpenská alias Desdemona a brzy lásku k ní nemusel na jevišti předstírat. Ani něžná a poněkud plachá Viki nic nepředstírala, viděla v Honzovi pohádkového prince, kterého si vysnila už jako malá holka. Režisér Dali si mnul ruce, diváci budou mít možnost vidět na jevišti opravdový vztah dvou milenců, žádnou vyumělkovanou šmíru. V případě dramatického Othella to bude obzvlášť působivé.

A tak probíhaly zkoušky a všechno běželo jako po drátku. Budoucí představení získávalo pevné obrysy a holá kostra se začala obalovat masem. Honza v roli Othella exceloval. Všechny ohromil svoji fenomenální pamětí,

odříkával těžký text bez jediného zaváhání. Dramatická role mu seděla jako ulitá, nepřehrával, přesto byl působivý a uvěřitelný. Měl svůj zvláštní herecký styl, který se nedá napodobit a činí z obyčejného herce skutečného umělce.

Ladislav Hanák se zařatými zuby prožíval každodenní muka. Viki si z něho udělala vrbu a chodila se mu vypovídat ze své lásky k Honzovi, aniž by si uvědomila, že ho každé její slovo bodá jako rána dýkou. Netušil, kolik toho ještě dokáže vydržet, nenávist k Honzovi v něm rostla jako nenarozené dítě v matčině břiše. Ten člověk ho připravil o všechno, vzal mu milovanou Viki i vysněnou roli. Text Shakespearovy hry, mu začal splývat s jeho skutečnými pocity, které prožíval v reálném čase. Jagovy repliky, které odříkával na zkouškách, nahrazovaly jeho vlastní slova.

*Když sloužím Mauru, sloužím sobě jen,
ne z lásky k němu ani z povinnosti,
neb vlastním cílům můj čin je podřízen!
Ač zatím neznám způsob téhle zrady,
tož při činu si musím vědět rady!*

Hrál svou naučenou roli, předstíral přátelství a tajně spřádal plány, jak nenáviděného Othella zničit. Čas premiéry se rychle blížil, po Praze už visely plakáty a lístky byly beznadějně vyprodané. Herců se začínala zmocňovat nervozita, kterou se snažili zahnat na pravidelných večírcích probíhajících ve vile Honzových rodičů. Honza měl neobyčejnou výdrž, dokázal pít až do rána bez sebemenších známek únavy. Ladislav také hodně vydržel, ale pil málo, zůstával stranou a vše kolem sebe bedlivě sledovat.

Na posledním večírku před premiérou pila Viki víc, než je zdrávo a postupně nad sebou začala ztrácet kontrolu. Tančila s mladým nadějným hercem Šimonem Pernicou, obsazeným do role Othellova pobočníka Cassia. Tiskl se k ní, objímal ji silnými pažemi a něco ji neustále šeptal. Viki, jindy tichá a zdrženlivá, si jeho důvěrnost nechala líbit, smála se a několikrát ho dokonce letmo políbila na rty.

Honza ztropil hroznou scénu, skutečně hodnou žárlivého Othella. Šimona vyhodil a ostatní ho šokovaně následovali, bujarý večírek se rozpadl, zůstala jen nahořklá pachův trapnosti. Odešel i Ladislav, jehož na rozdíl od ostatních Honzův výbuch potěšil. Odhalil jeho slabou stránku, chorobnou žárlivost, doprovázenou pravým italským temperamentem. Zase mu naskočil text z Othella, který se na prožitou událost hodil jako ulitý.

*Vždyť žárlivý duch důvod nehledá
své žárlivosti. Stačí jen
být žárlivý pro žárlivost,
tu příšeru, co sama sebe zplodí
a stejně tak je zrozená.*

Viky s Honzou osaměli a následovalo bouřlivé usmíření doprovázené přívalem slz, jež Viki vyplakala. Honza jí všechno odpustil a v duchu se proklínal za svůj žárlivý výstup. Viki rychle vystřízlivěla a slibovala si, že už nebude pít přes míru, aby neudělala nějakou hloupost, která by mohla mít dalekosáhlé následky. Usnuli v objetí, nevzájem se ujišťující o své lásce.

Byla to jejich první roztržka, a oba v té chvíli doufali, že i poslední. Druhý den dopoledne byla generálka, která dopadla výborně. Režisér Dali si mnul spokojeně ruce a už se nemohl dočkat večerního představení, o jehož úspěchu vůbec nepochyboval. „Dámy a pánové, všichni jste podali skvělý výkon, musím vás pochválit. Představení má spád a napětí, diváci to určitě ocení. Teď si dejte pauzičku, zrelaxujte a tři hodiny před představením se tady sejdeme. Ještě bych poprosil Jaga, aby tady na chvíli zůstal.“

Herci se rozešli a Ladislav s režisérem osaměl. Dali dlouho nechodil kolem horké kaše a obrátil se přímo na něho: „Co je to s tebou, Ladislave? Tvůj výkon je jalový, nepřesvědčivý, nemá žádnou šťávu. Jago je padouch, intrikán, Othella nenávidí, ale já z tebe žádnou nenávist necítím. Dej se, člověče, dohromady a začni hrát pořádně, jinak zazdíš celou premiéru, a to bych ti nemohl tolerovat. Vím, že tě asi štve, že nehraješ Otella, ale sám musíš uznat, že na Honzu nikdo

nemá, je naprosto dokonalý. Takže od tebe večer očekávám pořádný výkon, snad mě nezklameš, jinak...”

Dali svůj proslov nedokončil, ale Ladislav vycítil jasnou pohružku. Stál před režisérem jako školáček a připadal si trapně. Zamumlal něco neurčitěho v tom smyslu, že se vynasnaží a rychle odešel. Režisérova výtky byla poslední kapkou do již přetékajícího poháru. Zaplavila ho vlna ponížení a míra nenávisti k Honzovi přerostla únosnou mez.

Moc dobře věděl, že hraje mizerně, ale dost dobře nemohl popustit uzdu svým citům. Kdyby to udělal, jeho nenávist by ho pohltila a on by snad vlastníma rukama Honzu zabil. To nemůže dopustit, musí se ovládat, přetvařovat, a to se promítá do jeho hereckého výkonu. Dali je schopný ho zase přeobsadit, možná i vyhodit, a to všechno kvůli nějakému přivandrovalci bůhví odkud. Musí něco udělat, ale kdyby tak věděl co.

Do divadla dorazil před ostatními, do představení zbývala spousta času. Zašel do Honzovy šatny a rozhlížel se kolem. Honza, jako celebrita, měl šatnu vlastní, nemusel se tísnit s ostatními. Po premiéře se šatna zaplní květinami, všichni se pohnou mu blahopřát a on bude přijímat ovace s blahoskloným úsměvem. Ladislav celý ten obraz viděl před sebou jako živý. Vytrhl kus papíru ze svého zápisníku a napsal na něj tiskacím písmem:

DESDEMONA MILUJE CASSIA, ZA TVÝMI ZÁDY SE S NÍM SCHÁZÍ. PŘÍTEL

Díval se na svůj výtvar a kroutil hlavou. To, co viděl, mu připadalo trapné a dětinské. Nikdy nepsal anonym a nikdy žádný anonym nedostal, netušil, jak by měl správně vypadat, aby co nejvíc ublížil. Je to celé hloupost, Honza papír roztrhá a hodí do koše, kam patří. Ale co kdyby přece, je tak žárlivý.... Ladislav vsunul papírek mezi líčidla a zavřel za sebou dveře.

Herci se nahrnuli do svých šaten a zavládl obvyklý ruch, panující před každou premiérou. Maskéři, kostymérky, rekvizitáři i kulisáci, ti všichni měli plné ruce práce. Někteří herci si opakovali text a snažili se maximálně zkoncentrovat. Jak se říká, ďábel se skrývá v detailech, na nic se nesmělo zapomenout, nic se nesmělo podcenit. Honza se zavřel v šatně, aby unikl

všeobecnému zmatku a mohl se soustředit na špičkový herecký výkon, který se chystal při premiéře předvést. Zásadně se líčil sám, naučil se to od své matky.

Zalovil ve skřínce s lícidly a objevil složený kus papíru. Zvědavě ho rozdělal a přečetl jeho obsah napsaný kostrbatým tiskacím písmem. Zatmělo se mu před očima, ovládl ho šílený vztah, ne na Viki, ale na pisatele toho nechutného anonymu. Rychle ho roztrhal a zahodil do koše. Začal nervózně přecházet po šatně sem a tam, cítil se jako zavřený v kleci. Kdyby tušil, kdo ten vzkaz napsal, vlastnoručně by ho uškrtil.

Když se mu podařilo překonat prvotní záchvat vzteku, začal přemýšlet. Pomalu se mu všechno rozleželo a on si začal klást neodbytné otázky, jež se mu honily hlavou. Záchvat vzteku vystřídal záchvat žárlivosti. Co když je to pravda? Bezmezná důvěra se nevyplácí, moc dobře si pamatoval jak Viki s Šimonem koketovala. Žárlivost, ta zelenooká nestvůra, ho začala pohlcovat. Jeho příchod na scénu se ale rychle blížil. Třesoucí rukou se nalíčil a nechal se obléct do kostýmu. Hrát se musí, pro úspěch představení jsou nutné oběti.

Divadelní sál se zaplnil lidmi. Dorazili bezvýznamní zbohatlíci s obézními manželkami chrastícími šperky jako chřestýši, ti šťastnější s mladými krásnými milenkami ve svůdných večerních šatech. Také řada lidí z branže byla přítomna, nikdo si nechtěl nechat ujít tak významnou kulturní událost. Nabubřelí snobi se posilňovali v bufetu a nechali se obsluhovat Ladislavovou tetou, která se stále držela svého milovaného místa. Starý dobrý Shakespeare pořád, i po létech, dokázal přilákat natěšené diváky.

Režisér Dali se usadil v lóži, aby mohl celé představení v klidu sledovat. Ani na chvíli nepochyboval o fenomenálním úspěchu, jež mu dopomůže k dlouhé kariéře, plné podobných představení. Na Jana Hromádku se mohl plně spolehnout. Jeho hvězda září jasně a všechny oslní, budou muset přivírat oči před její září. Jen aby Ladislav Hanák nezůstával pozadu a jako Jago předvedl aspoň lehce nadprůměrný výkon, pak bude všechno v pořádku. V duchu se za to modlil, byl pověřčivý, ale tentokrát věřil ve zdárný konec.

Světla v sále potemněla, opona šla vzhůru a představení začalo. Bylo strhující, diváci napětím ani nedýchali. Před nimi se odvíjel stovky let starý

příběh žárlivce Othella tak živý, jako by se odehrál včera. Jan Hromádka se překonával, ale i Ladislav Hanák hrál proradného Jaga víc než přesvědčivě. Čišela z něj nenávist vůči Othellovi v takové míře, až divákům běhal po zádech mráz. Režisér Dali byl tím, co viděl, nadšený. Ještě, že jsem tomu Ladislavovi domluvil, teď se úplně překonává. Takový nudný patron a přitom má v sobě tolik vášně, to bych vážně nečekal, říkal si v duchu a nespouštěl oči ze scény.

Netušil, stejně jako diváci, co se ve skutečnosti na jevišti odehrává. Honza i Ladislav zapomněli na svoje role, proměnili se v postavy, které hráli. Ladislav se divákům vyznával ze své skutečné nenávisti a Honza, sužován žárlivostí, neměl možnost zjistit pravdu o údajné nevěře Viki. V roli Othella mluvil o svých pocitech, stejně jako on se toužil pomstít za domělou zradu. Nedokázal už rozlišit skutečnost od hry.

Viki, jako Desdemona, se mu snažila ospravedlnit a stejně jako ona to nedokázala. Slova její role mu připadala jako výsměch, jako přiznání k nevěře. Proměnil se v žárlivého Othella a když škrtil Desdemonu stiskl její štíhlý krk, připomínající stvol pampelišky, vši silou. Nechtěl se dívat do nevěrné tváře, toužil pomstít zradu a zachránit svou pošlapanou čest. Mladá, nevinná Viki mu umřela v náruči.

Někdo v zákulisí pochopil a zatáhl oponu. Lidé vstávali ze sedadel, burácel ohlušující potlesk. Viděli mimořádné představení, nekřesťanské peníze vyhozené za lístky se jim vrátily v plné míře. V té chvíli ještě nikdo z nich netušil, že se stali svědky opravdové Shakespearovské tragédie v přímém přenosu...

Vražda v tropech

Opírala jsem se o zábradlí, poslouchala šumění moře a zírala na hvězdnou oblohu. Přesně takhle jsem si to představovala: pohoda a luxus. Byl by hřích nevyužít svých zbraní! A Michael si stejně takovou ženskou, jako jsem já, k sobě zaslouží. Tu, která by jako krásný doplněk utrácela jeho peníze.

Když vtom mne vyrušily podivné zvuky. Spatřila jsem dvě siluety. V rychlosti jsem nepoznala, o koho se jedná. Nicméně na stěně v odrazu světla jsem spatřila víc, než bych chtěla. Zvednutá paže. A v ní... snad to není nůž! Rychlý pohyb. A pak se už jen bezvládné tělo zhroutilo na zem.

Výkřik se mi zaklestil v hrtanu: Nemohla jsem se ani nadechnout, natož abych zavolala o pomoc. Jen jsem zírala tím směrem, kde podle všeho někdo musel ležet. Hrůzou jsem se ani nepohnula. Děsivé ticho. Vnímala jsem každý záchvěv větru, ale neslyšela žádné kroky! Útočník tu mohl ještě být!

Nakonec to byl Michael, kdo mě probral z křečovitého ustrnutí. Opilý (jak taky jinak) se přišoural ke mně na palubu. „Tak kdepak seš, zlato, v posteli mi je zima,“ suše vtipkoval, neboť loď proploovala tropickým pásmem.

Iritovalo mě jeho strašné tahání pantoflí po zemi. Vždycky to dělá, když přebral víc, než je zdrávo. Podle toho se do mě i zavěsil.

„Něco se tam stalo,“ vyhrkla jsem vyděšeně.

„Copak? Přistihla jsi Raula, jak krade šunku?“ zasmál se.

„Nech toho. Jdi se tam radši podívat.“

Ironický výraz mluvil za vše. Pochyboval o mé přítomnosti. Došoural se k místu. A utichl. Stál. Zíral. Poklekl. Někoho se dotýkal. Nakonec zařval: „Ježíši Kriste! Zavolej kapitána. Tak slyšíš mě!“

Mladý nadějný abstraktní malíř, to se říkalo o Luigi Piccolini. Nebo ho alespoň takto pořád oslavovala Angela Willamsová, která si ho vydržovala. Všichni jsme to věděli. Spíš než umělce ale připomínal fitness trenéra, který vždy po té, co obšťastnil tu starou potvoru, se vracel do své kajuty. Až ráno se tak Angela od kapitána dozvěděla, že prý „došlo ke smrtelné nehodě. Luigi už není

mezi námi,“ pronesl v salonku, zatímco na břicho mačkal svou čepici. Angela se tvářila nechápavě: „Jak není mezi námi? A kde jako je?“

„Vedle kuchyně. V mrazáku,“ dodal kapitán bez emocí.

Teprve teď přišla ta chvíle, kdy jí to docvaklo. Na tváři se jí znásobily všechny vrásky, které tak úpěnlivě a nákladně zakrývala. Copak je Luigi kus hovězího, aby!

„Proboha! Co se to stalo?!“ křičela. „Musím ho vidět! Ukažte mi mého Lujka!“ jak mu přezdívala.

„To není dobrý nápad,“ odrazil ji kapitán. „Je mi velice líto.“

„To se musí vyšetřit! Kapitáne! Okamžitě zaměřte kurz k pobřeží. Zavoláme policii.“

„Madam,“ kapitán ji vzal za ramena. „Víte, kde se nacházíme? Chcete snad zakotvit u země, kde probíhá občanská válka? Nikdo tam nic nevyšetří a navíc můžeme snadno o všechno přijít. Stala se nehoda. Tak to je. Až dorazíme k evropským břehům, pak samozřejmě vše předáme policii.“

Souhlasně zakývala a zhroutila se do křesla.

„To ale nebyla nehoda,“ špitla jsem k Michaelovi.

„Miláčku, neřeš to,“ zašeptal. „Nevyvolávej paniku.“

„Ale tys ho přece viděl.“

„To ano, zlato, hele, uvědom si, že jsme tu všichni na jedné jachtě. Daleko od civilizace. A vrah je mezi námi.“

Jasně, že jsem to věděla, ale jakmile to vyslovil, něco se ve mně zlomilo. Poslední záchvěv pocitu jakéhosi domnělého bezpečí. Kdybych tak věděla, kdo... Vždyť jsem nestála tak daleko! A přitom... Neměla jsem ani páru. Nakonec nás tu tolik není, přemýšlela jsem. Počet podezřelých se tím zúžil na pár osob. Jenže mi to na klidu nepřidalo.

Kromě mě, Michaela a kapitána, byla na lodi třeba právě Angela Williamsová, ale ta ho určitě zabít nemohla! Byla do něho blázen, hýčkala a kupovala mu vše, na co si vzpomněl. Ach ano, možná se párkrát pohádali. Nejvíce kvůli jeho hráčské vášni. Občas byl totiž Luigi schopen za jediný večer prohrát i deset tisíc dolarů. Ale naopak včera byl úspěšný. Sice mu u snídani Angela

vyčetla, že by s tím tady uprostřed ráje mohl přestat, na druhou stranu podle všeho právě tu noc vyhrál skoro celé jmění. Jen Michaela obral o třicet tisíc dolarů. A pak ho ještě naštvál, protože peníze chtěl v hotovosti, nikoliv převést na účet. Pohádali se, *z kterého století jako že je. A co si myslí, že dělá! Hotovost jsou mafiánské triky a tady nikdo peníze prát nemusí...*

Pak kapitán Ron Dresdner, ale ten to taky určitě být nemohl. Jaký by měl důvod? Ron přece potřebuje, aby vše probíhalo v pořádku. Je to jeho práce. Je zásadový, přímý a přesný. Prostě Němec. Ne, kapitán to být nemohl.

Možná ten zmetek Raul. Pomocník, který si nejvíc pomáhá sám sobě. Mám na něho už delší dobu pifku. Určitě jen díky němu se tu ztrácejí věci z kajut, stejně jako z kuchyně. Ale kuchařka Paola ho stále ochraňuje. *Chudák Raul! Z třinácti bratrů, příšerné domácí zázemí, nikdy nic pořádně neměl, tak teď semtam zhřeší, ale v očích Pána zůstává hodný chlapec* a bla bla. Divím se, že ho kapitán nevyhodil. Paola bude nejspíš jeho teta, nebo jiná vzdálená příbuzná. Nebo jen sousedka z té samé vesnice. Ať tak či tak, jen ona ho chrání.

Pak je tu ta mrcha, mladřoucká Jessica, nebo jak se doopravdy jmenuje, a kdo ví, jestli je vůbec zletilá.

Neměla bych jí nic zazlívát, vždyť je to stejná potvora jako já.

Pche. Tak to teda není. Já mám úroveň. Jsem bývalá modelka. Vystupovala jsem v Milánu a v New Yorku. Moje fotky byly v Cosmopolitanu. Jsem prostě někdo! Nechala jsem kariéry jen proto, že jsem nikdy nechtěla zestárnout jako zapšklý podvyživený věšák na oblečení. Tahle práce byla jen záminka: ulovit milionáře. A to se mi povedlo. V klidu se teď mohu najíst a nosím to samé luxusní oblečení, které ale nemusím vracet! A příští rok si dám plastiku poprsí. Já mám ve všem jasno. Ale ta coura Jessica? Je příšerně vulgární, nezná meze a je promiskuitně přístupná všemu. Moc dobře jsem viděla, o co se snaží.

Zatímco Angela ležela na lehátku, ona se otírala o Luigiho jako kočka o pánovy kalhoty. A nedivila bych se, kdyby to v mé nepřítomnosti zkoušela i na Michaela. Přitom ji sem přitáhl Ronald Cruzz. Nejspíš ani netuší, s kým se zahazuje. A pokud mu to došlo, doufám, že ji na konci téhle cesty dá rychlé sbohem.

Takže pak ještě zbývá Ronald Cruzz. Další zazobanec, jen trochu jiný než ostatní. Řekla bych, že na rozdíl od nás ostatních dělá dojem jediného inteligentního člověka. Neklábosí o hloupostech, chová se šarmantně a od hráckého stolu odchází ve chvíli, kdy ještě neprohrál majlant. Zná hodnotu peněz, a proto nerozhazuje, jen aby udělal dojem.

A samozřejmě personál: pár nekomunikativních chlápků, kteří plní, co poručíme. Je to jejich práce. Jaký ti by mohli mít motiv!

Nejspíš to byl Raul. A možná ještě ta mrcha Jessica. Ostatní nepřipadají v úvahu.

Mé podezření na Raula se znásobilo, když jsem procházela chodbou v podpalubí a všimla si pootevřených dveří do Luigiho kajuty. Koho jsem v té úzké škvíře zahlédla? Aha? Raula. Samozřejmě. Klečel na koberci. Přehraboval se ve věcech. Cosi hledal. Něco, co by ho jistě mohlo z toho činu usvědčit! Ale já mám všech pět pohromadě a je mi jasné, že kdyby vrah zjistil, že ho sleduji, tak bych se mohla stát jeho další obětí. Potichu jsem raději pokračovala chodbou. Navíc v tu chvíli po schodech seběhla Paola a křičela jeho jméno. Stejně tak se mě zeptala, jestli jsem ho neviděla.

„Ne a nevím, kde je.“

„Zmetek jeden! Zase se někde fláká. Jednou mi ale dojde trpělivost!“

Přesunula jsem se na zád'. Chtěla jsem si na lehátku odpočinout, ale když se na druhém válela Jessica, přešla mě chuť.

„Copak? Nejsem ti dost dobrá?“ zasyčela.

Tvářila jsem se nechápavě.

„Hele, nedělej se. Celou dobu se na mě díváš skrz prsty. Překážím ti? Tak to řekni?“

Zakroutila jsem hlavou. „Že ty se pořád do někoho musíš navážet.“

„Myslíš?“ stáhla brýle na špičku nosu. „A co ode mě čekáš? Nejsi o nic víc než já. My dvě bychom si spíš měly pomáhat.“

„Tak to sotva,“ zavrčela jsem. Buď pochybuje o mé inteligenci nebo předpokládá, že jsem stejně zvrhlá.

„Ale to bys měla. Luigi je v mrazáku. A my kdesi na oceánu. Jaká je pravděpodobnost, že se tu nestane další úraz?“ mrkla na mě.

A sakra. Takže ne Raul! Jessica v tom má prsty. Ale jaký mohla mít motiv?

„Chceš mi snad něco naznačit?“

„Hele, já jsem nikdy nebyla od nějakého naznačování. U mě vždy vše na rovinu. Já si teda osobně vůbec nemyslím, že tady někdo měl nějakou nehodu. Tam, odkud pocházím, se právě tak všechny násilné činy zametaly pod koberec.“

Tam, odkud pocházím... Bože, ta holka bude nějaká svoloč. Tak mě najednou sevřel pocit, že se dívám na lůžu pokrytou svrabem a prospěkovanou všemi pohlavními nemocemi. O to víc jsem se štítla její přítomnosti, natož abych zareagovala na náznak, abych si k ní přisedla.

Raději jsem odešla. Za Michaelem, který vzdáleně něco řešil s Ronaldem. Chytla jsem ho za paži, přitiskla hlavu na rameno. Ronald se taktně odvrátil a přežvykoval doutník, jako by ho nikdo nevyrušil.

„Co se děje, lásko?“ zeptal se Michael.

„Myslím, že tuším, kdo to udělal,“ řekla jsem.

„Co?“

„Tu vraždu.“

„Vraždu?“ Ronald se otočil. „Myslíš tu nehodu?“

Michael mávl rukou. „Jasně že nehodu. Ženský pořád něco zveličujou.“ A odtáhl mě pryč. Přitom schválně pokračoval tak pomalu a lehce, jako by o nic nešlo. Jenže já ty Ronaldovy oči stejně cítila zapíchnuté v zádech. V přítmí chodby vyprskl: „Zbláznila ses? Co když je Ronald vrah? Je lepší, kdyby si myslel, že nepochybujeme o nehodě...“

Provinile jsem sklopila hlavu. „A co máš tedy za zprávy?“ zeptal se.

„Určitě to byla Jessica.“

„Jak jsi na to přišla?“

„Nějak divně mluvila. Prý co kdyby se tu stal zase nějaký úraz,“ držela jsem ruce ve vzduchu v naznačování uvozovek. „Že prý tam, odkud pochází, se takhle normálně říkalo vraždám.“

„Jasně, Jessica,“ promnul si bradu.

„Kde ji Ronald vyhrabal! Nemůžeš mu to říct?“

„A co jako? Zase jsme u toho, lásko, uklidni se. Žádná vražda se nestala. Oficiální verze až do přístavu je: nehoda. Jinak tu nikdo není v bezpečí.“

„A co Raul? Hrabal se v Luigiho pokoji!“ vykřikla jsem.

„Kdy?“

„Asi před hodinou.“

„A to mi říkáš až teď?!“ vyštěkl. „Sebral něco?“

Pokrčila jsem rameny. „Nevím.“

Na to ale hned vystřelil k Luigiho pokoji. Otevřené dveře. A uvnitř chaos. „Krucí!“ vyštěkl. „Tady jsme měli začít.“ A zase byl pryč.

„Michaeli!“ křičela jsem.

Stála jsem uprostřed kajuty. Neměla bych na nic kvůli otiskům sahat. Ale co to je za alibismus! Už jsem tu přece dříve byla. Dotýkala se nábytku, lampy na stole a kdo ví čeho ještě. Vždyť nás taky Luigi pozval, aby se pochlubil abstraktními díly. Patlaniny. Nic víc. Nejsem odbornice, ale tohle bych si opravdu na zeď nepověsila. Angela si myslí, že jednou jeho práce budou viset ve významných galeriích a v trezorech zbohatlíků, kteří je budou považovat za jistou investici. „Nejvíce na hodnotě získávají obrazy po umělcově smrti,“ konstatovala. „Ale k tomu máš, drahoušku, díky svému mladému věku hodně daleko.“

Dívala jsem se na jednu z těch patlanin, když jsem ucítila něčí dech. Lekla jsem se. Ronald. „Kdy jsi přišel?“

„Tys mě neslyšela?“ odpověděl otázkou. „Zajímavé... To jsou teda čmáranice!“

„Angela říkala, že se nejlíp vydělá na mrtvém malíři,“ prohodila jsem. Bylo to v hlavě. Hloupé, ale vyšlo to ven.

„Ale kdo by tohle doopravdy chtěl,“ odsekl Ronald.

„Přesně. Zbavit se Luigiho kvůli obrazům, to je nesmysl,“ polkla jsem na sucho. Ze stresu jsem mlela, místo abych raději mlčela.

„Myslíš jako, že by se ho chtěla Angela zbavit, aby vydělala? Prosím tě, nevrátí se jí ani zlomek z toho, co do něho vrazila,“ odsekl. Rozhlédl se. „Je tu ale binec.“

Přikývla jsem.

„Copak, uklízelas?“ mrkl na mě.

„To už tu bylo. To já ne. Nejspíš Raul.“

„Hm, zlodějíček zůstane vždy zlodějíčkem. Někdo prostě nedokáže překročit stín vlastní minulosti,“ pokračoval.

I když jsme věděli, že Luigi měl u sebe významnou hotovost, šperky a drahé hodinky, na první pohled tu nic takového nebylo. Raul si tedy nedělal servítky a sebral vše, co nebylo přibité, to je zřejmé. Na zemi se válelo akorát oblečení, prázdné šuplíky, papíry, fotky, malířské potřeby. Sedla jsem si na nízkou stoličku a ze země zvedla jeden ze štětců. Štětiny byly zbarvené do modra. „On tady vážně maloval?“

Ronald nechápavě pokrčil čelo.

„Tak myslela jsem, že je to jen zástěrka.“ Otočila jsem se ke skříni. Stála tam další opřená plátna. Pro jedno jsem se natáhla. Výhled z přídi, lesklá modrá hladina, ve které se odrážely paprsky slunce. Z obrazu vycházel silný dojem magie nekonečna. Oceán a co dál? Spojí se v nebe. Jasný předěl a zároveň zřejmá jednota. Harmonie, vyzařující klid proudu času a toku myšlenek.

„Proč vystavuje patlaniny a ve skříni má takovou nádheru!“ užasla jsem. Ronald se natáhl po dalším. Slétávající rackové k hladině a jiní s úlovkem vzlétali k nebi. Vybavila jsem si hukot křídel a zpěvavý křik. A na dalším stahující se rybářská síť s úlovkem.

„Netuším. Možná se na abstraktním umění vydělává víc. Nebo ani nejsou jeho.“

„Že by si schovával cizí obrazy? Proč?“

„Protože sám byl patlal. Tohle by určitě nikdy nezvládl,“ odsekl Ronald.

Zvedla jsem svazek fotografií. Trochu mě to překvapilo. Já už si roky fotky netisknu. Zůstávají v mobilu nebo na síti. Ani nevím, co tam mám. A tohle byly staré kousky. Ne historické, ale ještě z doby, kdy si někdo udržoval fotoalba.

Alespoň pro rodiče. Pro vzpomínky. Luigi jako malý chlapec. Nejspíš s matkou. Který rok to mohl být? 2000? A další podobné. Proč si člověk na výletní jachtu bere rodinné fotografie? Opravdu jsem ho neznala. Jak bych ale taky mohla! Potkali jsme se až tady a fakticky jen proto, že Angela je Michaelova známá. Chová se k němu jako k synovi, ale pokud vím, příbuzní nejsou.

„Máte jít ke kapitánovi,“ řekla kuchařka, která se náhle zjevila mezi dveřmi.

„My? Oba?“

„Pan Michael mě poslal. Asi myslel jen vás, madam, ale tak mě je to jedno, jestli Raul schytá ostudu před všemi. Mně už je všechno fuk.“

Šli jsme. Aniž bych si to uvědomila, stále jsem měla u sebe ty fotky. Bylo mi blbý upozornit, že se je musím vrátit, a tak jsem je zasunula do kabelky.

Raul stál na lodním můstku, ruce měl za zády v poutech.

„Tak tady ho máme,“ začal kapitán. „Upozorňuji, že do konce plavby zůstane v omezené pohyblivosti. Na záchod jen s povolením, přes den zamčený v kajutě.“

„Co se stalo?“ zeptal se Ronald.

„Jen se podívejte, co jsme u něho našli. Hotovost přes třicet tisíc dolarů, šperky, rolexy, jistě tušíte, komu tyhle věci patří.“

„Luigimu?“ vyhrkla jsem.

„Přesně. Takže tady pán se už bude zpovídat jen policii. Za krádež. A za vraždu!“ prohlásil kapitán, čímž už nebylo co skrývat. Všichni přítomní to slyšeli. Jen Jessica a Angela u toho nebyly. Možná jen dobře.

„Nikoho jsem nezabil!“ křičel Raul.

„To vykládej někomu jinému,“ řekl chladně Michael.

„Povídám, že s tím nemám nic společného. Jasně, sebral jsem ty věci. Taky proč ne. Piccolinimu se tam válelo krámů. Sám nevěděl, co všechno má! A teď mu to je stejně k ničemu.“

„To tě ale neopravňuje, aby sis to přisvojil,“ řekl klidně Ronald.

Přitiskla jsem se k Michaelovi. „Jen ať zůstane zamčený v kajutě. A možná bychom ho měli ještě hlídat. Je dobře, že jste ho chytli.“

„To tady pan Worth,“ ukázal kapitán na Michaela, který se tvářil velmi vážně a bral pochvalu s důstojným respektem.

Angela se večer zpila do němoty. Nejprve přišel hysterický pláč, pak řev, až naprosto ztichla a její tělo padlo na měkkou lavici. Ronald ji přikryl a přisunul křeslo, aby nespadla na zem.

„Nejdeš ještě spát?“ zeptal se mě, když jsem se zase opírala o zábradlí a sledovala hladinu moře. Slunce ještě nezapadlo. Kam bych chodila. Plavba na luxusní jachtě se mě začínala přejídat. Nebylo to to, co jsem si představovala.

Michael byl pryč, Jessica taky. Nechtěla jsem ani domýšlet.

„Je tu klid,“ prohodila jsem. „Kde máš Jessicu?“

„Ani o ní nemluv. Tebe je taky pro toho pseudofinančníka škoda.“

„Proč myslíš?“ podivila jsem se.

„Každý přece ví, co je Michael zač. Kdyby do něj Angela nevložila kapitál, kde by mu byl konec.“

„Angela?“ hrklo ve mně a vzbudilo další zvědavost.

„Co sis myslela? Je to její použité zboží. Ona se umí bývalým dobře odvděčit. A pokud využijí šanci a znásobí původní kapitál.“

Fuj. Že by byl Michael nakonec zlatokop podobně jako já? A že se stále neдрží bohatých paniček, ale radši si nabrnknul mě?

Vzpomněla jsem si na fotografie a přesunula se na lavičku pod světlo. Ronald zahodil doutník do vody a přisedl. Byl tak blízko, až to nebylo vhodné. Kdyby přišel Michael, těžko bych to vysvětlovala.

„Co když jsou spolu?“ zeptala jsem se.

„Michael a Angela?“

„Ne, Michael a Jessica.“

„No, nedivil bych se.“

„Nechceš... nechceš se tam podívat?“

„Ani ne. Některé věci je lepší nevědět.“

Vytáhla jsem fotky z kabelky. Malý Luigi nejspíš s matkou. A pak o něco málo mladší než já. S kamarády. Pivo, cigára. Úsměvy na tváři. A několik dalších.

„Vůbec nechápu, proč je měl u sebe,“ řekla jsem. „Na dovolenou... S Angelou.“

Štve mě, když mi něco nedává smysl. Nemohla jsem je odložit.

„Ty by sis je vzal?“

Pokrčil rameny. „Moc se tím zaobíráš.“

„Ne, vážně.“

„Luigi měl na můj vkus moc zbytečných krámů.“

„Ale staré fotky?“

Vzal mi je, zíral, jestli něco vykouká. „Ten měl teda ránu. A tenhle vypadá jak Michael.“ Ukázal na kluka, co stál vedle Luigiho.

„Prosím tě. Tahle fotka musí být tak pět, šest let stará. A spíš to vypadá na dobrý kámoše. Copak se mohli znát?“ Pozorně si prohlížím. Jasně, ten kluk měl delší vlnité vlasy a Michael je nosí na krátko. Ale jinak. Mohl by to být on, ale...

„Tak nezapomeň, že Michael je bývalý Angelin milenec, než ho vyměnila za Luigiho. Co ty víš, kde se seznámili.“

„Je mu podobný,“ přikyvovala jsem.

„Tak se ho na to zeptej.“

K odpovědi se Michael neměl. „Já nevím, jak dlouho se známe. No, nějaký měsíc to bude.“

„A co ty a Angela?“

„Ronald moc žvanil, co?“ mračil se a kopl do sebe zbytek whisky. „Nejsem světec. Nějakou holku před tebou jsem už prostě měl.“

„Holku,“ zasykla jsem. Angela byla víc jak dvakrát starší než já.

„Tak jsem holt Luige seznámil s Angelou. Beztak to už bylo takový... no, jak bych to řekl. Náš vztah nebyl to co dřív.“

Přemýšlela jsem, jestli vůbec chci Michaelovi tu fotku ukázat. Neměla jsem chuť na hádky a v žádném případě na nějaké předkládání důkazů končící větami: *A co mi ještě tajíš?* Mohla bych se taky dozvědět o Jessice. A o to jsem opravdu nestála. Navíc Michael zdůraznil, že není na řeči čas a chce si vybrat svou daň za luxus, který mi dopřává.

Ale už to bylo jiné. Možná jsem se všeho nabažila a přestalo mě to pozlátko vzrušovat. Potřebovala jsem novou vzpruhu, originální dárek, či neotřelou nabídku, aby se ve mně znovu probudila touha, kterou jsem dříve k Michaelovi cítila. Jenže teď jsem viděla jen opotřebovaného milence, který mi nejspíš zahýbá se sprostou holčkou a navíc lže o své minulosti. Nuda. Takových mizerů jsem viděla hodně. Takže jsem sice zaplatila, ale jako ledová královna bez emocí.

Nakonec mě to stejně táhlo k Ronaldovi. Osprchovala jsem se, oblékla. V hlavě mi rotovala spousta myšlenek, které jsem s ním chtěla probrat. Doufala jsem, že ho najdu v salonku, nebo na palubě. Slunce už zapadlo, vyšly hvězdy. A pak jsem se dočkala. Přišel.

„Věděl jsem, že tu budeš,“ prohodil.

„Byl jsi s Jessicou?“

„A ty s Michaellem?“ odpověděl otázkou.

„Myslím že i já u evropských břehů udělám rázné rozhodnutí.“

Usmál se. „Vzdáš se svého snu?“

„Ne, ale tady už umřel.“

„Ukázalas Michaelovi tu fotku?“

„Ne.“

„Škoda.“

„Proč?“

„Bylas zvědavá, proč ji má Luigi s sebou. Třeba by znal odpověď. Půjč mi ji. Můžeme zkusit štěstí. Člověk nikdy neví,“ ušklíbl se. Nafotil ji do mobilu a protáhl googlem. Najít podobné obrázky. Heuréka. Podívej!

Profil jakéhosi Salvatora Educciho. Poslední příspěvek před dvěma roky. Možná ho přestali bavit sociální sítě. „Ne, nepřestali. Salvatore Educci právě tehdy zemřel,“ dodal Ronald.

„Zemřel? A jak?“ hrklo ve mně.

„No, žádný svatoušek nebyl. Vypadá to, že předtím seděl. Přinejmením podle těch jeho komentářů.“

„A tenhle? Ten tam není?“

„Má ho v přátelích. Stefano Rotarro. Ale ten... ten je taky mrtev.“

„Chceš mi říci, že z té fotografie žije už jen?“ Hrklo ve mně. „Jak... Ale proč? Rone!! Pozor!“ zahlédla jsem stín známé siluety. A odlesk kovu. Ve vteřině mi došlo, co se děje. Ronald reagoval rychle. Vymrštil pravou nohu. Zatímco já bych se na křik otočila a schytala nůž do hrudi. On jednal přímo: nejspíš už podobnou situaci zažil. Nohou rána do rozkroku. Nůž cinkl o podlahu. Michael spadl na kolena. Držel se bolestivých míst. Ronald odkopl nůž.

„Jak jsi mohl!“ křičela jsem. Ronald přiskočil. Položil Michaela na břicho. Koleno mezi lopatky. Ruce překřížené. Michael řval bolestí.

Kvůli hluku přiběhli ostatní. Kapitál, Jessica, Paola. A ostatní chlápci. Jen Raul zůstal v kabině a Angela naprosto sřatá pod dekou.

„Co se děje!“ vykřikl kapitán.

Michael se do vysvětlování neměl. S hrůzou jsem sledovala, jak mu Ronald chladně drtí prsty se slovy: „To je jen začátek. Policii tě předáme s celým doznáním, nebo po kusech.“

Ty fotky. Nebylo to pro nic za nic. Luigi s matkou. Za nimi dům. Později záložna, kterou kluci ve věku devatenáct až devětadvacet vykradli. Nikdy je nechytili. Nebyli svědci. Navíc Stefano se neštítel ničeho. Oddělal personál a budovu následně společně podpálili. Na velkou kořist si ale nepřišli. V záložně bylo necelých dvěstě tisíc euro. Málo pro jednoho, téměř nic pro všechny. Zbavit se nýmandů jako byl Stefano a Salvatore, to byl teprve začátek. Nakonec mladíček Luigi byl z nich nejmazanější. Kamarád, který odmítal živořit. Spolu jim to klapalo. Michael mu přenechal Angelu, což byl dobrý tah. Angela se do mladičkému Luigiho zbláznila. A byla na radě. Měla přijít o všechno. Jenže Luigi, ach ten Luigi, když se napil, moc mluvil. A navíc vozil ty staré fotky. A vedl divné řeči... Všechno by pokazil.

Myslela jsem si, že mi zahýbá s Jessicou. Kdepak, ta obskakovala personál. To mazaný Michael se v mé nepřítomnosti znovu vlísával do Angely přízně. Potěšit její zlomené srdce, aby dveře do jejího domu a k jejímu trezoru nezůstaly zamčené.

Zlatý medvěd

Svítání rozředilo tmu jako smetana ranní kávu. Ozvalo se nesmělé pípnutí a po tomto pokynu tajuplného dirigenta se rozezpívali kosi v zahradách.

Inženýr Kalina se však jen obrátil na druhý bok a usmál se. Teprve když se asi po půlhodině přidali vrabčáci se svou veselou notou, vstal rázně z postele a protáhl se. Netrvalo dlouho a vydal se na každodenní běh mezi zrajícími poli.

Stezka lemovaná orosenou trávou a doposud spícími květinami se po třech kilometrech obloukem vracela do městečka a Kalina nyní klusal podél dlouhé cihlové zdi, na které byly ocelovými lanky připevněny banery s vytištěnými logy snad všech světových značek automobilů. Měl tu zeď rád, proto si ji nechával na konec pravidelného tréninku. Málokdy běžel obráceně.

* * *

Chatrné dveře lokálu „U zlatého medvěda“ se rozrazily a dovnitř vpadl mladý muž. Ihned spěchal za roh ke stolu štangastů.

„Mám novinky!“ vydechl příchozí a šest lidí sedících u stolu se k němu otočilo. Byla tu celá partička kamarádů, co rádi debatovali nad zlatavým mokem o všem možném.

„Moment Stando,“ řekl autoritativním hlasem vysoký muž v montérkách a houkl směrem k výčepu, „Péťo, tajtrlíky!“

Mladý muž si mezi tím přitáhl židli od vedlejšího stolu a netrpělivě na ní poposedával. Za chvíli se přiloudal výčepní s tužkou za uchem a přinášel tácek s kalíšky po okraj naplněnými tekutinou různých barev.

„Tak tady je to, pánové a dámy!“ zazpíval obřadně a rozdával je po stole.

Dlouhán Lojza s rukama věčně od šmíru, protože provozoval malou autodílnu a pneuservis, sáhl po světlém likéru, počkal, až si vezmou ostatní, včetně obsluhy a pronesl přípitek:

„Tak na to, že zas budeme v novinách!“

Přikývli a jeho soused Karel se zeleným nápojem mezi palcem a ukazováčkem v mohutné tlapě dodal:

„Ať je mu zem lehká!“

Standa se zašklebil jak mu likér sklouznul do útrob a dychtivě vyhrknul:

„Ten mrtvej je ředitel banky z Hlavní. Někdo ho ráno praštil do hlavy u toho velkýho autoservisu a půjčovny. A říká se...“ ztlumil hlas, „že jsou v tom nějaký čachry machry s velkejma penězma!“

Hospodský mávnul utěrkou, zastrčil ji za zástěru a vrátil se k pípě, na které seděl plyšový žlutý medvídek.

Blondřatá Klára se koukla na svou kamarádku Danu vedle sebe a obě protáhly:

„Hmmm.“

„Říká se, říká se,“ kroutil hlavou Jéňa, kulatý muž s pleší a mohutným knírem, trenér místní fotbalové staré gardy, „kdo to říká?“

„Kdo to říká?“ přidali se Lojza s Karlem.

„No, do banky naklusali maníci a odnesli bedny s papírama, viděl je můj šéf z redakce. Jenže prej: embargo na informace.“

Všichni vstřebávali novou myšlenku, napili se piva. Jediný, kdo ještě nepromluvil, byl postarší pán s dlouhým plnovousem. Zamyšleně se díval na prázdného panáka s červenou stopou griotky a pak se věnoval zase svému tabletu.

„Nelušti furt Gudlaku, dějou se tu věci!“ drbnul do něho Karel a vousáč poslechl. Na svou přezdívku byl celkem pyšný, protože když se člověk jmenuje Jiljí, klidně je i Gudlakem.

Rozvinula se vášnivá debata.

Klára popadla svůj chytrý telefon napěchovaný aplikacemi a dala se do hledání. Stačilo položit pár správných otázek a mohla všechny informovat.

„Banka na Hlavní,“ řekla školeným hlasem lektorky cvičení, „bla bla bla, půjčky, úvěry, hypotéky a tak dále. Tady: kontakty, vedení, a hele, ředitel! Jmenuje se, pardon, jmenoval se Vlastislav Kalina, inženýr. Fotka. Jejej, to byl fešák!“

„Ukaž!“ brala ji telefon z ruky Dana, „já ho viděla! Nedávno u mě platil nákup. Zaujal mě, protože byl zdvořilej a galantní.“

„Copak si kupoval?“ zašklebil se Karel.

„Mlíko do kafe a papírový kapesníčky, abys věděl!“

„Ředitel si kupoval mlíko osobně? Neměl by na to mít lidi?“

„Povídal něco o nějaký nečekaný návštěvě. Bylo to večer.“

Proběhlo další kolo likérů a pak si Karel olízl rty a učinil prohlášení:

„To bude mord z vilnosti, přátelé, seladón, co oblbuje ženský. A pak někdo žárlivej: pic!“

„A houby,“ oponoval Lojza, „prachy! Čachry machry, přerostlo mu to přes hlavu a mafie ho sejmula!“

„Vilnost! Smilstvo!“

„Prachy! Jak jde o miliony, je to velký pokušení. A bůhví, s kým se zapletl.“

Standa zasáhl s mladickým zápalem:

„To je viktimizace oběti! Nepřípustné!“

Klára s Danou na sebe koukly a pokrčily rameny. Nové slovo.

„Pan inženýr Kalina byl sympatický pán a jeho banka věnovala na sport nemalou částku,“ ozval se znenadání trenér Jéňa a kopnul do sebe fernetu.

Chvilku bylo ticho. Gudlak zvedl hlavu od tabletu a tiše řekl:

„Koupil tu velkou vilu na kopečku kousek od bejvalýho vrakoviště. Co je tam teď servis a půjčovna aut.“

„Jak to víš?“ mračil se Karel.

„Internet. Tam je všechno, když umíš hledat. Proto kupoval mlíko u Dany, měl to blízko.“

„Počkej!“ zvolal Standa a sápal se po tabletu. „Něco mě napadlo!“

Ponořil se do stránek a horlivě listoval.

„Mám to!“ zaradoval se po chvíli. „Poslouchejte! Našel jsem v archivu našeho místního zpravodaje rozhovor s inženýrem Kalinou, když převzal vedení banky. Vrátil se do svého rodiště!“

„No a?“ utnula ho Dana, „co je na tom?“

Standa na ni udiveně pohlédl a vydechl:

„Vlastně nic.“

Karel ho poklepal po rameni a utěšoval ho.

„Třeba jo, Stando. Třeba na to přijdeš, co se stalo.“

„Jakože vypátrá vraha, jo?“ chechtal se Lojza.

„Proč ne? Je šikovnej a má tým!“

„Jakej tým?“

„Nás!“

Standa potřásl hlavou.

„Jak bych mohl. Ani pořádně nevíme, co se stalo. Policie má metody, možnosti, laboratoře, pravomoci. My nesmíme nic, štourání v soukromí je trestný čin.“

„Pche! Drby jsou věc veřejná a nesmrtelná!“ ozvala se Dana a kontrolovala své nehty čerstvě ošetřené v salónu.

„Ale Stando, ty jsi novinář, můžeš se vyptávat, sbírat informace, dávat si dvě a dvě dohromady!“ Karel se nevzdával.

„Novinář!“ vyprsknul Lojza. Napil se piva a pokračoval:

„Ta provinční rubrika o odvozu odpadků a tancovačkách pro důchodce nejsou žádný noviny!“

„Nepodceňuj sílu tisku, ať je jakkoliv regionální!“ káral ho Jéňa.

„Pardon, ještě vlastně sportovní výsledky. Horní s dolníma dva dva.“

Karel se nedal. Vstal ze židle a chystal se promluvit. Nejdřív ale dloubnul Standu do žeber, ten pochopil a zvolal:

„Péťo, tajtrlíky!“

„To budeme dneska zlinkovaný,“ zašeptala Dana Kláře do ucha, uhladila vlasy pevně sčesané do dlouhého culíku a napjatě čekala, co bude. Klára gestem naznačila výčepnímu, že tohle kolo si dá také a potom kývla na Lojzu, aby sklapnul. Mohla si to dovolit, byl její manžel a měl u ní vroubek. Zakroutil očima a ona se na něho mile usmála.

Chopili se barevných štamprdlí a Karel konečně promluvil.

„Přátelé, dostalo se nám vzácné příležitosti, abychom konečně zúročili nekonečné hodiny našich debat a školení a rozluštili záhadu. Já vím, policie má to všechno, co Standa říkal, ale my máme hlavy a v nich mozek. Máme taky oproti nim větší důvěru lidí, známe to tady a jsme skvělejší tým.“

Ozval se potlesk. Lojza se jen jedním koutkem uculil, když se mu vybavila

minulá nekonečná přednáška a následující vášnivá diskuze na téma Higgsův boson, tedy částice vytvořená kvantovým polem, která se nakonec stejně rozpadne. Pili tehdy mocně rum, vymysleli patrně převratné teorie a jemu se pak málem rozpadla palice.

„A já se tedy vsadím,“ Karel důležitě vztyčil ukazovák, „ano, vsadím, že Standa s naší pomocí bude mít výsledek dřív, než oni!“

„No počkej,“ protestoval Standa, „to přece nemůžeme! Koledujeme si o průšvih!“

„Proč? Shromažďuješ přece materiál o rodákovi z našeho města! Kvůli nekrologu!“

„Aha.“

„Anebo materiál pro svou novou detektivku. Ten poslední kousek v časáku byl dobřej!“

„Četl jsi to?“

Standa zruřověl rozpaky. A Karel se vůbec nezastyděl, když přitakal a nebyla to pravda. Věděl to jen z doslechu. Ale účel světí prostředky a on chtěl konečně vrhnout kostky.

„Tedy?“ zeptal se obřadně.

„Počkej, počkej,“ zarazil ho Jéňa, „s kým a o co se chceš vsadit?“

„Jen tak z principu, ne?“

„To je pak ale sázka na prd,“ krčil trenér mohutnými rameny, ale zas tak mu to moc nevadilo.

„Je fakt, že ten pocit, že tady jen tak někdo někoho zamorduje, je taky na prd,“ otrásla se Dana a Klára souhlasila.

„Jasně, ženský, to je pravda!“

A tak došlo na čtvrtý tácek a potom si začali rozdělovat úkoly.

* * *

I druhý den městečko žilo neobvyklou událostí. Sousedé debatovali na chodníku, v jídelně nad talíři, horečně prohledávali zprávy na internetu, obezřetně se rozhlíželi a nechtěli pouštět děti ven. Všichni si přáli, aby policie pachatele rychle dopadla a byl konečně zase klid. Obloha se zatáhla šedými

mraky, které nenesou vláhu, ale způsobují podráždění a nevrlost. Bylo dusno, napětí bylo přímo hmatatelné.

V lokálu U zlatého medvěda se v podvečer opět sešla partička nadšenců, kteří nehodlali jen tak sedět a čekat. Standa se důležitě usadil v čele stolu a položil před sebe černý notes. Rozhlédl se po kamarádech a spokojeně konstatoval, že jsou všichni, dokonce přibyl Danin manžel, ajťák Tom. To se může hodit.

Klára rázně zatleskala a pronikavým hlasem vyzvala hlučící skupinu:

„Dávejte přece pozor!“

A pak vlídně pokynula Standovi:

„Máš slovo, veliteli.“

„Děkuji,“ zareagoval pohotově mladý redaktor a odkašlal si, aby se zbavil nervozity.

„Takže: rád bych si vás teď poslechl jednoho po druhém, budeme shromažďovat fakta a snažit se v tom najít nějakou logiku. Ještě bych rád upozornil, že tohle není hra a uvědomte si, že pracujeme s lidskou tragédií. Ten pán někomu chybí, tohle prostě tomu hajzlovi nesmí projít!“

Vysloužil si potlesk, ale zamával rukama a ztišil hlas:

„Já jsem o tom celou noc přemýšlel a nemám dobrý pocit. Rozhodně to není legrace a pokud najdeme něco, co pomůže, rád s tím poběžím osobně k policajtům.“

Nikdo nepromluvil, docházelo jim, že nejsou v seriálu, ale v realitě. Ale Standa měl pravdu. Neměli by dopustit, aby se tady rozmohlo zlo. Byli tu skoro sami, jen u pípy postávali dva stálí konzumenti, takže mohli v klidu debatovat. I tak Karel tlumil hlas, když začal:

„Máš pravdu, Stando. Má někdo něco aktuálního? Ne? No podle zpráv na internetu to nevypadá, že by někoho chytili. Nikde nic nového nepsali a bulvár akorát spekuluje. To jsou obecná fakta, tedy opakuju, máme je z veřejně dostupných zdrojů...“

„Jedna známá, co dělá v kanceláři asistentku, se koukla do databáze ve firmě, kdy má šéf narozeniny, jenže na ní vlítli z oddělení GDPR a vyhodili jí z

práce!“ vpadla mu do řeči Dana.

Její manžel zabručel:

„Každý za sebou zanechá stopu, jde to dohledat. Co čekala?“

„Právě proto dbám, abychom měli legální zdroje,“ ujistil ho Standa, „inženýr Kalina převzal vedení banky před pár lety a koupil tady vilku. Neměl rodinu, neví se nic o nějaké přítelkyni, nebo tak. A proto zkusíme najít někoho z dětství, s kým se mohl spojit, sejít, prostě něco se o něm dozvědět z vyprávění.“

Pokynul Gudlakovi.

„Jo. Tak teda našel jsem na stránkách základky Karla Havlíčka, dříve Karla Marxe, absolventy devátých tříd. Měli totiž výročí a vypracovali stránky pro pamětníky. Kalina tady dohodil devítku. Zkoušel jsem pak střední školy všude v okolí, ale nic. Tak jsem spolužáky a učitele rozposlal dál, jestli někdo někoho nezná. Mimochodem Kalinovi bylo pětadesát, asi byl v dobrý kondici. Podle fotky teda vypadal na míň.“

Standa si udělal několik poznámek a rozhlédl se.

„Nu?“

Klára se přihlásila o slovo.

„Já do té školy taky chodila a tak znám některý učitele. Když nám to Gudlak napsal, zaskočila jsem do důchod'áku. Vedu tam lekce rehabilitačního cvičení a žije tam pani učitelka Vránová. Teda řeknu vám, bývala to metrnice matika fyzika, ale vidět ji se žlutou pastelkou, jak vybarvuje kuřátko, až mě to dojalo. Ale opravdu, trochu si vzpomněla!“

„Po takový době?“ divil se Lojza, „je to padesát let!“

„Bylo to její první třídnictví. A oni prý byli syčáci, ale měla je ráda. Kalinu si vybavila. Chytrý chlapec, ale zakřiknutý a neprůbojný. Měl starší rodiče a přísný režim. Na konci devítky byl trochu problém s partičkou, co chodila kouřit na nějaké tajné místo, spřádali tam plány na lotroviny. A Kalina se s nimi nějak nepohodl, snad ho měli šikanovat, či co. Ale tehdy se to tak nebralo.“

„Pche, klukovský pošťuchování. No a co?“ ušklíbl se zase Lojza. Ale Karel

do něho strčil:

„Ale taková křivda z dětství přece...“

„Ale to by snad vraždil Kalina, ne?“

Klára pokračovala: „Vránová si matně vybavila ty spolužáky a jejich kápo měl být nějaký Holubička, nebo Hnízdečko... teď jsem citovala.“

„Mohl by to být to Hrdlička,“ vysvětlil Gudlak, „v seznamu absolventů z ročenky je Hrdlička.“

„Poslali mi ten seznam taky,“ vložila se do toho Dana. „Jména holek mi nic neřekly, bodejť, vdaly se. Ale něco mi říkalo jméno Pavel Krutina, dnes pětadesát, toho znám. Bydlí kousek od nás. Má domeček, zahrádku, ale moc tomu nedá. Sedí na lavičce, pokouje. Asi by stálo za to s ním promluvit.“

Jéňa si rychle přisadil, už už se chtěl také zapojit.

„Já se taky koukal do toho seznamu deváťáků, jestli nemám někoho mezi veteránama, tak nákej Koula, ale ten měl předloni infarkt a taky funus. A Richtr, ten hrál tuhle proti nám, je ze sousední vsi. Nevím teda, jak nám to pomůže, potřebujeme někoho ze současnosti, ne?“

„Dobrá práce,“ řekl Standa a stále čmáral do notesu.

„Tak už můžu taky?“ zavrčel netrpělivě Lojza.

„Jasně, povídej!“ vyzval ho šéfdetektiv horlivě a gestem umlčel Kláru, která chtěla cosi namítnout.

„No konečně. Tak já jsem si ráno popovídal s jedním mechanikem z té půjčovny za zdí, oni tam mají, nebo dokážou sehnat díly snad na všechny auta. Stojí tam fakt prďácký žihadla, co si můžeš vyzkoušet. Ale teď hádejte: komu to tam patří?“

„Kalinovi?“ pravil mnohohlasý sbor.

„Jo! A tak mi neříkejte, že v tom nejsou prachy a auťáky!“

Standa uznale hvízdal a ve svém notesu načmáral velký vykřičník.

„Je tam někdo, kdo něco pamatuje?“ ptal se.

„To jsem taky nenápadně zjistil. Mají tam takovýho dědka na všechno, je tam prý snad odjakživa. Pamatuje ještě starou ohradu, když tam kluci pravovali motorky a čtali do meruny. Tak by bylo možná dobrý s nim

promluvit. Ten podnik má asi zajímavou historii.“

„Kde ho najdeme?“

„Každý den vysedává v Cihláku, nějaký Hradílek, velký dědek s holí.“

„Tak tam zaskočíme, ne? Jde někdo s námi?“

„Asi by bylo nápadný, kdybychom se tam nahrnuli, ne?“ podotkl Karel.

„Tak jo. Lojzo, jdeme.“

Standa zaklapnul notes a zvedl se.

„Kluci, já doběhnu domu pro klobásu, ať se nám pak dobře pátrá!“ zvolala Dana a spěchala ke dveřím.

Tom listoval ukazovákem po „mastném skle“, ani nezvedl oči.

Karel houknul za odcházejícími:

„Kdyby něco, hvízdněte!“

„*Good luck*,“ řekl Gudlak a nic jiného ani nečekali.

* * *

Dana spěchala ulicí, vlasy v culíku za ní vlály. Byla hezká a věděla to. Takže když viděla, že soused Krutina zase sedí na lavičce před domem a pokuřuje, trochu víc zavrtěla zadečkem a našpulila ústa do sladkého úsměvu.

„Dobry den, sousede!“ zavolala koketně.

Krutina zareagoval jako vždy. Rozsvítily se mu oči a radostně odpověděl:

„Dobrý den, Danuško! Vám to dneska sluší!“

„Ale jděte, pane Krutina!“ zasmála se a pak zvažněla a přistoupila k plotu. Ztlumila spiklenecky hlas.

„Jsem celá rozrušená z toho mordu, pane Krutina! Víte, kdo je ten mrtvej?“

„Nojo, říkal mi to syn, prej to psali na internetu. A představte si, Danuško, byl to můj spolužák!“

„Vážně? No to je věc! A jaký vlastně byl?“

Dana se nenápadně sunula k brance, po chvíli už seděla na lavičce a nechala si připálit úzkou cigaretu s jahodovou příchutí. Doufala, že její etuda není moc průhledná. Okamžitě jí vyskočila do klína mourovatá kočka, usadila se a přimhouřila oči. Soused spokojeně přikývl a odstrčil motýčku, kterou měl

u sebe opřenou patrně jako alibi. Zahrádka však byla celkem slušně udržovaná, trochu zeleniny, pár květin, nezbytný kopr.

„Jakej? No takovej šprt to byl. Ani bych si ho nepamatoval, ale jak se tenkrát poblil, to nás všechny pobavilo na hodně dlouho!“

„Poblil? Co se stalo pane Krutina?“

„No, tenkrát bylo výsadou, že deváťáci chodili kouřit na takovej plácek za starou ohradou, mladší nesměli, museli si počkat. A když teda došlo na nás, měli jsme takovou partičku, montovali jsme tam fichtly, dělali jeden před druhým ramena a hecovali se. Vlastík měl hrozně přísný rodiče, ale nějak se pokusil o vzpouru a přidal se k nám.“

Dana povzbudivě zamrkala uměle zahuštěnými řasami.

„A poblil se z cigára?“ řekla trochu zklamaně.

„Houby!“ zajásal Krutina triumfálně, „to mohl bejt docela průšvih!“

„Neříkejte! Teda vlastně povídejte!“

„V tý ohradě už tenkrát sídlil autoservis, teď je to je jiný kafe. Představte si, Danuško, ty šunky před padesáti lety!“ Krutina se zasmál a pokračoval: „Nebyly náhradní díly, se vším se kšeftovalo, no dělali tam pěkný kousci. No a tehdy tam na nás jeden dělal ramena a my blbci mu všechno žrali. Zaměřil se na Vlastíka, oni tyhle typy tu šikanu snad přitahují. Furt na něj řval jak na nováčka v kadetce: pamatuj si, kolik uděláš bank, tolikrát jsi zlodějem! Chápete, Danuško, parafrázoval to okřídlený rčení o jazykách, co měl Vlastík asi na talíři od rodičů denně! Pak to vyvrcholilo, když toho chudáka nutil něco čajznout v samošce. Hučel do něj tak dlouho, až Vlastík fakt šel.“

„A kradl?“

„Jo! A pak se strachy a hanbou poblil!“

„Ježiši, chudák...“

„Ten syčák se mu vysmál a strašil ho, že to všude řekne. Ale my se za Vlastu postavili. No, postavili, uplatili jsme toho sígra cigárama. A Vlasta šel pak naštěstí do škol až do Prahy, přestěhoval se i s rodičema, snad se uklidnil. Už jsem o něm neslyšel, až teď. Nejdřív mi ani nedošlo, že je to on.“

„Sešli jste se, když se vrátil?“

„Plánovali jsme to, ale skoro nikdo tu nezůstal, zbylí se občas vidí, tak jaký srazy. Ale dotáhl to daleko, to jo. Ale nepřipadalo mi, že by se chtěl nějak chlubit. Měl to asi v hlavě srovnaný.“

„A ten chuligán? Kolikrát byl zlodějem?“

Krutina se zase zasmál.

„Jo ten? Dvakrát se pokusil vykrást pobočku spořitelny, dvakrát si to odseděl a to bylo všechno. Tuplovanej vůl. Sem tam něco dělá ještě v servisu, už ho několikrát vyhodili, ale vždycky je uprosil. No vidíte, všechno to potom koupil Kalina a i tu zeď nechal udělat novou, místo prkenný ohrady.“

„Tak moc děkuju, pane Krutina, to je zajímavý.“

Kočka najednou seskočila dolů a vyplašila párek šedivých ptáků. Ti se s vyděšeným pohledem usadili na větvi stromu a uklidňovali se navzájem cukrováním. Dana se na opeřence zadívala, zvedla se a podotkla:

„A to byl teda ten Hrdlička, jo? Musel bejt pěkně naštvanej!“

„Kdepak Hrdlička, Danuško, to byl takovej hodnej cvalík z naší třídy, leda tak sprostý vtipy a silný řeči. To ten se poblil z cigára. Grázl byl Hradílek.“

„Hradílek? Velkej dědek s holí?“

„No bodejť, Danuško, to je von! A surovec je prej pořád!“

Mladá žena jen sykla, sáhla do zadní kapsy pro mobil a Krutina jen užasle zíral, jak dokáže palci opatřenými dlouhými barevnými nehty rychle psát na malém displeji. Podíval se na své mozolnaté ruce a zakroutil hlavou. Dana poslala dlouhý raport Standovi, rozloučila se a spěchala zpátky do hospody. Po cestě ještě vytočila Klářino číslo.

* * *

„Péťo, tajtrlíky!“ zavelel Karel.

Bylo už celkem pozdě, ale členové party seděli kolem stolu a s očima navrch hlavy poslouchali vyprávění o dramatickém rozuzlení případu. Klára ani nemusela vyžadovat ticho, Tom s Gudlakem odložili přístroje. Když se konečně všichni chopili skleniček, Karel pokračoval:

„Sázku jsme tedy všichni vyhráli. Zločinec je dopaden a my byli první, kdo na to přišel. Každý má svůj díl úspěchu.“

Potlesk.

Standa v čele stolu ukázal stránku svého černého notesu, kde bylo napsáno jméno „Vrah je Hradílek“.

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem to napsal ještě před příchodem těch týpků s pistolema na opasku,“ řekl a jazyk už se mu trochu pletl, „ale bylo to o fous.“

„Sázka, nebo rána do palice holí?“ smál se Lojza.

„Obo... obojí! Nečekal jsem tolik rychlosti po těch rumech, co jsme si s tím chlapem dali!“

Karel jenom kroutil hlavou, protože to všechno viděl na vlastní oči. Vlítnul rychle do výčepu, kam běžel s Jéňou, když je Dana varovala. A Standa, posilněný rummy a novými informacemi z messengeru, právě mířil ukazovákem na velkého dědka a přísně se tázal:

„Kolik bank jsi vyloupil? Kolikrát jsi zlodějem?“

A mohutný muž vyskočil s napřaženou holí. Ale to už zafungovala přivolaná posila a také dva policisté, které včas přivedly na stopu ty jejich postupy, metody, výsledky z laboratoří a patrně i záznamy v databázi. Neměli nejmenší problém chlapa odzbrojit. O jeho hůl měli velký zájem, opatrně ji uložili do speciálního pytle. Už několikrát to Karel musel vyprávět kamarádům, pokaždé byl příběh košatější.

„Ale stejně vám řeknu,“ škytl Standa, „to musela bejt vražedná frustrace, když ten frajer, co se vždycky vytahoval na mladší, zpackal všechno, co mohl. A šprta, kterýho šikanoval, potkával ve stylovém oblečku, bohatýho a obdivovaného elegána, jak běhá podél své vlastní zdi jako nějaký Federer. A nejmíc ho asi nas...štvalo, že Kalinovi stačila jedna banka. Ale tu uloupil celou!“

Standa ztěžka dosedl na rozvrzanou židli a kroutil hlavou: „To je divný, v tomhle štokrleti mám vždycky mrtvici, táhne mě doleva.“

„Perfektní práce,“ poklepal mu na rameno Karel. „Takže z toho vyplývá, že není třeba vylupovati mnoho bank, ale stačí jedna, ale svoje! Zapiš to!“

Standa nemotorně uchopil tužku, ale zarazil se.

„To je sice asi pravda, ale nakonec mu to stejně bylo na...“

„Neříkej to! Neříkej to!“ vyskočil Karel a zase si sedl. „To já přišel na to, proč se to tady tak vznešeně jmenuje.“

„Proč?“ zaznělo mnohohlasně.

„Jak jsem se v tom Cihláku rozhlídnul, peleš lotrovská, řekl jsem si: zlatej medvěd!“

Vysloužil si potlesk a ještě dlouho se nikdo nechystal jít spát, i když městečko už si mohlo oddychnout, že bude zase klidné, bezpečné a ve zprávách se sousedé dočtou leda kdy bude tancovačka a že horní s dolními hráli dva dva.

Zvony zvoucí do Říma

Toho jarního jitra probudily Metoděje Puše podivné zvuky. Se zavřenýma očima jim pozorně naslouchal a jeho tvář se postupně rozjasňovala širokým úsměvem. Dospěl k poznání, že jej zvony zvou k cestě do Říma. Ve skutečnosti soused naklepával kosu, usoudivše, že nastal čas k posekání trávy na zahradě, kopřiv za plotem a palouku u lesa.

Metoděj Puš vstal jako ve snu, ve tváři pocit absolutní blaženosti. Kočce tulačce nalil do misky mléko, oblékl si bílou košili a sváteční šaty, obul černé polobotky, které nosil pouze na pohřby a do kostela, ukrojil a do kapsy zastrčil skývu chleba, zamknul za sebou domovní dveře, klíč uložil do venkovní skřínky s elektroměrem, dovřel plechová dvířka a vykročil na dalekou pouť.

„Kam tak časně?“ zakřičel přes plot soused Janák.

„Do Říma,“ odpověděl Metoděj Puš a významně dodal: „Zvony! Zvou!“

- - -

Do Říma patrně nedošel. Vzal to podle potoka k lesu, v lese podle skal. Tvořily podivný komplex s hlubokými uzounkými průchody a menší jeskyňkou. Klikatý potok zurčel, nebyl tam však žádný vodník, který by zaplesal. Dál podle vody vedla vyšlapaná pěšina, cesta odbočovala do stráně, kde se vertikálně srovnala a spirálovitě stoupala na nevelkou plošinu s rozhlednou. Potíž vězela v tom, že při její stavbě se počítalo s pozdějším vykácením přerůstajících stromů. Nikdo netušil, že les změní majitele, který kácení zamítne. Rozhledna se změnila ve zbytečnou investici a pramálo navštěvované místo, třebaže k ní vedly značené turistické trasy. Vzdušnou čarou stála tři kilometry od chalupy, ve které se Metoděj Puš narodil a téměř třicet roků žil se svou matkou, otce neznajíce. Patrně ho spolehlivě neznala sama matka. Děti jsou často dílem náhody, jejich budoucnost také. Metoděj chytrosti nepobral, ale byl to hodný a pracovitý chlapec. Ničemu se nevyučil, v místním zemědělském podniku však našel bezpečné existenční zázemí. Přivydělával si na hřbitově, pomáhal staříčkému hrobníkovi kopat hroby. Pozůstalí vítali pomoc zejména v zimě, když byla země zasněžená a promrzlá.

Toho dne, kdy se Metoděj Puš vydal za hlasem zvonů do Říma, zesnula za úsvitu devadesátiletá babička Junová. Tak se stalo, že krátce před polednem zavítal místní hrobník k Pušově chalupě. Marně bušil na dveře, marně zkoušel nahlédnout okny.

„Někam šel,“ uslyšel přes plot. „Zrovna jsem naklepával kosu. Byl ve svátečním. Ptal jsem se, kam má namířeno. Něco povídal, ale nerozuměl jsem mu ani slovo.“

„Vždyť nemáš posekáno, Janáku!“

„Ale mám naklepáno! Zítří ráno zahradu položím.“

„Řekni Metodějovi, ať se zastaví. Umřela stará Junová. Chtěla do hrobu.“

„Spolehni se.“

Jenomže Metoděj Puš se toho dne nevrátil, neukázal se ani v neděli a v pondělí nepřišel do práce. Nebylo pamětníka takové události, chodil mezi prvními. Ukázalo se, že téměř všichni věděli, kam Metoděj schovával klíč. Šli tři. Starostka, hrobník a soused.

Padla poznámka: „Aby se mu tak něco stalo!“

„To ještě neudělal,“ poznamenal soused Janák, „aby si někam vyrazil přes noc.“

Tak se stalo, že starostka přivolala policii.

- - -

„Za jiných okolností,“ řekl strážmistr Suk, „bychom oznámení vzali na vědomí a několik dní dali události volný průchod. Víkendy jsou vhodné k cestování, výletům nebo záletům. Vzít si modré pondělí také není mimořádné. U Metoděje to možná neplatí, co si budeme namlouvat! Je to pytel dobroty, ale úplně normální není.“

„Už to jeho náboženské zanícení,“ připojila starostka. „Minulé léto za mnou přišel, že viděl u kapličky anděla. Nedal jinak, musela jsem s ním. Hospodského Žofka tam měla rande s jedním ženáčem. Zastihli jsme ji s nahým zadkem.“

„Vidění měl Metoděj často,“ připojil Janák. „Všelijaká. Hodně o nich mluvil. Ale nikdy se kvůli nim nevydal do světa!“

„Třeba o tom ani nevíme,“ poznamenal hrobník. „Jednou jsem Metoděje potkal dole u křižovatky. Vypravil se na Velehrad, konaly se tam každoroční slavnosti. Slyšel to v televizi. Oblékl se jako na pohřeb. Stejně by to jako vždycky někde obrátil a ráno by zase zařezával. Tady doma nevynechal ani jeden pohřeb, i když jde rodinného hrobu dočista cizí člověk. Když si sedlák Fikejz přál stylový pohřeb, při kterém měl rakev vézt žebříňák tažený párem volů, proplakal celý obřad. Žebříňák stejně táhlo koňské spřežení, voly do zápřahu nesehnali.“

„V sobotu ráno byl také ve svátečním,“ podotkl Jonák. „Na hlavě měl černý klobouk. Napadlo mě, že jde do kostela, ale co by tam tak časně dělal?“

„Třeba se vypravil někam na pohřeb,“ usoudil nadstrážmistr Suk. „Jenomže v sobotu sem k vám autobus nejezdí.“

„Chodil na všechny pohřby v okolí, o kterých se dověděl,“ řekl hrobník, „to je fakt pravda. Ale pěšky!“

Nastalo ticho. Jako kdyby všechny napadlo totéž, co policistu. Zda se Metoděj Puš nevydal na vlastní pohřeb. Okolnosti jeho zmizení nebyly běžné.

- - -

Je vhodné mlčet o událostech, o nichž se hodně mluví, pokud člověk nemůže připojit konkrétní poznatek. Zvěst o Metodějově zmizení se rozletěla městečkem. Po sobotním obědě, kdy si spousta lidí hodí šlofíčka, rozezněl se v mrákovské policejní služebně telefon. Nadstrážmistr Suk si šlofíčka hodit nemohl, zvedl sluchátko.

„Tady Komárek,“ uslyšel hlas jako ze studně. „Božetěch. Žena přišla od mladých. Že prý se ztratil Metoděj.“

„Nu, ztratil,“ řekl nadstrážmistr váhavě. „To není jisté. Ale není doma.“

„V sobotu ráno jsem ho viděl. Tak před osmou. Štrádoval si to podle potoka jako k rozhledně. Šel jsem obhlédnout krmelce, od zimy jsem se k nim nedostal.“

„Co měl na sobě?“

„To vám nepovím,“ odpověděl Komárek, „Opravdu jsem ho zahlédl jen z dálky, ale na hlavě mu seděla ta jeho černá bouřka. Vykračoval si tak nějak slavnostně, žádný kvalt. Napadlo mě, kam vyrazil. Klobouk nosil jenom do kostela a na pohřby.“

„Neviděl jste ještě někoho?“ zajímal se nadstrážmistr a uvědomil si, že Komárek mluví o nezvěstném v minulém času. Jako kdyby věděl, že to má Metoděj spočítané.

„Žofku z hospody. Brala to zadem od Houdka.“

„Od kterého Houdka?“

„Od horního, od malíře. Táhli to spolu ještě za života Houdkové. Žofka říká, že ji Houdek maluje. Možná také.“

„Mohla vidět Metoděje?“

„Sotva.“

„A vás?“

„Snad mě zblejskla, protože se schovala za křoví u cesty,“ řekl Komárek. „Stejně všichni vědí, komu chodí ohřívát nohy. Ale třeba zahlédla ještě někoho jiného!“

Nadstrážmistr Suk poděkoval s vědomím, že nastal konec klidného odpoledne. A nemýlil se. Znepokojený mrákovský policejní šéf nadporučík Fojt absolvoval několik telefonických hovorů, až dosáhl svého. Potom vyjeli. Zastavili se ve stavení pohřešovaného a na okraji lesa vyčkali příjezdu psovoda.

Vzali to od silnice, potom podle skal a do stráně. Na plošině kolem rozhledny našel pes černý klobouk. Metoděje Puše hledali marně. Pes to zkoušel stále v širších kruzích. Na točitých schodech ležela neporušená vrstva prachu, Jehličí a větviček. Zřejmě tam delší dobu nikdo nezabloudil.

„Tohle,“ usoudil nadporučík Fojt, „je práce pro kriminálku.“

- - -

Pátrání po Metoději Pušovi pokračovalo. Hasiči připravili rozsáhlou pátrací akci, do které se zapojila řada občanů, s nulovým výsledkem pročesali okolí rozhledny.

Platnost potvrdilo přísloví, že se nic neděje nepozorovaně. Metoděje Puše spatřily v sobotu ráno dvě ženy, jedna z okna, druhé ze dvora. Ta jej viděla zblízka, kráčel jako ve snu, s blaženým výrazem. Myslivce Komárka zahlédli hned tři lidé, jeden časně, ostatní kolem desáté, když se vracel domů. Pozornosti neunikla ani Žofka, dcera hostinského. Soudili, že šla od malíře Houdka, podle

místních od horního Houdka. Jeho bratr sochař, jinak dolní Houdek, měl postaveno na opačném konci městečka a pokud se tomu dalo věřit, bratři na sebe dlouhé roky nepromluvili.

Došlo i na zběžnou prohlídku domu zavražděného. Nedalo se vyloučit, že se nepozorovaně vrátil a stala se mu nehoda. Prohlídka přinesla několik pozoruhodných skutečností. Metoděj si potrpěl na pořádek. V kuchyni i v pokoji měl uklizeno. Stejně tomu bylo ve sklepě a na půdě. Nikde žádné odložené nepotřebné nebo poškozené předměty. Topil klasickými kamny. V kůlně se vršilo vzorně srovnané dřevo, štěpinky jedna jako druhá. Na dně šatníku leželo několik starých biblí, všechny s matčíným kostrbatým podpisem. Jedna pocházela z devatenáctého století a byla psaná švabachem. Nesla známky častého používání. Nacházely se v sousedství se staříckými brožovanými vydáními románek pro paní a dívky a Humoristické listy z roku 1917. Očekávaná vrstva prachu však na nich neležela. Když je odstranili, dno šatníku se pohnulo. Sběratelsky cenná plechová krabice s reklamou na cikorku představovala Metodějovu pokladničku. Věřil jen tomu, co viděl na vlastní oči, co držel v ruce. Se současnými rozevřenými sociálními nůžkami pro někoho velký peníz, pro jiného měsíční příjem, pro další pakatel. Nikdo nečekal, že najdou velké peníze, ale vzhledem k informacím o spořivosti nezvěstného přece jenom očekávali víc.

Kriminalisté, vedení inspektorem Čemusem, zamířil do kanceláře zemědělského podniku, který lidé nazývaly postaru – družstvo. Zastihl starší paní, která toho věděla víc, než bylo zdrávo. O Metoději Pušovi pověděla ledacos. V dobrém, což se shodovalo s hlasem lidu. Něco však přece zaujalo.

„Mohl někomu překážet?“

„Překážet? To jako myslíte.... Co měl udělat, to udělal, nic neošidil. Složitější věci dělal pod dohledem. Byl nenápadný, všude a nikde. Najednou se člověku objevil za zády. Kdyby se napletl k nějaké nepravosti, pustil by to z hlavy. Nikdy si nepostěžoval, a že mu dříve kluci tropili ledacos, než z toho vyrostli. Teď má v těch samých zastánce.“

Čemus si pomyslel, že i dobré škodí, když ho je přes míru. Pokud někdo měl důvod k obavám, aby Metoděj Puš nepromluvil, třeba i bez úmyslu uškodit,

mohl si vyčítat příležitost. Nedalo se však vyloučit, že ke zlému činu došlo z odlišné, tak časté příčiny, kterou byly peníze. Pokud k němu vůbec došlo.

Zeptal se: „Komu Puš důvěřoval?“

Odpověď měla dvoustranné ostří: „Všem! On byl taková dobrá duše.“

„Půjčil by někomu peníze?“

„Možná, kdyby na to někdo šel šikovně.“

„Zkoušel to někdo?“

„O nikom nevím. Jenom...“

Inspektor Čemus mlčel, vyčkával. Není radno skákat lidem do řeči.

„Na podzim se povídalo, že k němu chodí Žofka z hospody.“

„Třeba mu chodila uvařit!“

„Ta? To zrovna! Ale nějak to utichlo. Třeba to byl jenom drb. Ona se Žofka slézá s horním Houdkem, ale že by jí stačil, tomu nevěřte! Přitře se, kde cítí prachy.“

- - -

Podle prodavačky v místním konzumu, jak stále říkali kupodivu prosperující samoobsluze, v níž se dala objednat lopata, kolečko, sekačka trávy, učebnice španělštiny, tenisová raketa, chladnička nebo cokoli z elektroniky, na sobě Metoděj nešetřil. Koupil si šišku salámu, pražskou šunku nebo kostelecké párky v konzervě, čokoládu, sladkosti.

„Však co by si nedopřál,“ pravila prodavačka se slzami v očích, „Na parádu nebyl, na ženské také ne, za co by utrácel! No řekněte!“

Inspektor Čemus řekl: „Pil alkohol?“

„Ani pivo. Kupoval sirupy, někdy i kolu. Říkal jí černá limonáda.“

„Chodil do hospody?“

„To se musíte zeptat tam,“ prohlásila prodavačka, „ale podle manžela zabrousil do hospody jen po fotbalu. Nevynechával ani dorostenecké zápasy.“

„Uměl hospodařit s penězi?“

„To byste se divil! Vždycky si přepočítal, co jsem mu vrátila. Jeho máma to dělala stejně.“

Inspektor Čemus však již dávno odvykl divit se čemukoli.

- - -

Hostinec navštívil inspektor Plevák. Působil trochu jako strýček z hor, který zavítal k příbuzným a zašel na táčky. Lidé se špatným svědomím jej často podceňovali a nejednou toho později litovali. Vyjádření hostinského a jeho ženy se shodovala s míněním prodavačky, na čemž se kriminalisté později shodli.

„Utrácel?“ zeptal se Plevák.

„On byl vlastně abstinent. Po fotbalu seděl celý večer, ale pil jenom kafe a džus. Sedával támhle v rohu, usmíval se a poslouchal, i když někdy možná ani nechápal, o čem je řeč. Byl taková tichá voda.“

„Ta bere břehy,“ poznamenal Plevák.

„O Metodějovi to neplatilo,“ prohlásil hostinský. „Co se mu vlastně stalo?“

„To ještě nevíme,“ zakličkoval Plevák. „Věříme, že nic. Rád bych ztratil pár slov s vaší dcerou.“

Kratičké ticho dostalo nádech znepokojení. Snad i obav. Možná z lidských řečí, jenomže zase platilo, že se nic neděje bez povšimnutí.

„Máme tři,“ upozornila hostinská.

„S Žofíí,“ konkretizoval Plevák svoje přání.

„Je v kuchyni. Vaří.“

Byla tam, vařila, smažila. Možná i pekla, na poutači před hospodou stálo *Zvěřinové hody*. Chvilku se oťukávali jako dva šermíři, než dojde k prvnímu výpadu. Nebyla už nejmladší, s výraznými oblínami na správných místech měla tak pětadvacet, spíš plus něco než mínus, působila protřele, ale snažila se o přívětivost. Ženská každým coulem. Vloudila se myšlenka, proč dává přednost ženatému chlapovi. Něco v sobě měla. Těžko definovat. Prostě něco.

Plevák se nezeptal, kde byla v noci z pátku na sobotu, zajímal se, koho nebo co viděla ráno, když se vracela domů.

„Komárka,“ odpověděla. „Šel jako k rozhledně. Někdo rázoval dole po cestě, ale jen se mihnul, nepoznala jsem ho.“

„Spěchal?“

„To ne.“

„Měl něco na hlavě?“

„Jo! Počkejte! Klobouk! Že by to byl Metoděj? Tady už snad nikdo jiný klobouk nenosí. Ani na pohřby. Ještě tak v létě, to frčí slamáky!“

„Byla jste někdy v jeho domku?“

„Párkrát jsem mu donesla buchy nebo co zbylo po nějaké slávě,“ pravila se soucitným výrazem. Pokud mu něco scházelo, byla to přesvědčivost.

„Jen tak sama od sebe?“

„Bylo mi ho líto. Ale našim to raději neříkejte!“

„V sobotu ráno jste venku nikoho jiného nezahlídla?“

„Nechtěla jsem, aby mě viděl Komárek, je to žvejkoň, zase by dělal narážky,“ prohlásila Žofka. „Tak jsem zalezla za křoví. Když jsem vylézala, zahlédla jsem na druhé straně Janáka.“

„Kterým směrem šel?“

„Jako k Jedlovému lesíku.“

- - -

Nahlédli do speciálky. Cestou od Jedlového lesíka se dalo seběhnout do údolí, překročit silnici a vzít do z druhé strany kolmo k rozhledně. Nic méně, nic víc. Jenomže u rozhledny byl nalezen jenom klobouk.

„Stále si myslím, že zbytečně čeříme vodu a Metoděj se zčistajasna ukáže,“ mínil inspektor Plevák. „Není ve zdravotnickém zařízení, nebyl zadržen, nemá příbuzné ani kamarády, o kterých by se vědělo. V domku nebyla nalezena korespondence, nevlastnil mobil, auto, motorku, kolo. Všude chodil pěšky. Kam mohl dojít? Sotva až do Putimi jako Švejka, ta leží trochu z ruky.“

„Právě,“ podotkl inspektor Čemus. „Jenomže! Kdo si dneska povšimne auta nebo motorky? Pěší do oka padne! Někdo mohl Metoděje vylákat ven, na příhodném místě ho naložit a odvézt hodně daleko. Ale motiv, to je, oč tu běží! Vrtají mě v hlavě peníze. Měl by mít naspořeno víc, než těch pár tisícovek, které schovával pod dnem skříně. Za tu zachovalou plechovou krabici s reklamou z časů první republiky by možná od nějakého sběratele dostal víc.“

„Nezjistili jsme nic, co by nasvědčovalo vloupání,“ upozornil Plevák.

„Nemuselo jít o vloupání,“ řekl Čemus. „Třeba někomu naletěl a půjčil m. Jestli chtěl peníze zpátky... Možná postrádal podepsaný doklad, ale snad si aspoň poznamenal kolik a komu půjčil.“

„To znamená,“ zachmuřil se Plevák, „že bude třeba obrátit Metodějovo bydlení vzhůru nohama. Pokud dostaneme souhlas.“

„Také si musíme důkladně promluvit se sousedem Janákem, s malířem Houdkem a se Žofkou. Na tu se zaměříme. Bydlela ve městě, ale někdy před zimou se vrátila domů. Víme, že před tím dělala servírku v nočním klubu Pelikán,“ řekl Čemus. „Jeho pověst známe. Ty Žofčiny buchy pro Metoděje přece nespapáme!“

- - -

Se sousedem Janákem byla řeč jako rozprávka. Věděli, že má starosti. Začalo mu být horko, protože prasklo, jak tomu bylo s privatizací mrázíren, které zakrátko přivedl k zániku. Vzhledem k časovému odstupu netajil, že v začátku podnikání vydal nejvíce peněz za úplatky. O Metodějovi věděl hodně, ale jako bezprostřední soused mus znát mnohem víc.

„Po vsi se mnohé roznese,“ vytácel se.

„Zejména po zabíjačce,“ poznamenal Plevák ironicky.

„To také.“

„Slyšeli jsme, že k Metodějovi chodila Žofka,“ řekl Čemus. „Údajně s buchtami.“

„O buchtách nevím,“ pronesl Janák. „Manželku její návštěvy zajímaly. Trvaly tak dva tři týdny a údajně vždycky zhasla všechna okna. Jak její návštěvy začaly, tak zase skončily. Marně jsme dumali, co měla Žofka za lubem. Nenechte si namluvit, že by se z ní stala sociální pracovnice! Jako chlapa Metoděje nepotřebovala, táhla to s dolním Houdkem a teď je jako doma u horního. A jak se proslýchá, nezůstává jen u nich.“

„Hospodské řeči?“

„Všemu se věřit nedá, ale na každém šprochu je pravdy trochu.“

„Trocha pravdy je pouhá spekulace,“ řekl Čemus. „Můžeme mluvit s vaší paní?“

„Příští týden. Odjela k mladým do Žamberka.“

- - -

Horní Houdek, malíř jménem Michal, vypadal spíš jako bezdomovec, který se právě vrátil z toulek. Neupravené vousy, vlasy pod ramena, původně bílý plášť s barevnými cákanci. Působil trochu teatrálně. Kriminalisté se doslechli, že maluje sprostáčky. Ten zlovlný hlas mu křivdil. Než pustil návštěvníky ke slovu, seznámili se s jeho abstraktními akty, malované sytými kontrastními barvami. Nesly svérázné, ale přiléhavé názvy: Elipsa, Kosočtverec, Krychle, Kvádr, Koule, Polokoule, Hranol, Komolý kužel, Šestiboký jehlan. Při troše fantazie se tvary ženského těla vytušili daly.

Inspektor Čemus to zkusil oklikou. „Kdo stál modelem Komolému kuželu?“

„Jedna místní.“

„Žofka z hospody?“

„Ta a žádná jiná.“

„Stále k vám chodí?“

„Je to přítulná samička, ale držím si ji od těla. Stojí mi modelem, protože potřebuje prachy. Stará ji nezaloží, je to krkounka, a šenkýř je pod pantoflem. Žofka padla do dluhové pasti a exekutoři ji dočista ožebračili.“

„Slyšeli jsme, že chodila k Metoději Pušovi,“ řekl Čemus.

„Také se mi to doneslo,“ připustil malíř bez rozpaků. „Ani bych se nedivil, že toho trumberu oškubala.“

„Navštívila vás v sobotu ráno?“

„Přišla v pátek navečer.“

„Kdy odešla?“

„Maličko jsme zaspali. Tak před osmou, hádám. Vzala to zadem.“

- - -

Po Metoději Pušovi stále nebylo ani památky. Tři zkušební matadoři obraceli Pušův domek naruby. Usedli ke kávě, kterou si přinesli v termosce a všichni tři se zahleděli na letité kyvadlové hodiny. Kyvadlo se pohybovalo za sklem jako nečekaná hrozba. Nebo výčitka.

„Kurník,“ vyskočil nejmladší z trojlístku, jako kdyby jej bodl sršeň.

„Žádný tady není,“ řekl nejmladší, myslel dvůr a celé Pušovo skromné hospodářstvíčko. Jedinými živými tvory na dvorku a na střechách byly nepřetržitě cukrující hrdličky.

„Ty hodiny!“

Byl tam. Obyčejný, trochu pomačkaný, uhlažený a na třikrát přeložený lehce promaštěný papírový sáček s tužkou psanými záznamy, podobnými šifram.

O.....40

M.....30

Ž.....50

- - -

Písmeno O náleželo Oldřichu Kubovi, s nímž Metoděj pracoval v družstevní dílně. Sbíral a spravoval staré motocykly a byl dlužen málem každému, koho potkal.

Člověka k písmenu M sháněli marně.

Žofka z hospody se ukázala jako srdnatá bojovnice, schopná rozpoutat novou dívčí válku, ale když poznala, že kriminalisté mají přehled o její svérázné výdělečné činnosti ve městě a katastrofální finanční situaci, která ji přiměla k návratu do hospodské kuchyně a výčepu rodičů, bez ostychu přiznala i způsob, jakým peníze z Metoděje vytáhla. Mlčením přešli úvahu, že v posteli je i dvoumetrový chlap na ženskou krátký. Malíře Houdka označila na chlápěného starého krkouna, který se rád popásá, jeho bratra sochaře za ustrašence, s nímž se musí slézat venku, protože se bojí štekavé ženy a nad rámec sledovaných událostí přiznala dalšího milence, jehož manželka shazovala přebytečný tuk v lázních.

„Proč jste šla v sobotu ráno od Houdka zadem?“

„Trošku jsme zaspali a ještě jsme si zašpásovali, tak jsem to raději vzala oklikou. Nevím, proč se staráte! Metoděj je svéprávný. Nic se nestalo!“

„Až na to, že zmizel,“ řekl Čemus.

„Za to já přece nemůžu!“

Byli by rádi, kdyby tomu tak bylo.

“ - - -

Metoděj Puš se vrátil o tři dny později, pozdě v noci. Trochu se podivil, že ve skřínce pod elektroměrem nenašel klíč, který opatrovala starostka. Došel do kůlničky, kde již za matčina života schovávali rezervní. Ráno přišel do práce, jako kdyby se nic nestalo.